

PÁLYÁZATI PAVILON

a Tempus Közalapítvány magazinja

2018. tavasz

TKA.HU

FÓKUSZBAN A DIGITÁLIS OKTATÁS

KREDITELISMERÉS
a gyakorlatban

INTEGRÁLT OKTATÁS

Az ERASMUS+ félidőben

**EMBERI JOGOKRÓL
A FIATALOK TOLMÁCSOLÁSÁBAN**

**MUNKANAPLÓ,
a szükségszerű jó**

Impresszum

FŐSZERKESZTŐ:
Kardos Anita
SZERKESZTŐ:
Győrpál Zsuzsanna
FELELŐS KIADÓ:
Tordai Péter igazgató
GRAFIKAI TERVEZÉS,
TÖRDELÉS:
Keresztes Rita
Sebestyén Szilvia
Vilimi Kata
KIADJA a Tempus
Közalapítvány, 2018

Illusztrációként felhasználtuk a projektek résztvevői által készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock, Pixabay.

A magazin megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Postacím: 1438
Budapest 70., Pf. 508.
Infó: (06 1) 237 1320
telefon: (06 1) 237 1300
fax: (06 1) 239 1329
e-mail: info@tpf.hu
internet: www.tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnőttképzési nyilvántartási
szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

Fordított tanulás
a szakképzésben

10

Kihívások és megoldások
a kreditelismertetésben

14

TAR

2018. tavasz

5 FÓKUSZBAN:

A DIGITÁLIS OKTATÁS

- 6 Megszületett Európa Digitális Cselekvési Terve
- 8 Alma a fán – Műhelysorozat digitális pedagógusoknak
- 9 Digitális készségfejlesztés és szakmai gyakorlat az Erasmus+ segítségével
- 10 Fordított tanulás a szakképzésben

12 A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG EURÓPAI ÉVE

- 12 A múlt értékei – Kulturális örökséggel foglalkozó szakemberek képzése

14 A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

- 14 Kihívások és megoldások a kreditelismertetésben
- 17 Kalandok a világ négy pontján
- 18 Tehetségesek és nyitottak a világra: ők a Campus Mundi ösztöndíjasok
- 20 A magyar doktori iskolák nemzetköziesítésének vizsgálata
- 22 Duplázott a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram
- 23 Felsőoktatás-módszertani jó példák
- 23 Gyártásmérnöki hálózat nyerte a CEEPUS Miniszteri Díjat
- 24 Magyarország volt a szingapúri oktatási kiállítás egyik kiemelt támogatója
- 25 Alumni Hungary: Elindul a nemzetközi alumni hálózat hivatalos weboldala
- 26 „Az egykori diákokkal való kapcsolatépítésben fogom támogatni a hálózatot” – Interjú Prof. Dr. Lior Lowensteinnek, a Nemzetközi Alumni Hálózat tiszteletbeli elnökével

Az Erasmus+
félidőben

28

Erasmus+ Nívódíjasok

44

Együtt jobb tanulni!
A tanárok együttműködő
tanulásának támogatása

69

TALOM

28 TANULÁS MINDEN SZINTEN

- 28 Az Erasmus félidőben – Erősíti az Európához való tartozás érzését is
- 30 Finisben az első Erasmus+ köznevelési stratégiai partnerségi projektek
- 32 Létrejött az Erasmus+ nemzeti irodák közti együttműködéseket támogató Forrásközpont
- 33 Támogatás speciális igényekre szabva
- 35 EU Youth Wiki: online kisokos az ifjúságpolitikák minőségének javításáért
- 36 Cikkajánló az Európai Ifjúsági Portálról – Hogy találjak szállást?
- 37 Megújuló Europass
- 38 Konstruktív párbeszéddel és hatékony együttműködéssel sokat tehetünk a szakképzés minőségének fejlesztéséért
- 40 Alma a fán – Pedagógusok szerepe és szakmai fejlődése a 21. században
- 41 Új kiadvány a korai iskolaelhagyás megelőzéséről
- 42 A korai iskolaelhagyás európai információportálja

44 PROJEKTTÜKÖR

- 44 Külföldi pedagógusképzésekkel az integrált oktatásért
- 46 Új receptek és minőségbiztosítási dokumentumok
- 48 Ifjúsági szakemberek egyéni fejlesztése – csoportkontextusban
- 50 Minőségmenedzsment – Technológiával a pedagógusok tehermentesítéséért
- 52 Nem szükségszerű, hogy a sajátos nevelési igényű gyerekek más életpályát járjanak be
- 54 A vita során mindenki szóhoz jut
- 56 „Nemcsak tudást építünk, hanem közösséget is.” – Képzéssorozat a közösségi mezőgazdálkodás fejlesztéséért
- 58 LAWriider – Emberi jogok fiatalok tolmácsolásában
- 60 Történelem testközelből
- 62 A projekt, ami ott kezdődött, ahol véget ért – proAbility: Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának támogatása a munkáltatók képzésével

64 PÁLYÁZATI TIPPEK

- 64 Munkanapló, a szükségszerű jó!
- 66 Súgó a KA2 stratégiai partnerségek pályázat összeállításához

67 KÉPZÉSI AJÁNLÓ

- 67 „A szakmai tanulóközösségben mindannyian fejlődünk” – Interjú Joós Andreával, A 21. század angolnyelvtanára című képzésünk egyik új oktatójával
- 69 Együtt jobb tanulni! – A tanárok együttműködő tanulásának támogatása
- 70 Képzési naptár: 2018. őszi képzések

71 VENDÉGOLDAL

- 71 Felnőttkori tanulás az európai digitális térben
- 72 HousErasmus+

73 KVÍZ

- 73 Megvan benned az Erasmus+?

Kedves Olvasó!

Május első napjaiban tette közzé az Európai Bizottság az EU 2020 utáni, hétéves költségvetésének tervezetét, ezzel az Európai Unió jövőjéről folytatott vita új stádiumába érkezett. A kép az elkövetkezendő hetekben válik teljessé, amikor megismerhetjük az egyes területekhez kapcsolódó részletes koncepciókat is. Az oktatási ágazat megalapozott optimizmussal nézhet a tagállamok, az Európai Parlament és az Európai Bizottság között meginduló egyeztetések elébe, hiszen a javaslat a jelenlegihez képest megduplázná a forrásait, és talán még soha nem fordult akkora figyelem az oktatás felé, mint napjainkban. A következő időszak ugyan bőven tartogathat meglepetéseket (az EB meglehetősen ambiciózus terve szerint az egyeztetések le is zárulnának a jövő évi európai parlamenti választások előtt) – elsősorban a tervezet politikai vonatkozásai vagy a fejlesztési források és az agrár ágazat jelentősen csökkenő kiadásai kapcsán, amelyek áttételesen hatással lehetnek az oktatási ágazatra is – azonban az ágazat mai pozíciója lényegesen kedvezőbbnek tűnik, mint a pénzügyi válságból éppen csak kilábalva az előző tervezési időszak kezdetén.

A *Pályázati Pavilon* ezúttal is átfogó képet ad arról, hogy a Tempus Közalapítvány által koordinált programok és projektek miként segítik elő a nemzetközi oktatási és képzési együttműködésekben rejlő lehetőségek kihasználását, azokon keresztül pedig a tanításnak és tanulásnak a XXI. század kihívásainak megfelelő megújulását.

Mostani magazinunk fókusztemája – a mind a hazai, mind az európai uniós szinten prioritást élvező – digitális tanulás. Bemutatjuk *Európa Digitális Cselekvési Tervét*, a TKA által szervezett, kapcsolódó témájú pedagógiai műhelyeket, valamint egyes, az Erasmus+ programban létrejött digitális vonatkozású innovációkat.

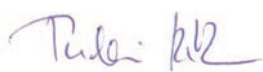
Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Európa jövőjéről folytatott diskurzushoz járulhat hozzá az eddig talán csak mérsékelt publicitást kapott, idei, uniós tematikus év, a *Kulturális Örökség Európai Éve*.

Kiemelten foglalkozunk a hazai felsőoktatás nemzetköziesítésének ma talán legjelentősebb akadályai (kreditleismerés, hallgatói motiváció) – jó példákon keresztül – és lehetséges kitörési pontjaival (nemzetközi megjelenés, alumni hálózat, Stipendium Hungaricum program).

Pár héttel az Erasmus+ program folytatására vonatkozó európai bizottsági javaslat közzététele előtt különösen aktuális áttekinteni a program időközi értékelésének legfontosabb megállapításait. A program továbbra is sikertörténetnek bizonyul, a résztvevők és az érintettek véleménye alapján is, az igények lényegesen meghaladják a jelenlegi pénzügyi kereteket, így reálisnak látszik az akár kétszeresére növekvő költségvetés jó minőségű felhasználása is. A jövőre vonatkozó egyik ajánlás a hátrányos helyzetű célcsoportok további bevonása, illetve a köznevelési, szakképzési és ifjúsági résztvevők arányának érdemi növelése. A hazai szereplők számára is tanulságos a rendszerszintű hatások között az oktatási és képzési alágazatok közötti erősödő együttműködés. A makroszint mellett az intézményi szintű megoldások széles körének is teret adunk, bemutatjuk a program friss nívódíjait, illetve az elsőként záruló köznevelési fejlesztő projekteket.

A Tempus Közalapítvány – képzőközpontként, szakmai műhelyek szervezőjeként – közvetlenül is szerepet vállal a pedagógusok felkészítésében, ezúttal a nyelvtanítás megújításáról és a tanárok együttműködő tanulásáról írunk részletesebben.

A nemzetközi oktatási és képzési együttműködések palettája már ma is rendkívül széles. Az uniós tagállamok között egyetértés van arról, hogy – a képzés tartalmának és struktúrájának tagállami szinten tartása mellett – az *Európai Oktatási Térség* koncepciójának keretében célszerű az európai uniós együttműködést még intenzívebbé tenni. Európa, a tagállamok és végső soron az egyes állampolgárok csak nyerhetnek vele.

TORDAI PÉTER
igazgató

FÓKUSZBAN

A digitális oktatás

Megszületett Európa Digitális Cselekvési Terve

2018 elején hozták nyilvánosságra Európa Digitális Cselekvési Tervét, amely a 2025-ig tartó Európai Oktatási Tér egyik kiemelt akcióterve. A dokumentum kérdései arra keresik a választ, hogy az oktatási és képzési rendszerekben résztvevők hogyan vehetik hasznát az innovatív és digitális technológiai megoldásoknak, illetve hogyan fejleszthetik a gyorsan változó világban a mindennapi élethez és munkához elengedhetetlen digitális kompetenciáikat.

Habár a **digitális átalakulás** sok lehetőséget kínál, a legnagyobb kockázatot ma mégis az jelenti, ha egy társadalom nincs megfelelően felkészülve a jövőre. Amennyiben az a cél, hogy az oktatás képezze a növekedés és a társadalmi befogadás gerincét az EU-ban, akkor az egyik legfontosabb feladata az európai polgárok felkészítése arra, hogy a lehető legtöbbet tudják kihozni az előttük álló lehetőségekből, és meg tudjanak felelni egy gyorsan változó, globalizált és összekapcsolt világ kihívásainak.

Az oktatás előnyt kovácsolhat az osztálytermi keretek kitágításából, a valós életben megélt tapasztalatokból és projektekből, valamint az új oktatási eszközökből, anyagokból és a nyíltan hozzáférhető oktatási erőforrásokból. Az **online együttműködések** és a **kollaboratív tanulás** számos lehetőséggel ruhazza fel a tanulókat. A digitális technológiákhoz való hozzáférés és azok használata révén csökkenhet a különböző társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező diákok közötti tanulási szakadék. A **személyre szabott oktatás** – az egyes tanulókra való koncentráció révén – növelheti a tanulók motivációját a köznevelés és szakképzés bármely szintjén. A technológia oktatásba való integrálása terén elért előrehaladás azonban továbbra is korlátozott mértékű.

A Cselekvési Terv három prioritása a fentiek alapján a következő:

1. A digitális technológia hatékonyabb használata az oktatás és tanulás során

A digitális oktatás egyik fő feladata a méltányosság és a minőség biztosítása az oktatáshoz való hozzáférés és az infrastruktúra terén. A digitális szakadéknak számos vetülete van, de az oktatásban részt vevő gyermekek esetében az egyenlőtlenség és a kirekesztés visszaszorításának kiindulópontja a technológiához való hozzáférés és az összekapcsoltság javítása. Foglalkoznunk kell továbbá az oktatáshoz való hozzáférés és az infrastruktúra változó minőségével, hiszen a magas minőség innovatívabb és kielégítőbb tanulási élményt tesz lehetővé. Az oktatás és képzés területén az innováció nagymértékben múlik azon, hogy mennyire biztosítunk lehetőségeket a pedagógusok számára, és mennyire gondoskodunk összekapcsolásukról.

2. A digitális átálláshoz szükséges kompetenciák és készségek fejlesztése

Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák felülvizsgált európai keretrendszerének részét képező digitális kompetenciával valamennyi polgárnak rendelkeznie kell. A digitális kompetencia a digitális technológiák magabiztos és kritikus gondolkodásmóddal történő alkalmazását jelenti, és magában foglalja azokat az ismereteket, készségeket és magatartásformákat, amelyekre minden polgárnak szüksége van a rohamosan fejlődő digitális társadalomban. Az európai polgári digitális kompetenciakeret a következő öt területen írja le a digitális kompetenciát: információ- és adatkezelési jártasság; kommunikáció és együttműködés; digitális tartalom és annak előállítás; biztonság és jóllét; problémamegoldás. Nemrégiben megjelent egy másik kompetenciakeret is, amely az oktatók számára nyújt útmutatást digitális kompetenciamodellek kidolgozásához. Ezek együttesen igen hasznos modelleket kínálnak a digitális kompetenciák rendszerszintű előmozdításához a tagállamokban.

3. Az oktatás javítása kifinomultabb adatelemzésekre és előrejelzésekre támaszkodva

Az oktatás és a képzés számára az adatok és a rendszeres adatgyűjtés létfontosságú. A technológia használatával felhasználható adatok jönnek létre. A kihívás abban áll, hogy hogyan lehet ezeket olyan hatékonyabb rálátás és előrejelzés kialakítására felhasználni, amelyek révén javíthatók az oktatási rendszerek, illetve amelyek hozzájárulnak az aktuális oktatási nehézségek megoldásához. A felméréseken keresztül történő adatgyűjtésről, az oktatási és képzési intézményekben megvalósuló digitalizációról, továbbá a tanulási folyamatban használt digitális technológiákról szóló tanulmányok létfontosságú adatokat szolgáltatnak a szakpolitikai döntéshozatali folyamatokhoz. A technológiák oktatási rendszerekben való elterjesztésére

vonatkozó összehasonlítható, átfogó adatok azonban gyakran elégtelenek, részlegesek vagy elavultak. Éppen ezért hatékonyabb és eredményesebb adatgyűjtésre és koordinációra van szükség uniós és nemzetközi (OECD) szinten egyaránt.

A prioritások és irányvonalak azonosságot mutatnak a majdnem két évvel ezelőtt megjelent **Magyarország Digitális Oktatási Stratégiájában** (DOS) megfogalmazott, a teljes magyar oktatási-képzési rendszerre kiterjedő célrendszerrel. Emellett számos kapcsolódási pont lelhető fel a Digitális Jólét Programmal, a Digitális Munkaerő Programmal, illetve a Digitális Gyermekvédelmi Stratégiával is.

A Cselekvési Terv a digitális kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódóan hangsúlyozza a DOS-ban már korábban kitűzött célokat. A harmadik generációs digitális oktatási szakpolitika célja nem csupán az infrastruktúra és az eszközök biztosítása. Ez utóbbi célok az első generációs oktatási szakpolitikához köthetők, kiegészülve az olyan második generációs törekvésekkel, mint a pedagógusképzés és a tartalomfejlesztés. Az új digitális oktatási szakpolitika mindezekon felül magában foglalja a **digitális ökoszisztéma minden területére kiterjedő digitális oktatást** is. A dokumentum Európában is progresszívnek tekinthető horizontot világított meg a pedagógusok és az iskolák számára. •

FARKAS BERTALAN PÉTER
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

A Tempus Közalapítvány a 2000-es évek végétől folyamatosan azon dolgozik, hogy a dinamikusan változó környezetben is stabil, a pedagógusok számára hiteles forrást nyújtó platformokat működtessen. Ezért jött létre a folyamatosan bővülő **Digitális Módszertár** és ezért veszünk részt évek óta a **Digitális Pedagógus Konferencia** szervezésében is. A digitális kompetenciafejlesztés területén szerzett sokéves tapasztalatok pedig ebben az évben egy önálló képzésben (**Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel**) kamatoznak tovább.

A 21. századi modern tanári professziót fókuszba állító pedagógus-továbbképzéseinkről a **Képzési ajánlóban** olvashatnak (70. oldal).

A **tanárok kollaboratív tanulásával** és szakmai fejlődésével kapcsolatos **EFFeCT** projektünk eredményeiről, és a nemrégiben megjelent **Alma a fán** kötetünkről a 40. oldalon találnak további információt.

- ▶ **Európa Digitális Oktatási Cselekvési Terve:**
bit.ly/2GSc7JO
- ▶ **Lakossági digitális kompetenciakeret:**
ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework
- ▶ **Oktatói digitális kompetenciakeret:**
ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu
- ▶ **Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája:**
www.kormany.hu/download/0/cc/d0000/MDO.pdf

Alma a fán Műhelysorozat digitális pedagógusoknak

Műhelymunkák keretében tanulhattak az IKT eszközök kreatív felhasználásáról szegedi, bükkábrányi, püspökladányi és nagykanizsai pedagógusok. Először valósultak meg hasonló rendezvények vidéken, az Alma a fán képzések korábbi résztvevőinek köszönhetően. A műhelymunkák célja a pedagógusok közösségben való tanulásának, az együttműködésnek és az egymástól való tanulásnak az elősegítése volt helyi és meghívott pedagógusok tapasztalatcseréjével, szakértők bevonásával.

2016 és 2017 között Alma a fán – Digitális pedagógus: IKT eszközök kreatív felhasználása az oktatásban című képzést valósított meg a Tempus Közalapítvány az EFFECT projekt egyéves pilotprogramja keretében, melynek célja a tanárok együttműködésre építő tanulásának támogatása volt az IKT eszközök módszertanilag megalapozott, kreatív használatán keresztül.

A projekt keretében egy tanulóközösséget hoztunk létre online és offline támogatással, hogy ennek segítségével a résztvevők közös tanulási céljuk, az IKT-eszközök iskolai oktatásban való felhasználása terén fejlődhessenek, a szervezők pedig tesztelhesék a kollaboratív tanulás alapvető tényezőit a létrejött tanulóközösségen belül.

A képzést külső értékelési folyamat kísérte, mely során az értékelők a fenti kettős cél megvalósulását, azaz a képzés sajátos céljainak elérését, valamint a tanári kollaboráció értelmezését és tapasztalatait értékelték.

Az egyéves folyamat során, a képzés eredményeképpen, a résztvevők értelmezései az együttműködő tanulás kapcsán egyértelműen differenciálódtak, megismerték és belátták annak értelmét, hatékonyságát. Fordulópontot jelentett, hogy pozitívan élték meg a szakmai közösséghez való tartozást, hogy megnyílhattak emberként közösségbeli társaik előtt, illetve ráébredtek arra, hogy ők is felelősséget vállalhatnak a szakmai közösségben való fejlődésükért.

EFFeCT

European Methodological
Framework for Facilitating Teachers'
Collaborative Learning

„Az Alma a fán programon való részvétel átformálta a szemléletünket: a kollaboratív tanulásnak, a közös szakmai fejlődésnek egy újfajta lehetőségével ismertett meg bennünket. A pedagógusok közötti tapasztalatcserének, a közös tanulás lehetőségének új útjait igyekeztünk megmutatni a jelenlévőknek.”

A folyamat végére **közös tanulási célok** alakultak az egyéni célok háttérbe szorításával. A résztvevők megtapasztalták **bevonódásukat saját tanulási folyamatuk** megtervezésébe, megvalósulásába és értékelésébe; betekintést nyertek egy **jól strukturált, mégis rugalmas fejlesztési folyamatba**, amely reagálni tud az esetlegesen felmerülő változó igényekre; átélték, hogy mennyire fontos a párbeszéd **a folyamatos, többoldalú visszajelzés** biztosítása érdekében; valamint a pilot programra szabott kérdőívek kitöltésén keresztül megismerték, hogy az **értékelési kritériumok azonosítása** szerves részét képezi a tanulási folyamatnak, segítve a reflektív visszacsatolást.

Annak érdekében, hogy a képzés eredményei minél szélesebb pedagógus körhöz eljuthassanak, azaz az együttműködő tanulást minél szélesebb szakmai körben megtapasztalhassák, a képzés résztvevői saját intézményeikben, tagintézményeikben, hasonló szellemiségű környékbeli iskolákkal együttműködve, különböző vidéki városokban megrendezett műhelyek keretében folytatták az eredmények terjesztését.

Szegeden, Bükkábrányban, Püspökladányban és Nagykanizsán a szervezők az IKT eszközök kreatív használatának támoga-

inspiráló légkör
befogadó, innovatív közösség
játékos ötletek
együttműködés
új élmények
tapasztalat
motiváció

tásával megismert közös szakmai fejlődés lehetőségét szerették volna helyi szinten is elindítani, így a műhely célja a pedagógusok közösségben való tanulásának, az együttműködésnek, az egymástól való tanulásnak az elősegítése volt helyi és meghívott pedagógusok tapasztalatcseréjével, szakértők bevonásával.

Az IKT eszközökkel támogatott, kollaboratív tanulás népszerűsítésének tekintetében bizakodásra adhat okot, hogy a vidéki alkalmakon részt vevő pedagógusok 96%-a úgy gondolta, hogy a rendezvényeken számukra hasznos információk hangzottak el, az új ötleteket diákjaikkal is kipróbálnák, valamint a rendezvények alkalmával maguk is újabb szakmai kapcsolatokra tettek szert, és a további együttműködést, egymástól való tanulás lehetőségét jó szakmai fejlődési lehetőségnek tekintik.

Az események végén kivétel nélkül megfogalmazódott az igény a további kollaborációra online vagy offline térben:

- közös szakmai napok intézményi és intézményközi szinten;
- helyi kollaboratív közösségek létrehozása, pedagógusok, vezetők, illetve különböző oktatásban érintett szereplők közötti tapasztalatcseré (POK, Szakképzési Centrum, helyi önkormányzat, intézményfenntartó);
- különböző tudásmegosztást támogató alkalmak szervezése pedagógusok számára: például hospitálások, különböző iskolák azonos szakos pedagógusai közötti közös feladatmegoldás;
- hasonló tudásmegosztó rendezvények megvalósítása, és egyéb projektekben való közös részvétel, pl. Digitális Témahét. •

Az Alma a fán műhelyek számokban:
4 város 18 intézmény
160 résztvevő 146 pedagógus
3 intézményvezető 1 városvezető
3 intézményfenntartó
2 helyszínen a sajtó képviselői

ALBRECHTNÉ GARAI KATALIN
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

effect.tka.hu/en

Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel című 50 tanórás, akkreditált pedagógus-továbbképzésünkről magazinunk 69. oldalán olvashat.

DIGITÁLIS KÉSZSÉGFEJLESZTÉS ÉS SZAKMAI GYAKORLAT az Erasmus+ segítségével

Az Európai Bizottság új kezdeményezése, a digitális készségek fejlesztésére irányuló szakmai gyakorlat lehetőséget biztosít a felsőoktatásban tanulók, valamint a frissen végzettek számára, hogy munkakörnyezetben, a szakmai gyakorlatuk során sajátíthassák el a legfontosabb digitális készségeket.

Az európai fiatalok körében annak ellenére is magas a munkanélküliség, hogy a kontinensen több mint kétfélmillió betöltetlen álláshely van. Sok kis- és középvállalkozás küzd ugyanis azzal, hogy a munkavállalók jelentős része nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel az információs és kommunikációs technológiák terén.

A digitális készségekre irányuló szakmai gyakorlat – az Erasmus+ program részeként – erre a problémára próbál megoldást nyújtani. A hallgatók és frissdiplomások Erasmus+ szakmai gyakorlatuk során speciális digitális ismereteket sajátíthatnak el többek között a kiberbiztonság, az adatanalítika, a kvantumtechnológia és a mesterséges intelligencia alkalmazások programozása terén. Továbbá az üzleti életben hasznosítható digitális készségeket is szerezhethetnek, tanulhatnak például webdesign, digitális marketinget vagy akár szoftverfejlesztést.

Az ilyen típusú szakmai gyakorlati lehetőségekben a 2018 és 2020 közötti időszakban lehet részt venni. A gyakornokok célországtól függően 520-620 eurós havi ösztöndíjat kapnak.

Jelentkezni az egyetemeken, az Erasmus+ szakmai gyakorlati programmal megegyező feltételekkel lehet.

A kezdeményezést az Európai Unió Horizon 2020 programja támogatja.

Az ErasmusIntern és az EURES Drop'pin weboldalak segítségével könnyebb lehet a megfelelő szakmai gyakorlati helyek megtalálása. •

erasmusintern.org
ec.europa.eu/eures/public/hu/opportunities

TÓTH BIANKA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Fordított tanulás a szakképzésben

A technológiai fejlődés következtében megváltoztak a diákok tanulási szokásai is. Az iskolákban a technológia adta lehetőségek kihasználásán túl módszertani megújulásra is szükség van. Át kell gondolni a tanár szerepét – tudomásul kell venni, hogy többé már nem ő a tudás egyetlen forrása, de szerepe, a tanulási folyamat támogatójaként továbbra is nélkülözhetetlen.

Az újfajta pedagógiai megközelítés egyik kézenfekvő lehetősége a **fordított osztályterem (Flipped Classroom) módszer**. Ezzel foglalkozik a 2015-ben indult Flip-IT! Erasmus+ projekt is, melynek célja, hogy a módszert a részt vevő öt ország (Egyesült Királyság, Írország, Spanyolország, Csehország és Magyarország) szakképző intézményeinek tanítási gyakorlatába integrálja. Cikkünkben a magyarországi tapasztalatokról és a jövőbeli tervekről kérdeztük Téringert Anitát, az iTStudy Hungary Kft. munkatársát.

HOGYAN LEHETNE RÖVIDEN ÖSSZEFOGLALNI A FORDÍTOTT TANTEREM MÓDSZER LÉNYEGÉT?

Ez egy új **tanulásszervezési módszer**, amelynek fő ismérve a **tanulóközpontú szemlélet és az aktív tanulás**. Az új ismeretet bevezető óra előtt a pedagógus digitális formában elérhetővé tesz a diákjai számára olyan motiváló és figyelemfelkeltő tartalmakat, amelyeket otthon, saját tempójukban fel tudnak dolgozni, és az órára már információk birtokában, kérdésekkel érkeznek. Ez lehet a pedagógus által készített videó, elektronikus tananyag, de lehet célszerűen összeválogatott, ingyenesen elérhető oktatási forrásanyag (*Open Educational Resource-OER*). A módszer segít a tanulók motiválásában, személyre szabhatóvá teszi a tanítást, támogatja a 21. századi készségek fejlesztését, és ami nagyon fontos, a diákokat arra ösztönzi, hogy aktív szerepet vállaljanak a tanulási folyamat-

ban, nagyobb felelősséget vállaljanak a saját tanulási eredményeikért.

Egy gyakori félreértést tisztázandó, fontos megemlíteni, hogy semmiképpen nem szabad az óra előtt kiadott videót vagy egyéb digitális tananyagot a hagyományos értelemben vett házi feladattal azonosítani. Tulajdonképpen az **egyéni, illetve a csoportos térben zajló folyamatok felcseréléséről van szó**. Az új fogalmakkal való első ismerkedés áthelyeződik az egyéni térbe, majd ezt követően a csoportos térben, az osztályteremben már csoportmunkára, projektmunkára, gyakorlati alkalmazásra kerül sor, az új anyag frontális bevezetéséhez képest sokkal **több interakcióval**.

MILYEN ELŐNYÖKKEL JÁR HAT ENNEK A MÓDSZERNEK AZ ALKALMAZÁSA A DIÁKOK, TANÁROK SZÁMÁRA?

A diákok saját környezetükben és **egyéni tempójukban** tanulnak, hiszen bármikor megnézhetik a kiadott anyagot, annyiszor ahányszor szükségét érzik, közben jegyzetelhetnek, összegyűjthetik a felmerülő kérdéseiket. A tanárok számára a módszer egyik előnye az, hogy a digitális tananyag a netgeneráció tagjai körében a **motiváció** kiváló eszköze. Az elkészített anyag **újra felhasználható** és az éppen hiányzó diákoknak is kevesebb gondot okoz a pótlás. A tanárnak több lehetősége marad a tananyag aktív, gyakorlatorientált feldolgozására, a tanórai **differentiálásra**.

BIZONYÁRA FELMERÜLHETNEK NEHÉZSÉGEK IS A MÓDSZER BEVEZETÉSEKOR. MIK LEHETNEK EZEK ÉS HOGYAN KEZELHETŐK?

A leggyakrabban felmerülő nehézség, hogy mindig akad egy-két tanuló, aki úgy érkezik az órára, hogy nem nézi át az előre kiadott digitális tartalmakat. Erre az esetre alkalmazható az ún. **in-flip módszer**: aki ezt otthon elmulasztotta, az órán, egy fülhallgatóval a fején (vagyis egyéni térben) nézi meg a videót vagy olvassa át a kiadott anyagot. Természetesen így kevesebb ideje jut az interaktív órai munkára, ami reményeink szerint arra ösztönzi, hogy legközelebb ő is készül, ahogy a többiek.

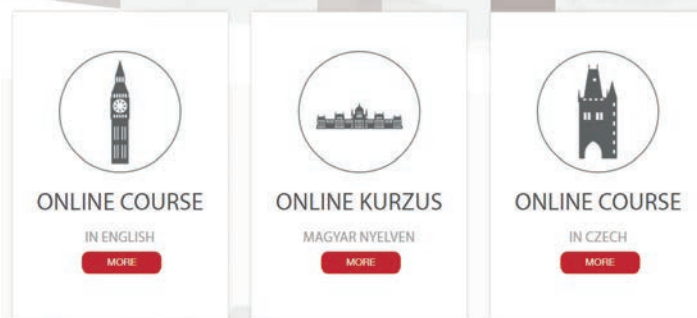
▼
Az amerikai „Flipped Learning Network” hálózat egyik felméréseben a részt vevő 453 pedagógus 67%-a számolt be javuló teszteredményekről és 99%-uk mondta azt, hogy folytatni kívánja a módszer alkalmazását (GOODWIN – MILLER, 2013).

MITŐL LEHET KÜLÖNÖSEN JELENTŐS SZEREPE ENNEK A MÓDSZERNEK A SZAKKÉPZÉSBEN?

Bár Magyarországon a módszer alkalmazására eddig főként a felsőoktatásban látunk példákat, véleményünk szerint pontosan a szakképzés az, ahol a megfordítás nagyon nagy haszonnal járhat. A technikai fejlődést szinte lehetetlen hagyományos tankönyvekkel követni. Ha az iskola eleget akar tenni a munkaerőpiaci elvárásoknak, minden eszközt meg kell ragadnia ahhoz, hogy képes legyen felkészíteni a tanulókat a szakmákban megjelenő legújabb technológiai megoldások alkalmazására. Ebben nyújthat óriási segítséget a „fordított pedagógia”, ha együtt jár a korszerű IKT eszközök alkalmazásával. Bár a módszer újszerűsége nem a technológiában, hanem a gyökeresen újszerű pedagógiai megközelítésben rejlik, azt is hozzá kell tenni, hogy széleskörű elterjedéséhez lényegesen hozzájárul, hogy ma elég egy mobiltelefon ahhoz, hogy egy autószerelő műhelyben egy munkafolyamatról többször megnézhető, elemezhető videó készüljön. Ráadásul nem is csak a tanár, az oktató, hanem az adott szakmában tanuló diák is saját maga készítheti el a felvételt, vagy akár a tanár és a diák közösen! Az **aktív osztálytermi munka** felé való elmozdulás éppen a munkaerőpiac által elvárt kompetenciák fejlesztését támogatja, mint a **kommunikáció**, a **csoporthoz tartozás**, a **kritikai gondolkodás** és a **kreativitás**. Az osztályteremben kísérletezés, vita zajlik, a diákok társaiktól tanulnak, miközben életszerű problémákat oldalnak meg egymással együttműködésben. Mindeközben a digitális kompetenciák természetes módon fejlődnek a különböző **IKT eszközök** rendszeres használata által, hiszen ezeken keresztül érik el az óra előtt kiadott anyagokat.

MIK A JELENLEG ZAJLÓ ONLINE KURZUS EDDIGI TAPASZTALATAI?

Az online képzés népszerűsége megerősíti, amit a szakképzésben való alkalmazási lehetőségéről elmondtam. A képzés beindítását megelőzte egy multiplikációs rendezvény, amelyre eredetileg 40 résztvevőt szeretnénk volna meghívni. Számunkra is óriási meglepetés volt, hogy a konferenciára több mint száz, a képzésre 130, túlnyomórészt szakképzésben oktató pedagógus jelentkezett az ország minden tájáról. Nagy örömmel a résztvevők nagyon **motiváltak, lelkesek**, és aktívan zajlik közöttük az online fórumon a tapasztalatok megosztása.

MIVEL BÁTORÍTANÁ AZOKAT A TANÁROKAT, AKIK IDEGENKEDNEK A TECHNOLÓGIAI ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁTÓL?

Az a tapasztalat, hogy bár az első digitális tananyag elkészítése valóban **időigényes**, a pedagógusok **hasznosnak tartják** az erre fordított időt, és nagy kedvvel fognak hozzá a következőhöz, amikor már lényegesen lerövidül az erre fordítandó idő. Ugyancsak fontos tény, hogy ezek az anyagok egymással megoszthatók, később újra felhasználhatók, így a kezdeti befektetés hosszú távon bizonyosan megtérül, és a diákok motiváltsága, aktív részvétele, pozitív visszajelzései igazolják, hogy érdemes volt belevágni.

Először mindenképpen **kis lépésekben** érdemes elkezdni, és garantált lesz a sikerélmény. A diákok nagyon örülnek annak, ha a tanár valami újdonsággal hozakodik elő, és látják, hogy ő maga is tanul.

A PROJEKT LEZÁRÁSÁT KÖVETŐEN HOGYAN TERVEZIK A FOLYTATÁST?

A kurzus esettanulmányokkal bővített tartalmát **ingyensen elérhető e-könyvként** tesszük közzé. Emellett a jövőben **akkreditált kurzus** formájában, pedagógus végzettség birtokában bárki elvégezheti majd az online képzésünket. Az elkészült videókat és egyéb digitális tananyag elemeket a készítőik hozzájárulásának függvényében tervezzük kategorizálva feltölteni egy **tananyagtárba**, ami reményeink szerint egyre bővül majd és sok tanár kollégának szolgálhat forrással az óráihoz. •

JAKABNÉ BAJÁN ILONA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

flip-it.hu
fcr.itstudy.hu

A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG EURÓPAI ÉVE

2018
KULTURÁLIS
ÖRÖKSÉG EURÓPAI
ÉVE
#EuropeForCulture

Az Európai Unió 1983-ban vezette be a tematikus éveket, hogy ezek segítségével egy-egy téma fontosságára kiemelten hívhassa fel a figyelmet. 2018-ban a földrész kulturális örökségét ünnepeljük. A tematikus év célja, hogy minél több emberrel megismertesse Európa kulturális hagyatékát és sokszínűségét, közös történelmét és értékeit, valamint erősítse az európai térséghez való tartozás érzését.

Az európai kulturális örökség közé számos dolog tartozhat, köztük épületek, emlékművek, ruhák, műalkotások, könyvek, gépek, történelmi városok, régészeti lelőhelyek, munkamódszerek, ábrázolásmódok, kifejezések, tudás, készségek, kulturális terek, tájképek, flóra és fauna vagy a digitális műalkotások, animációk és filmek.

A kulturális örökség alakítja identitásadatunkat, miközben olyan egyetemes értékeket közvetít, melyeket fontos átadni a következő generációknak is. Nem egy statikus és megváltoztathatatlan fogalom, hanem – ahogy a tematikus év hivatalos honlapja fogalmaz – „folyamatosan átalakul és kölcsönhatásban áll azokkal, akik gazdagítják”. Ezért a kulturális örökségnek fontos szerepe van a jövő alakításában is. Ezt tükrözi az év szlogenje is: „Örökségünk: a múlt és a jövő találkozása”.

A Kulturális Örökség Európai Éve idén az Európai Bizottság több pályázati programjában is megjelenik, kiemelt téma például az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európa a polgárokért programokban.

Az Európa a polgárokért programban a téma ráadásul idén bekerült a kiemelt prioritások közé. Az itt megvalósuló projektek azt vizsgálják, hogy az európai kulturális örökségben rejlő értékek és eszmék miként járulnak hozzá a **közös identitás, összetartozás** és az Európai Unió polgáraihoz való tartozás érzésének kialakulásához. •

A Kulturális Örökség Európai Éve során számos tematikus – uniós, országos, regionális és helyi szintű – rendezvény zajlik, melyekről az év hivatalos honlapján lehet tájékozódni:

 europa.eu/cultural-heritage/about_hu

FRANK NÓRA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

A MÚLT ÉRTÉKEI

Kulturális örökséggel foglalkozó szakemberek képzése

Második alkalommal nyerte el az Európai Bizottság támogatását az a nemzetközi Erasmus Mundus mesterképzés, amelyet az ELTE koordinál. A kulturális örökség tanulmányok szakember nemzetközi képzésre idén 13 országból jelentkeztek hallgatók. A TEMA+ a Kulturális Örökség Európai Événak (2018) hivatalos programjai közé tartozik. Nemcsak a képzés tematikáját tekintve illeszkedik tökéletesen abba, hanem számos egyéb kiegészítő eseményével is.

A 2018 szeptemberétől induló mesterképzés, a TEMA+ European Territories: Heritage and Development (Európai Társadalmi Terek: Örökség és Fejlesztés) a 2011 és 2016 között futó európai mesterprogram, a TEMA European territories: Identity and Development (civilisation, nation, region and city) továbbfejlesztett változata. Az öt országban zajló nemzetközi mesterképzést az ELTE-BTK Atelier Európai Histográfia és Társadalomtudományi Tanszéke koordinálja.

 www.atelier.org.hu

A képzésről bővebben:

 www.mastertema.eu

A kétnyelvű (angol-francia) mesterképzés hangsúlyos célja, hogy a hallgatók jobban megértsék a kulturális örökség egyre növekvő jelenlétét és jelentőségét az európai kontextusban.

A TEMA program korábbi tanulságai, a tanárok és kutatók tudományos és oktatási tevékenységeinek új irányjai, valamint az Európai Felsőoktatási Térség helyzetének és igényeinek alapos felmérése egyre inkább rávilágított egy kifejezetten az európai kulturális örökséget kritikai szempontból vizsgáló, különböző tudományterületek eredményeit és módszereit ötvöző nemzetközi képzés szükségességére

– mondta dr. Sonkoly Gábor, az ELTE BTK dékánja.

Az első TEMA programot kínáló konzorcium (az ELTE, a párizsi *École des Hautes Études en Sciences Sociales*, a prágai Károly Egyetem és az olasz Cataniai Egyetem) idén a kanadai Laval Egyetemmel bővül. Az intézmények a képzés során szorosan együttműködnek számos európai, illetve Európán kívüli, nemzetközi partnerrel (pl. az UNESCO különböző szerveivel és a *European Heritage Label*), melyek közül tizenegy a program során **szakmai gyakorlatot is kínál a hallgatók számára.**

A diákok a világ szinte bármely részéről jelentkezhetnek. 2011–2016 között a TEMA programban 83 hallgató diplomázott, akik Costa Ricától Oroszországon át a Fülöp-szigetekig több mint 40 országból érkeztek. A következő évfolyam eddig felvett 17 ösztöndíjas hallgatója 13 különböző országból került ki.

JOGI DEFINÍCIÓKTÓL AZ ÉRZÉSEKIG

Az örökség eredetileg pusztán jogi fogalom volt, később vált egyfajta antimodernista érzület kifejezőjévé

– mondja dr. Sonkoly Gábor, a kulturális örökség kifejezés eredetéről.

A jogi fogalom összekapcsolása annak társadalmi aspektusaival identitásképző erővel bír: egyfajta félelem van mögötte a jövőközpontú modernitástól, és ezzel párhuzamosan törekvés a múlt értékeinek minél tökéletesebb megőrzésére. A 20. század első felének tömeges és értelmetlen pusztításával számolt vetve, az 1960-as években jelent meg először a nyugati világban az igény, hogy létrehozzák az emberiség közös kultúráját. Ekkor vették elő az örökség fogalmát. Nálunk Magyarországon a kulturális örökség kifejezés csupán húsz éve jelent meg, ez pedig alkalmat ad arra is, hogy az ehhez hasonló fogalmak, mint az emlékezet, a megemlékezés, az identitás, nem cáfolhatók. Más kérdés, hogy nincs is igényük arra, hogy racionálisak vagy megcáfolhatók legyenek, mert az érzületeken alapulnak. Az örökséggel kapcsolatos általános tendenciákkal szemben a TEMA+ programban e folyamatok kritikai megközelítését szorgalmazzuk.

A TEMA+ hallgatók öt kiváló, nemzetközileg elismert egyetemen szerezhetnek magas szintű elméleti és gyakorlati tudást.

Az Erasmus+ program keretein belül működő Erasmus Mundus közös mesterképzések nagy presztízzsel bíró pályázattípus. Külföldi egyetemek együttműködésével kínál közös mesterképzéseket a legkiválóbb, diplomával rendelkező hallgatóknak. Eddig már húszezeren vettek részt a programban a világ 200 országából. 2017-ben négy magyar koordinálású Erasmus Mundus projekt nyert támogatást az Európai Bizottságtól, ezzel a harmadik legsikeresebb ország vagyunk.

▶ További információ: www.erasmusmundus.hu

Ezen kívül egy egyedülálló nemzetközi hálózat részeivé válnak, ahol az innovatív és inspiráló szakmai környezeten felül a tanulmányi program összes költségét fedező, valamint havi 1000 euróval járó Erasmus Mundus ösztöndíjban is részesülhetnek

– sorolja Zábó Lilla koordinátor a képzés előnyeit. Az itt dolgozó szakemberek a frontális oktatás helyett az interaktív, a diák- és probléma-orientált módszereket preferálják. A különböző tanulmányi és kulturális háttérrel rendelkező hallgatóknak így nem csupán szakmai, de az interkulturális kompetenciáik és egyéb ún. „soft skilljeik” is fejlődnek, közben pedig folyamatos köztük a tudás- és tapasztalatcsere.

A programot sikeresen elvégző hallgatók a képzésben részt vevő egyetemek kettős, úgynevezett „multiple” diplomáit kapják, amelyek bölcsész- és társadalomtudományi mesterképzésekként lettek akkreditálva. Zábó Lilla szerint **a megszerzett elméleti és gyakorlati tudást a diákok egyszerre tudják majd hasznosítani a kulturális örökséggel foglalkozó helyi, regionális, nemzeti, valamint nemzetközi intézményeken és szervezeteken belül,** a város-, terület- és társadalomfejlesztésre vonatkozó programok és kutatások világában, a kulturális közszférában ugyanúgy, mint általában a magánszférában.

A képzés tökéletesen illeszkedik a Kulturális Örökség Európai Évének tematikájába, és számos kiegészítő eseménnyel is csatlakoznak a 2018-as programokhoz. Folyamatosak például az úgynevezett utazó tudósok (visiting scholars) workshopjai és szemináriumai, 2018 októberében pedig a kulturális örökséghez kapcsolódó partnereikkel közösen intenzív hetet szerveznek a hallgatóknak. •

BAKÓCZY SZILVIA, újságíró

» Kihívások és megoldások a kreditelismertetésben

Nehezen összemérhető tantárgytematikák, elcsúszó szemeszterek és nem pontosan egyeztetett mintatantervek – többek között ezen okok miatt akadozik a külföldi részképzéseken szerzett kreditek hazai elfogadtatása. Mindazonáltal a magyarországi egyetemeken egyre több a jó megoldás, így ritkán fordul elő, hogy az Erasmus ösztöndíjjal ideiglenesen külföldön tanuló hallgatók fél éve „elvész”.

Szigorú szabályok – nagy rugalmasság

„Az Erasmus ösztöndíjas szemeszteremen több mint tíz vizsgám volt, kétszer annyi, mint máskor, mert nemcsak kint, de közben itthon is felvettem tantárgyakat. Bulgáriában orosz irodalmat tanultam és nyelvi gyakorlatot végeztem, de a vizsgaidőszakban hazajöttem, mert bizonyos tantárgyakat csak abban a félévben lehetett felvenni, és nem akartam elcsúszni a tanulmányaimmal. Megbeszéltem a tanáraimmal, hogy a csoporttársaim elküldik a tananyagot, nagyon rugalmas és segítőkész volt mindenki” – meséli az ELTE orosz szakán végzett **Mitala Nikolett**, hogyan sikerült abszolválnia az Erasmus ösztöndíjas külföldi részképzést. Két tantárgyát elismerték Magyarországon, sőt egy harmadik, néprajzi jellegűt is, igaz, azt csak a szabadon választható tárgyak között.

Az alapszabály szerint egy egyetemnek kötelező elfogadnia a külföldi tanulmányokat, ha azok tematikája legalább 75 százalékban megegyezik a hazai tantervvel,

ez alatt az intézmény dönthet. A nehézségeket az okozza, hogy erősen eltér az egyes külföldi egyetemek tanterve, így például előfordul, hogy míg egy adott tárgyat a hazai egyetemen egyetlen féléves képzés keretében tanítanak, addig másutt két félév alatt szerezhetik meg a hallgatók ugyanazt a tudást. Így egy néhány hónapos Erasmus ösztöndíj keretében nem mindig lehet teljesíteni a követelményt.

A félreértéseket és a későbbi csalódásokat elkerülendő, a hazai felsőoktatási intézmények karai igyekeznek minden egyes kint karral egyeztetni, hogy mely szakok esetében működhet a kreditelismertetés.

„Miután a hallgatók tanulmányi szerződéssel mennek ki, ezt próbáljuk előre tisztázni, hogy ne utólag derüljön ki, ha esetleg nem feleltethető meg az itthoni tantervnek a kint tanult tárgy”

– mondja **Jánosy Orsolya**, a **Debreceni Egyetem nemzetközi irodavezetője**, aki szerint az intézménye relatíve jól áll a kreditelismertetéssel, bár a gyakorlat karonként eltérő. Gyakran azért nehéz az összeegyeztetés, például az orvos és egészségügyi képzésben részt vevő hallgatók esetében, mert a különböző egyetemeken teljesen más lehet a képzési struktúra.

Szabadon választott tantárgyként mindenképpen elismerhetők a kinti kurzusok,

akkor is, ha a mintatantervbe nem teljesen passzolnak. Csakhogy az összkreditnek átlagosan mindössze 5-10 százalékát teszik ki a szabadon választható tárgyak. Emiatt sokszor nem is foglalkoznak a hallgatók a külföldi tanulmányok konverziójával, ha a kötelező tantervbe azok nem illeszthetők be, hiszen a szabadon választotakra vonatkozó követelményt itthon már úgyis teljesítették.

Ráadásul esetenként kreditúllépéshez is vezethet a külföldi részképzés. Elviekben ugyan tiltott az EU-ban a kettős terhelés, vagyis az, hogy egy hallgató egyidejűleg az „anyaegyetemen”, illetve a külföldi fogadóintézményben is felvegyen krediteket, ám a csúszás megelőzése végett ez néha elkerülhetetlen.

Minden mobilitási programban részt vevő hallgató kérhet azonban úgynevezett kivételes tanulmányi rendet, amely biztosítja, hogy a vizsgaidőszakon kívül is letehesse a vizsgáit.

Egyes tárgyakat ugyanis nem hirdetnek meg minden félévben az egyetemek, márpedig ha valaki éppen akkor külföldön van, amikor ezeket felvehetné, csúszásba kerülhet a tanulmányaival. *„Volt arra példa, hogy az egyik hallgatónknak, aki minden lehetőséget megragadott, hogy külföldön tanuljon, fizetnie kellett volna*

Cseszregi Tamás
oktatási igazgató,
ELTE

Jánosy Orsolya
nemzetközi irodavezető,
Debreceni Egyetem

Mitala Nikolett
volt Erasmus ösztöndíjas

a kredittúllépés miatt, de a Debreceni Egyetem Szenátusa arról rendelkezett, hogy a külföldön teljesített kreditek miatti túlfutásért a hallgatót nem terhelheti költség” – mondta Jánosy Orsolya.

Mobilabb oktatókra és hallgatókra van szükség

Debrecenből idén 250-300 diák utazhat hosszabb-rövidebb időre külföldi képzésre, ami a teljes hallgatói létszám mintegy öt százaléka. Nagyjából minden második hallgató tanulmányi célú mobilitásra, a többiek szakmai gyakorlat céljából mennek külföldre. Az ELTE-n pedig a kiutazók száma tanévenként 450-500 között alakul az utóbbi időben, és ebben az intézményben egyre nő a szakmai gyakorlatokon résztvevők száma. **Cseszregi Tamás oktatási igazgató** szerint a jogi karon például egyre többen teljesítik a kötelező gyakorlatot, vagy annak egy részét külföldön.

Sok múlik persze a hazai oktatókon: ha nekik maguknak van nemzetközi tapasztalatuk, építenek szakmai kapcsolatokat külföldi egyetemekkel, illetve elkötelezettek a nemzetköziesítés irányában, erősebben tudják motiválni a hallgatóikat. Éppen ezért fontos lenne az oktatói mobilitás erősítése – hangsúlyozzák a szakértők. E nélkül sokan elérhetetlennek látják azt az európai uniós célt, mely szerint 2020-ra el kellene érnie a 20 százalékot azon hallgatók arányának, akik legalább 3 hónapot töltenek külföldi részképzésen, vagy minimum 15 kredit értékű külföldi tanulmányokban vagy szakmai gyakorlaton vesznek részt. Magyarország 2023-at határozta meg céldátumként erre vonatkozólag. A valós arány itthon ma még egyszámjegyű (igaz ugyan, hogy nagy az intézmények között az eltérés, az érték az intézményekre vetítve 3 és 48% között változik).

Az utóbbi években megfigyelhető tendencia, hogy a gimnazisták közül sokan eleve külföldi egyetemekre mennek tanulni, az itthon továbbtanulók közül pedig a mobilabbak többször vállalnak be újabb és újabb külföldi részképzéseket, ami nem növeli a teljesítés arányát.

„Az új pályázók bevonásához kell az oktatók meggyőző ereje”

– emeli ki Jánosy Orsolya is, és nem elhanyagolhatók az anyagi akadályok sem.

„Bulgáriában bőven elég volt az ösztöndíj, de a skandináv országokban, illetve például Németországban tanuló iskolatársaimnak akadtak anyagi nehézségeik” – mondja Mitala Nikolett.

Erasmus Felsőoktatási Charta (ECHE)

Ahhoz, hogy a programországokban működő felsőoktatási intézmények részt vehessenek az Erasmus+ program keretében felsőoktatási mobilitási projektben, Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. Az Európai Bizottság minden évben pályázati felhívást tesz közzé, amelyben ismerteti a Charta odaítélésének részletes minőségi kritériumait.

A Chartában vállalt, kreditelismertetésre vonatkozó kötelezettségek kiutazó hallgatók esetén:

- » Teljes elismerés a teljesített kurzusokra, és ahol ez lehetséges, a szakmai gyakorlatra – kreditek formájában. A sikeres tanulmányi és szakmai gyakorlatos mobilitási tevékenység szerepeltetése a végzéskor kiadott diplomamellékletben (vagy ennek megfelelő iratban).
- » Annak biztosítása, hogy a tanulmányi, illetve szakmai gyakorlatos időszak egy előre egyeztetett és elfogadott tanulmányi/szakmai gyakorlati szerződésen alapuljon, mely a küldő egyetem, valamint a fogadó egyetem vagy -szervezet és a hallgató között jön létre.
- » A tanulmányi szerződésben feltüntetett, sikeresen teljesített kurzusok vagy gyakorlati tevékenység teljes beszámítása a tanulmányokba.

Beutazó hallgatók vonatkozásában a Chartában vállalt kötelezettségek:

- » Naprakész kurzuslista nyilvánossá tétele az intézmény honlapján, annak érdekében, hogy a bejövő hallgató megalapozottan tudja a tanulmányi tervét összeállítani.
- » A tanulmányi időszak végén teljes, pontos és időben kiadott *Tanulmányi átírat* (Transcript of Records) a hallgató részére az elvégzett kurzusokról.

di részképzésben vesz részt, a tanulmányi ösztöndíjába ez a félév is beleszámít"

– mutat rá egy újabb, korábban megoldatlan problémára Cseszregi Tamás, az ELTE oktatási igazgatója, hozzátéve, hogy ez a kérdés korábban nem volt egyértelmű. Márpedig a külföldi tanulmányaik idején itthon nyilvánvalóan nem vehetnek fel annyi tantárgyat a hallgatók, hogy a tanulmányi ösztöndíjhoz a feltételek teljesüljenek. A külföldön szerzett érdemjegyek konverziója sem mindig egyszerű, többek közt az is bonyolítja, hogy a félév-beosztás nem azonos a különböző országokban. „Nálunk például februárban kalkulálják ki az ösztöndíjakat, addigra nem mindenütt ér véget a szemeszter, és egyes országok amúgy sem a gyors, pontos adatátadásról híresek” – jegyzi meg Cseszregi Tamás. A felsőoktatási intézmények az Erasmus+ program esetében az Erasmus intézményközi szerződésben rögzítik, hogyan konvertálják egymás értékelési rendszerét. Az ELTE-n most azt tervezik, hogy átvizsgálják a külföldi partnerintézményekkel kötött megállapodásokat, hogy tisztázzák: mely tárgyak fogadhatók el egy az egyben az itthoni mintatantervekhez igazítva.

Tantárgyfelvétel és kreditelismerés

Alapvetően két dokumentum szükséges a kreditátszámításhoz: kiutazás előtt az úgynevezett *Learning Agreementben* (tanulmányi szerződésben) leírja a hallgató, hogy milyen tárgyakat tervez a külföldi intézményben felvenni, a szakfelelős oktató pedig rögzíti, hogy ezek közül melyeket tudja majd a honi egyetem elfogadni. „Így a «tisztá paktum – jó barátsági elv» alapján nyugodt szívvel

ülhet fel a diák a repülőre. Csakhogy a tantervek gyorsan változnak, nem beszélve arról, hogy előfordul: a hallgató kiválaszt egy tárgyat, majd amikor kiutazik, kiderül, hogy például a kevés jelentkező miatt a kurzust mégsem indítja el az adott egyetem. Ekkor indul az újratervezés” – mondja a szakember.

A másik dokumentum a *Transcript of Records* (tanulmányi átírat): ezt a fogadó egyetem állítja ki, igazolva, hogy a hallgató milyen tárgyakat milyen eredménnyel végzett el.

Az Erasmus+ programban az egyes egyetemi karok kötnek megállapodást a külföldi partnerintézményekkel, így

a megállapodás előkészítésekor megvizsgálják: a kinti képzések mennyire illeszkednek az ő saját profiljukba.

A Debreceni Egyetem például több mint 400 egyetemmel áll kapcsolatban, ezen belül még több külön-külön szerződése van az egyes karoknak. „A bővítésnél mindig nagyon figyelünk arra, hogy mennyire egyeztethetők össze a tantervek” – hangsúlyozza Jánosy Orsolya. „Korábban jellemzően nem voltak annyira tudatosak az intézmények az effajta megállapodások megkötésénél, inkább a mennyiség számított – most már a minőségre kell helyezni a hangsúlyt” – teszi hozzá Cseszregi Tamás.

Ami a segítő jogszabályi környezetet illeti: egy 2015-ös kormányrendelet előírta, hogy

az egyetemeknek az újonnan induló szakok tantervének összeállításakor már ki kell jelölniük azt a félévet, amelyet a hallgatók külföldi részképzésben tölthetnek.

Az úgynevezett mobilitási ablak időzítésénél igyekeznek figyelembe venni az intézmények, hogy szakmailag mikor indokolt a külföldi félév. Alapképzésben például túl korán nem mehet a hallgató, az utolsó félév pedig már csak azért sem javasolt, mert számos országban időben túlnyúlik a képzés a hazai szemesztervéghöz képest, így a hallgató államvizsgája csúszhat. Az alapképzésen az utolsó félévet megelőző két félév valamelyike javasolt az ablak kialakítására. Mesterképzésen a második vagy harmadik szemeszter az ideális a mobilitási ablak beépítésére, a képzés hosszának függvényében – mondják a szakértők. A mintatantervben láthatóan, fix helyen elhelyezkedő mobilitási ablak segítséget jelent majd a hallgatók számára tanulmányok és a mobilitás megtervezésben. A képzés ideje kiszámítható lesz, tervezhetővé válik a kiutazás időszaka. A standardizált kreditbeszámítás pedig biztonságot jelent a külföldi kreditek és tanulási eredmények elismertetésének kérdésében. •

TÓTH ILDIKÓ, újságíró

KALANDOK a világ négy pontján

Vajon léteznek szürke hétköznapok Campus Mundi részképzés alatt? Négy bloggerünk heti bejegyzéseit olvasva úgy érezhetjük, nem. A **VilágEgyetemista blog** Flóra, Livia, Luca és Bianka mindennapjait mutatja be, nem éppen mindennapi helyzetekben.

Megismerhetjük Kanada, Portugália, Hongkong és Oroszország gasztronómiáját...

Ettünk hódfarkat (beavertail), ami a nevével ellentétben kicsit sem gusztustalan étel. Igazából nem más, mint egy hosszúkás, vékonytészájú édes lángos, amit megkennek nutellával, telepakolnak banánkarikákkal és végül porcukorral behintenek.

Flóra, Kanada

A helyi boltokban péksüteményből nincs nagy választék és pékséget se láttam még sehol. Helyettük rengeteg palacsintázó van. Hisz azt imádják az oroszok. Itt a sós palacsinta ugyanannyira népszerű, mint az édes.

Livia, Oroszország

Az ösztöndíjasok a kinti egyetemeikről is mesélnek:

Az első szemeszterüket töltő egyetemisták, a gólyák, fekete öltönyben, illetve kosztumben járnak, ugyanolyan cipővel és inggel, vállukon pedig ott pihen a fekete posztó, ami J. K. Rowlingot is inspirálta a roxfordos talárok kitalálásánál.

Luca, Portugália

Itt Kanadában amúgy is nagy hangsúlyt fektetnek a sportra. Az edzőteremben megtalálható az összes fitnessgép és eszköz, ami ahhoz kell, hogy jól-felszereltnek mondhassuk. Egyetlen hibája mindössze az, hogy a kivetítőkön csak curlinget vagy hoki visszajátszást mutatnak.

Flóra, Kanada

Világegyetemistáink, amikor csak tehetik, nevükhöz hűen felfedezik a fél évig otthonukul szolgáló országokat.

Ellátogattunk Cheng Chau szigetre, ahol először mentem be az óceánba, ami leírhatatlanul gyönyörű, akár csak az egész sziget. Sosem volt ennyire erőteljes, végtelen tengerélményem ezelőtt.

Bianka, HongKong

Összesen három napot töltöttünk itt: szombaton felfedeztük a várost; vasárnap elautóztunk a közeli Niagara-vízeséshez, hétfőn pedig megnéztük a Toronto-szigeteket. Felmentünk a CN tower tetejére és sétáltunk a világ első üvegpadlóján. Annak ellenére, hogy az üveg elméletben akár 14 vízilovat is elbírna, voltak, akik csak nagyon lassan mertek kiállni a nagy semmi fölé. A lábunk alatt az emberek hangyáknak látszottak.

Flóra, Kanada

A bloggerek az egyetemi élet, a világjárás és a gasztronómiai élmények mellett a helyi szokásokból is kiveszik a részüket:

Oroszországban az elmúlt időszakban volt a férfinaap és a nőnap is. Az előbbi nem esik egybe a nemzetközi férfinaappal, itt február 23-án tartják. Ez a nap nagyjából egy plusz Valentin-nap az évben. A párok találkoznak, a lányok ajándékot adnak szerelmüknek, hisz azért mégis az ő napjuk.

Livia, Oroszország

vilagegyetemista.blog.hu

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tehetségesek és nyitottak a világra:

BABCSÁNY BOGLÁRKA

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

► **úticél: Argentína**
szakterület: reaktorfizika

Úgy hozta az élet, hogy megismerkedtem olyan iparági szakemberekkel, akiknek a segítségével ki tudtam menni egy argentin atomenergetikai oktatási intézményhez, illetve egy kutatóreaktorokat fejlesztő céghez. Régóta vágytam rá, hogy eljuthassak oda, de az anyagi feltételeket ehhez meg kellett teremteni. Ebben segített a Campus Mundi program.

Nagyon sok kutatási berendezést, illetve saját fejlesztésű technológiát ismerhettem meg. **Mind a felszereltség, mind a szaktudás tekintetében magas színvonalon működő intézményekhez volt szerencsém.**

Ami nagyon érdekes és példaértékű volt, hogy a komoly szaktudással rendelkezők és a fiatal kutatók együttesen dolgoztak egy-egy témán. Csodás tájakon jártunk, eljuthattam a világörökség részének számító Perito Moreno gleccserhez is, ami egyedülálló élmény volt számomra.

CAMPUS
MUNDI

BŐVÍZ MARCELL

Állatorvostudományi Egyetem

► **úticél: Peru**
szakterület: biológia

Felvillanyozott a sok újdonság, és az egész nagyon pozitív élmény volt. Onnantól kezdve, hogy letettem a lábam a repülőről, az volt az érzésem, hogy egy másik világba kerültem. Az emberek, a viselkedésük, az épületek, a szokások, az illatok... minden más volt, mint a megszokott. Folyamatosan zsongott a fejem a rengeteg újdonság miatt, és ez nagyon erősen motivált.

Naponta többször is kimentünk a közelben lévő agyagfalakhoz, ahová a papagájok táplálkozni járnak. Ott meg tudtuk figyelni a különböző fajokat és egyedeket, és feljegyeztük a legfontosabb információkat róluk. Később hang alapján próbáltuk beazonosítani a sűrű növényzet között mozgó papagájfajokat. Időnként 30-40 méter magas fákra is fel kellett mászni, hogy a fészekedőket rendbe rakjuk.

Volt időm gondolkodni – a dzsungelben nem nagyon van wifi –, és **rá kellett jönnöm, hogy óriási dolgot műveltem azal, hogy megvalósítottam az álmomat.**

Most már úgy érzem, bármit elérhetek, kész vagyok arra, hogy további, akár még nagyobb célokat tűzzek ki magam elé.

KANCSÓ JÁNOS

Szegedi Tudományegyetem

► **úticél: Spanyolország**
szakterület: jog

A nyelvtudás és a szaknyelv ismerete mindenképp fontos, de úgy tudom, sok ügyvédi irodában rá is kérdeznék a jelölteknek, hogy részt vettek-e külföldi ösztöndíjprogramban, mert fontosnak tartják az ilyen jellegű tapasztalatszerzést.

Mindenféle nemzetiségű emberrel találkoztam, akik közül sokakkal ma is tartom a kapcsolatot, és ez nagyon jó! Másrészt körbeutaztuk Spanyolországot, ami fantasztikus volt!

Különleges élmény az is, hogy szőrfórákra jártam az egyetemen, ráadásul télen. Rengeteget tanultam arról, hogy kell önállóan elintézni valamit, szállást foglalni, feltalálni magam egy idegen városban... Ez nekem nagyon sokat jelentett.

Megszerettem a nemzetközi magánjog tantárgyat, ami itthon nem igazán fogott meg, most viszont el tudnám képzelni, hogy ezzel foglalkozzak a jövőben. Már nézegettem is a szakmai gyakorlati lehetőségeket nemzetközi civil szervezeteknél, mert szeretnék újra pályázni Campus Mundi ösztöndíjra a témában.

Ők a CAMPUS MUNDI ösztöndíjasok

KISS LOLA VIRÁG

Szent István Egyetem

► **úticél: Japán**
szakterület: ökotoxikológia

Mindig is szerettem volna eljutni Japánba, ezért minden erőmmel próbáltam fogadó-egyetemet találni. Szerencsére sikerült is, az Okayama egyetem egyik kutató professzorával közösen ki tudtuk alakítani egy mindkettőnk számára érdekes kutatási tervet, és így megnyílt számomra az út a japán ösztöndíjhoz. Biztak rám önálló feladatokat, és közös munkafolyamatokban is részt vettünk. Nemcsak a kapcsolattartómmal, hanem több kollégájjal is sikerült együtt dolgozni, mind terepen, mind a laboratóriumi feladatok során.

Az ottani kutatási eredményeimet hamarosan be tudom mutatni egy nemzetközi konferencián, ahová egy újabb sikeres pályázat, a Campus Mundi rövid tanulmányút révén juthatok ki.

Leginkább az emberek kedvessége, a hihetetlen közbiztonság és persze a csodás ételek nyugtözték le. Eljutottam például egy tradicionális japán fürdőbe (onsen), a világörökség részét képező szentélyekbe, tradicionális japán éttermekbe (izakayákba) és megtapasztalhattam a folyóparton sütögetés élményét.

SZEMESSY KINGA

Színház- és Filmművészeti Egyetem

► **úticél: Kolumbia**
szakterület: táncművészet,
színháztörténet

A kutatási témám egyik ágában részvételi táncelőadásokkal foglalkozom. Sokat hallottam az országról és az ottani művészeti projektekről, tudtam, hogy Kolumbiába egyszer el kell mennem. Teljesen más ott az emberek viszonya a tánchoz és a zenéhez, mint nálunk. A sok érdeklődésnek, a személyes kapcsolataimnak és a jókor jött Campus Mundi pályázati felhívásnak köszönhetem, hogy sikerült eljutnom.

Teljesen megváltozott az életszemléletem. Más szemszögből figyelem azóta magam, és sokkal többször gondolom át, hogy mit miért teszek, hogyan értekelek. Az út egy érzékenyítő procedúrának is tekinthető, sőt, átalakult az időhöz való viszonyom is. Kint akár egy barátal találkozol, akár egy szakmai programon veszel részt, sajátos logika mentén zajlik az ütemezés. Nem határozzák meg valaminek a kezdő és befejező időpontját, hanem mindenre annyi időt szánunk, amennyire valójában szükség van.

VERBŐCZI NOÉMI

Magyar Táncművészeti Egyetem

► **úticél: Amerikai Egyesült Államok**
szakterület: balettművészet

2016-ban én képviselhettem Magyarországot a világ legrangosabb balettversenyén, a Prix de Lausanne-on. Ott figyelt fel rám a houstoni balettkadémia igazgatója, aki ösztöndíjat ajánlott fel számomra. De az csupán az iskolában való tanulmányokra vonatkozott, a kiutazást és a mindennapi megélhetést nekem kellett megoldanom. Az interneten találtam rá a támogatási lehetőségre, de az egyetem nemzetközi koordinátora is felhívta rá a figyelmemet.

Hogy emberileg és szakmailag mennyit fejlődtem az alatt a három hónap alatt, az elmondhatatlan! Most először voltam hosszú ideig távol a családomtól, saját háztartást kellett vezetnem, meg kellett állnom a lábamon... tulajdonképpen a felnőtté válásom kezdetét jelentette.

A houstoni akadémia a világ egyik legjobb balettkiskolája. Olyan professzionális és komplex képzést nyújtanak, hogy az valami fantasztikus! Különösen fontosnak tartják, hogy a hallgatók megismerjék a testüket és önmagukat. Volt például pszichológiaóráim, foglalkoztunk azzal, hogy a sérüléseket hogyan lehet megelőzni, vagy hogyan győzhetjük le a honvágyunkat. Emellett előadásokba is bekerültem, ahová pedig vendégeket nem szoktak bevenni, úgyhogy nagy szerencsém volt. •

Az interjúk teljes terjedelmükben megtalálhatók a honlapunkon: tka.hu » **HALLGATÓKNAK**
» **INSPIRÁCIÓK** » **TÖRTÉNETEK**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A magyar doktori iskolák nemzetköziesítésének vizsgálata

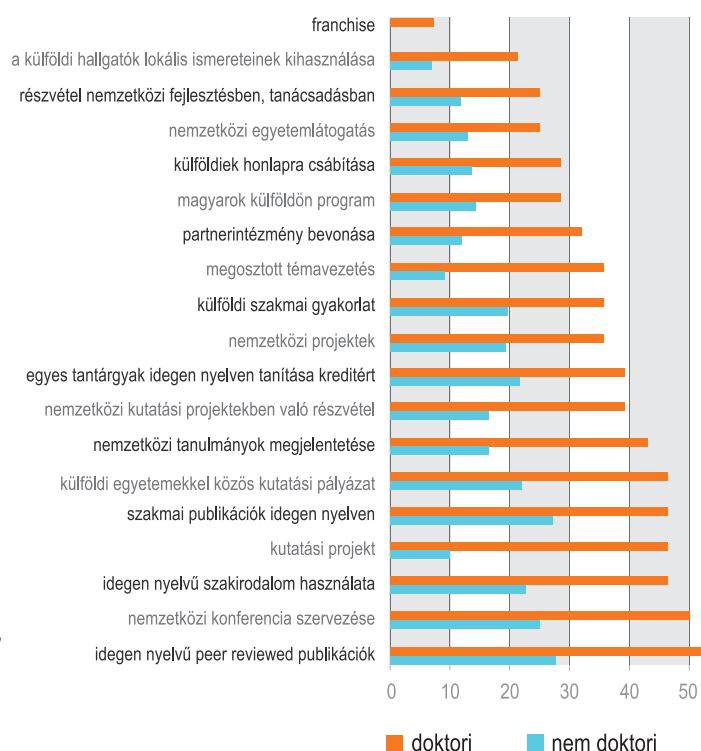
A magyar doktori iskolák egyre inkább a felsőoktatás minőségének zálogává válnak. A magyar felsőoktatás nemzetközi versenypozíciójának javításához elengedhetetlen a PhD-hallgatók számának emelése és képzésük minőségének fejlesztése. A nemzetköziesítés leginkább szembetűnő területe a külföldi hallgatók jelenléte, amely a presztízs mellett bevételt is jelent az intézmény és az ország számára. Stratégiai szempontból viszont legalább ilyen fontos indikátorok az oktatói mobilitás, a nemzetközi híru professzorok megjelenése az egyetemen, a nemzetközi kutatásokban való aktív részvétel és az eredmények külföldi rangos lapokban történő publikálása vagy a külföldön bejegyzett szabadalmak, innovációk számának növelése.

A témához kapcsolódó kutatással a T-Tudok Tudásmenedzsment és Oktatáskutató Központ Zrt.-t bízta meg a Tempus Közalapítvány, a Campus Mundi projekt keretében.

A magyar doktori iskolák nemzetköziesedésének vizsgálata tárgyú kutatás célja az volt, hogy átfogó képet adjon a hazai doktori iskolák nemzetközi vonatkozásairól. A komplex módszereket alkalmazó kutatás során fontos szempont volt az intézményi jó gyakorlatok feltárása, valamint a külföldi és hazai PhD-hallgatók igényeinek, véleményének megismerése. Ehhez egyaránt elemzés alá kerültek a vonatkozó szakirodalmak, az egyetemi dokumentumok és honlapok, valamint a felsőoktatási adminisztrációs adatbázisok. Ezen kívül az oktatók és hallgatók körében online kérdőíves vizsgálat, valamint interjúkra alapozó kvalitatív vizsgálat is zajlott. A vállalati szféra doktori képzésre vonatkozó releváns tapasztalatait fókuszcsoportos beszélgetések és interjúk formájában vizsgálták.

Összességében elmondható, hogy a doktori iskolák esetében a mobilitás mint cél alulreprezentált, vagyis sokkal kevésbé gondolják esetükben a nemzetköziesítés céljának azt, hogy minél több külföldi hallgatót vonzzanak. Bár a magyar felsőoktatási intézményekbe áramló külföldi hallgatók száma nőtt az utóbbi időszakban, ezek a hallgatók elsősorban az alap- és mesterképzésbe jutnak be. A meg-

NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGEK, DOKTORI SZINTEN ÉS DOKTORI KÉPZÉSI SZINT ALATT

kérdettek szerint az állami támogatással ideérkező hallgatók felkészülési szintje nem mindig találkozik a doktori képzés elvárásaival.

A hazai doktori iskolák nemzetközi beágyazódását, közös képzések, joint degree programok indítását némileg akadályozza az is, hogy meglehetősen eltérnek az amerikai, európai és közép-európai rendszerek. A nemzetköziesítés gátját jelenti továbbá az is, hogy a doktori iskolákban erre nincsenek igazán szervezeti keretek. A minőségi nemzetköziesítést mindenki a jó nevű oktatók idecsábításában látja, de erre jelenleg nagyon korlátozott lehetősége van az egyetemeknek. Ugyanígy igen nehézkes a magyar oktatói mobilitás. Hosszú távra az oktatási terhek túlfeszítettsége nem teremti meg a lehetőségét, hogy egy eltávozó kollegát helyettesíteni tudjanak, státuszbővítésre pedig általában nincs mód. A hallgatói mobilitást előtérbe helyező

ÖSZTÖNDÍJLEHETŐSÉGEK

PhD hallgatóknak

CAMPUS MUNDI

ÖSZTÖNDÍJAK A VILÁG BÁRMELY ORSZÁGÁBA

- › **Külföldi részképzés** (3-5 hónap)
- › **Kutatás:**
 - » 2-30 nap időtartamban a rövid tanulmányút felhívás keretében;
 - » 3-5 hónapnyi időtartamban külföldi szakmai gyakorlat felhívás keretében pályázható.
- › **Konferencia előadás vagy poszterprezentáció:** rövid tanulmányút keretében pályázható.

Részképzés és szakmai gyakorlat folyamatosan pályázható!
A felhívások a www.campusmundi.hu oldalon érhetőek el.

Ösztöndíj: az összeg célországtól és mobilitási típustól függ
(Európán belül 200-220 ezer Ft/hó, Európán kívül 350 ezer Ft/hó)

ERASMUS+

EURÓPÁN BELÜLI ÉS EURÓPÁN KÍVÜLI
MOBILITÁSI LEHETŐSÉGEK

- › **résztanulmányok** külföldi felsőoktatási intézményben (3-12 hónap)
- › **szakmai gyakorlat** bármilyen szervezetnél, akár kutató-intézetnél is (2-12 hónap)

Ösztöndíj: az összeg célországtól és mobilitási típustól függ
(Európán belül 420-620 €/hó, Európán kívül 700 €/hó)

A pályázatot a hazai felsőoktatási intézményhez kell benyújtani.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.osztondijkereso.hu

CEEPUS

IRÁNY KÖZÉP-EURÓPA!

Célországok: Albánia, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Cseh Köztársaság, Horvátország, Koszovó, Lengyelország, Macedónia, Moldova, Montenegró, Románia, Szerbia, Szlovákia és Szlovénia.

- › **Félévathallgatás** (3-5 hónap)
- › **Rövid távú hallgatói mobilitás** (1-2 hónap)
Kötelezően a disszertációhoz kapcsolódó kutatás, konzultáció, kettős témavezetés, labormunka.

Ösztöndíj: fogadó országtól függ

www.ceepus.info

MAGYAR ÁLLAMI EÖTVÖS ÖSZTÖNDÍJ

KUTATÁS ÉS ALKOTÁS – PREDOKTOROKNAK IS!

Időtartam: 3-8 hónap

Ösztöndíj: 370 000 Ft/hó + útiköltségátalány

COLLEGIUM HUNGARICUM BÉCS

Levél- és kéziratárakban, könyvtárakban, múzeumokban
általános elméleti, forrásfeltáró és forrásfeldolgozó kutatások

Ösztöndíj: 150 000 Ft/ hó

ÁLLAMKÖZI ÖSZTÖNDÍJAK TANULMÁNYUTAK ÁLLAMKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ALAPJÁN

- › **Hosszú tanulmányutak:** 1-12 hónap
- › **Rövid tanulmányutak:** 5-29 nap

Ösztöndíj: az összeg célországonként változó, 250-450 000 Ft / hó

nemzetköziesítési szemlélet oktatáscentrikus, így a doktori iskolákra is sokkal inkább jellemző, hogy tantárgyakat oktatnak, ahelyett hogy dominánsan kutatásra építenék a tevékenységüket.

Elmondható, hogy nem válik el a doktori iskola nemzetközi tevékenysége az egyetem többi részétől, de bizonyos tevékenységek inkább jellemzőek a doktori iskolákra. A tananyag nemzetköziesítése, a magyar hallgatók külföldi tapasztalatszerzése, a kutatás és a tudásmegosztás területén aktívabbak a doktori iskolák. A belső nemzetköziesítésben előrébb tartanak, mint az alap- vagy mesterképzések. Jóval gyakoribb az idegen nyelvű szakirodalom használata vagy a külföldi hallgatók tapasztalatainak felhasználása, mint a nem doktori oktatásban. Ez alapján az látszik, hogy a doktori iskolák a nemzetköziesítésnek más dimenziójában működnek, ami érzékenyebb a minőségre és

a belső meglévő kapacitások jobb kihasználására. A doktori iskolák nemzetközi aktivitása főként az ott oktatók egyéni aktivitásán alapszik, leginkább jellemző a nemzetközi publikációk közzététele, nemzetközi kutatásokban és konferenciákon való részvétel. A doktori iskolák ugyanakkor szervezeti szinten jóval kevésbé vesznek részt a nemzetközi térben. •

Szerkesztette: KOVÁCS LAURA

Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egység

Dr. Lannert Judit *A magyar doktori iskolák nemzetköziesedésének vizsgálata c. vezetői összefoglalója alapján. A vezetői összefoglaló EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 azonosítószámú Campus Mundi projekt keretében A magyar doktori iskolák nemzetköziesedésének vizsgálata tárgyú kutatás keretében készült el.*

Duplázott a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram

A Stipendium Hungaricum programot 2013-ban indította el a magyar kormány. A program fő célja a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetköziesítése és nemzetközi kapcsolatainak megerősítése. A program népszerűsége indulása óta töretlen. A jelentkezők száma eddig minden évben duplájára nőtt az előző évihez képest.

Zöld színnel jelölve a programban részt vevő országok

A 2013-as induláskor még mindössze néhány ország vett részt az ösztöndíjprogramban. Mára azonban több, mint 60 relációt foglal magában: Dél-Amerikától a Közel-Keleten és Afrikán át egészen a Távol-Keletig találhatóak partnerországok. Ezzel egyidőben a jelentkezők és az ösztöndíjasok száma is dinamikus növekedésnek indult. 2015-ben 2500, 2016-ban 7500, 2017-ben 15 000, 2018-ban pedig már **közel 30 000 hallgató jelentkezett**. Akik elnyerik az ösztöndíjat, magas színvonalú és ingyenes oktatást kapnak valamely hazai felsőoktatási intézményben, ezen túl kollégiumi ellátást, egészségügyi biztosítást és havi ösztöndíjat. A magyar állami és egyházi fenntartású felsőoktatási intézmények intézményi pályázat keretében pályázhatnak idegennyelvű képzéseikkel a programban való részvételre.

A program egyik fő jellemzője a számok tekintetében, hogy egyes partnerországok több hallgatót küldhetnek Magyarországra, míg mások csupán néhány tíz főt. Összességében idén szeptembertől **5 206 hallgatót** vár **29 magyar egyetem**, s a hallgatók 460, főként angol nyelvű képzésen kezdenek meg tanulmányaikat.

A jelentkezés során arról is megkérdeztük a hallgatókat, hogy hajlandók lennének-e fizetni az oktatásért, ha nem kapnának ösztöndíjat. A kérdésre **a hallgatók 28%-a** pozitív választ adott, továbbá **30%-a szívesen ismerkedne a magyar nyelvvel** is.

Hogyan tud ennyi hallgató ilyen rövid idő alatt felvételi vizsgát tenni? A titok abban rejlik, hogy a partnerországok nem minden hallgatót küldenek felvételre, hiszen ekkora számmal már nehezen birkóznának meg az egyetemek. Az országok a jelentkezés lezárását követően különböző szempontok szerint szűrik meg a hallgatókat, például tanulmányi átlaguk, korábbi egyetemi vagy középiskolai eredményeik alapján, s csak a legjobb hallgatókat küldik tovább a felvételre. Így a magyarországi felsőoktatási intézményeknek idén nem 30 ezer hallgató számára kell felvételt szervezniük, hanem „csak” 7-8 ezer főnek. •

FARKAS ATTILA
Tempus Közalapítvány
Study in Hungary egység

FELSŐOKTATÁS-MÓDSZERTANI JÓ PÉLDÁK

Online felsőoktatás-módszertani adatbázis és innovatív oktatási módszerek interaktív műhelysorozat

**Szüksége lenne új módszertani ötletekre? Megismerne bevált gyakorlatokat?
Szeretné motiválttá tenni diákjait? Javítana az oktatás eredményességén?
Szeretne találkozni hasonló szemléletű oktatókkal? Együttműködni, tapasztalatot
cserélni más intézmények szakembereivel?**

2017-ben a Tempus Közalapítvány Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért díj pályázatára összesen 103 jó gyakorlat gyűlt össze. A pályázatok fókuszában a hallgatóközpontú oktatás, az innovatív oktatási módszerek álltak. A nyolc kiválósági díjjal kitüntetett pályázatot már megismerhették az érdeklődők 2017 októberében, a Campus Mundi konferencia keretében tartott díjkiosztón. A Tempus Közalapítvány célja, hogy a többi beérkezett jó gyakorlatot is elérhetővé tegye az érdeklődő szakemberek számára, valamint hogy alkalmat és lehetőséget biztosítson a tudás- és tapasztalatcserére, együttműködések kialakítására.

Adatbázis a módszertani ötletek megismerésére

Ezért hoztuk létre a módszertani adatbázist, mely rövid összefoglalást nyújt a megvalósított projektekről, oktatási módszerekről és tippet ad a módszer más intézményekben való adaptálására is.

tka.hu » **Nemzetköziesítés** »
Nemzetköziesítés a felsőoktatásban
» **Felsőoktatás-módszertani adatbázis**

Műhelyek a jó gyakorlatok interaktív bemutatására, hálózatépítésre

A Tempus Közalapítvány korábban elkezdett innovatív oktatási módszerek műhely- és képzéssorozatát folytatva tematikus szakmai összejöveteleket szervez:

2018. május 15. » Felsőoktatásban oktatók módszertani támogatása

2018. június 12. » Tükrözött osztályterem

2018 őszétől további műhelyek:

- » természettudományos tárgyak oktatásának módszertana
- » vállalkozókészség fejlesztése a felsőoktatásban
- » gemifikáció a felsőoktatásban. •

BESZE SZILVIA

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

CEEPUS

Gyártásmérnöki
hálózat nyerte a
CEEPUS
Miniszteri Díjat

A 2018. évi CEEPUS Miniszteri Díj nyertese a **Design, implementation and use of joint programs regarding quality in manufacturing engineering** című hálózat, mely másodszor nyerte el az elismerést. A részt vevő magyarországi koordinátorok a Miskolci Egyetem részéről Dr. Varga Gyula és Dr. Telek Péter professzorok, a Nyíregyházi Egyetemről Dr. Páy Gábor László professzor. A díjat a hálózat fő koordinátora, Prof. Sorin-Dumitru Grozav (Kolozsvári Műszaki Egyetem) veheti majd át a 23 intézményt átfogó partnerségi kör nevében, melyben a magyarok mellett bosznia-hercegovinai, bolgár, cseh, horvát, lengyel, moldáv, macedón, osztrák, román, szerb, szlovén és szlovák egyetemek is részt vesznek.

A CEEPUS Miniszteri Díjat a Központi CEEPUS Iroda alapította 2001-ben azzal a céllal, hogy ösztönözze és elismerje a CEEPUS hálózatok magas színvonalon végzett szakmai tevékenységét. Az éves kitüntetést a nemzetközi szakértő bírálói értékelés során legkiválóbbnak ítélt hálózat kapja meg 2002 óta. •

További információ a CEEPUS programról: www.ceepus.hu

Magyarország volt a szingapúri oktatási kiállítás egyik kiemelt támogatója

A magyar felsőoktatás és a Tempus Közalapítvány képviselői az ázsiai és csendes-óceáni régió egyik legkiemelkedőbb oktatási kiállításán, az APAIE-on vettek részt. A Szingapúrban megrendezett eseményen központi helyet kapott a Study in Hungary stand, ahol az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Magyar Rektori Konferencia mellett tíz magyar felsőoktatási intézmény mutatkozott be.

Szingapúr új partnerország a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogramban, ezért az idei megjelenés – kiemelt létszámmal és központi standdal – kiváló alkalom volt a két ország közötti kapcsolat elmélyítésére, megalapozva emellett az egyetemek közötti együttműködést.

A Közalapítvány által kezelt más programok és partnerségi lehetőségek megismertetésére, valamint délkelet-ázsiai partnerségek kialakítására a TKA a Szingapúri Magyar Nagykövetség közreműködésével fogadást szervezett, amelyen 6 ország egyetemi képviselői vettek részt a régióból.

A megjelenés sikere, hogy **Magyarország egy olyan térségben tudott kapcsolatokat kezdeményezni és kialakítani, amely vezető oktatási intézményekkel bír**, és elsődleges piaca az Egyesült Államok és Anglia. A kutatás-fejlesztés területén a hazai felsőoktatás pedig olyan tehetségeket adhat az együttműködés számára, akik révén korábban is számos Nobel-díj és világhírű találmány született. •

MESTER-TAKÁCS TÍMEA
Tempus Közalapítvány
Study in Hungary egység

Az APAIE több ázsiai oktatási intézményt gyűjtő szervezet, amelynek célja az együttműködések, nemzetközi programok, cserék és a minőségi oktatás támogatása az ázsiai régióban és azon túl. 13. alkalommal szervezte meg éves, konferenciával egybekötött kiállítását oktatási szakemberek, felsőoktatásban dolgozók és a nemzetköziesítéssel foglalkozó munkatársak számára. Az APAIE rendezvénye fontos ázsiai találkozópontra, ahol a térség felsőoktatásával kapcsolatos aktuális témák, úgynevezett „hot topikok” is kibeszélésre kerülhetnek. Ennek szellemében idén a negyedik ipari forradalomnak az ázsiai felsőoktatásra tett hatásait taglalták a konferenciaelőadások. A vándorrendezvénynek minden évben más térségbeli nagyváros ad otthont, a 2018-as házigazda a világviszonylatban is dinamikusan fejlődő, vezető gazdaságú városállam, Szingapúr volt.

Alumni Hungary

Alumni Hungary: Elindul a Nemzetközi Alumni Hálózat hivatalos weboldala

Évről évre több ezer külföldi hallgató tanul hazánkban valamely magyar felsőoktatási intézményben főként ösztöndíjas hallgatóként, de egyre többen érkeznek hozzánk önköltséges képzésre is Európából és Európán kívülről egyaránt. Ma már egy jelentős nemzetközi közösség létezik, akik tudása, Magyarországon szerzett tapasztalata és az országhoz való kötődése eddig nagyrészt kiaknázatlan maradt. Magyarország első nemzetközi alumni hálózata ezt a hiányzó platformot igyekszik biztosítani, melyhez az Alumni Hungary online portál egy virtuális találkozási pontot nyújt majd a mindenkor külföldi hallgatóknak.

www.alumninetworkhungary.hu

Tagjaink a portálon keresztül a világ bármely pontjáról kapcsolatba léphetnek egymással, és a honlap nyújtotta részletes keresővel gyorsan és könnyen meg tudják találni egymást egy egyszerű regisztrációt követően. A portál így kiválóan alkalmassá válik a szakmaközi kapcsolatok továbbépítésére, partnerségi és projektyüttműködések elindítására, de természetesen a kevésbé formális párbeszéd és találkozók is helyet kapnak az oldalon. A tagok sikeres kapcsolatépítését a következő fő funkciók segítik:

- létrehozhatnak csoportokat, ahol különböző fórumokon keresztül tényleges párbeszédet, vitát kezdeményezhetnek, és megoszthatják tapasztalataikat, tudásukat egymással
- eseményeket szervezhetnek saját országukban az alumni tagoknak, amellyel a helyi alumni hálózatok kialakulását segíthetik
- blogbejegyzések írásával megoszthatják a közösséggel az őket foglalkoztató témákat és szakmai sikereiket
- online szolgáltatásokon keresztül fejleszthetik készségeiket

A portál a magyar felsőoktatási intézmények és további intézményi és céges partnerek számára is nyitott, ezzel is segítve Magyarország külföldi szereplőkkel való tudományos, gazdasági és diplomáciai kapcsolatépítését. •

LAUFER GYÖNGYI
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

„Az egykori diákokkal való kapcsolatépítésben fogom támogatni a hálózatot”

Interjú Prof. Dr. Lior Lowensteinnel,
a Nemzetközi Alumni Hálózat tiszteletbeli elnökével

A korábban Magyarországon tanult külföldi hallgatókból épülő nemzetközi alumni hálózat tiszteletbeli elnökét, Dr. Lior Lowensteint kérdeztük arról, milyen emlékei fűződnek Magyarországhoz. 1991–1997 között a Semmelweis Egyetem hallgatója volt. Tanulmányait summa cum laude végezte és 2015 óta az izraeli Rambam Egészségügyi Központ szülészeti, nőgyógyászati osztályának vezetője. Kérdésünkre elmesélte azt is, miért vállalta szívesen a tiszteletbeli elnöki feladatokat ellátását és milyen tervei vannak az új szerepkörben.

Ön a nemzetközi alumni hálózat tiszteletbeli elnöke. Mi volt a legfőbb oka annak, hogy elfogadta a felkérését?

Mint a Semmelweis Egyetem egykori hallgatója, úgy érzem, feladatom Magyarország oktatási rendszerének elismerése. Ebben az országban én és a barátaim magas színvonalú oktatásban részesülhettünk, élvezhettük a külföldi hallgatók iránt tanúsított vendégszeretetét, amit értékelni kell. Remélem, hogy az alumni hálózzal lehetőségünk lesz tovább erősíteni az együttműködést annak érdekében, hogy minél több diák tanulhasson Magyarországon, továbbra is jó ösztöndíj lehetőségek legyenek és még több egykori diákkal alakíthassunk ki kapcsolatokat.

Miben látja a tiszteletbeli elnök legfontosabb szerepét?

Fontos, hogy a hálózat céljait tartsuk szem előtt és a célok megvalósítása érdekében stratégiai tervezésre is szükség van. A hálózatnak minden ország képviselője számára nyitottnak kell lennie. Kiemelt prioritásunk az ismertség növelése és az egykori diákokkal történő kapcsolatépítés. Ebben fogom támogatni a hálózatot.

Miben látja a kihívásokat egy alumni hálózat építésekor?

Kihívás az ismertség növelése és az egykori diákok motiválása, hogy tanulmányaik befejezése után is aktívan vegyenek részt a hálózat életében. Kihívás szintén, hogy megtaláljuk azokat a megfelelő jelölteket, akik segíteni tudnak nekünk a hálózatépítésben, valamint a tagok aktív bevonásában.

Miért választotta Magyarországot és a Semmelweis Egyetemet tanulmányai helyszínéül?

A Semmelweis Egyetem egy ismert, nagy presztízsű egyetem angol nyelvű képzéssel. Én ebben a képzésben vettem részt a 90-es évek elején. Szüleim, akik a romániai Brassóból Izraelbe emigráltak, támogatták a döntésem, hiszen a magyarországi orvosképzésnek ott múltba nyúló hírneve van.

Volt esetleg olyan magyar professzor, aki meghatározó szerepet töltött be karrierje alakulásában?

Prof. Monos Emil (Humán Élettani Intézet) és Prof. Dézsi László (Humán Élettani Intézet) a TDK mentoraim voltak. Prof. Dézsi László volt az, akinek a segítségével készítettem el az első publikációm és azóta is folyamatosan végzek kutatómunkát.

Visszatekintve, milyen előnye volt annak, hogy a Semmelweis Egyetemen tanulhatt?

A legfontosabb, amit kaptam, az a feleségem, Dr. Tali Lowenstein, aki velem egy osztályban tanult. Ma már három gyermekünk van, akik remélem, követni fogják példánkat, és az orvoslást választják. A másik, amit megemlítenék, az természetesen az oktatás volt – nem csak az orvosképzés, hanem amit Magyarországról, annak kultúrájáról és lakosairól tanultam.

Egykori egyetemi társaival tartja még a kapcsolatot?

Igen, közeli kapcsolatban maradtunk még a családalapítás után is azokkal, akikkel egy országból jöttünk.

Tudna még egy kicsit mesélni arról, mivel töltötte idejét Budapesten, amíg itt tanult?

A tanulás és a még több tanulás mellett sokat utaztunk, élveztük az ország adottságait. Szerettünk koncertekre járni Budapesten, igen gazdag zenei kínálat volt már akkor is, és persze pár kilót híztunk a magyar konyhának köszönhetően.

Könnyű volt beilleszkedni? Milyen kihívásokkal szembesült?

Az egyetemnek köszönhetően nagyon könnyen sikerült a beilleszkedés, jól éreztem magam Budapesten. Sok segítőkész emberrel találkoztam.

Megpróbálkozott a magyar nyelv tanulásával, amíg Budapesten tartózkodott?

Igen, de nem túl sikeresen. Soha semmilyen vizsgán nem buktam el, kivéve egy magyar nyelvi tesztet.

Mi volt ön számára a legkedvesebb hely?

Mindenképp a Margitsziget, ahova az első időkben kijártunk a többi hallgatóval a vizsgaidőszak alatt. Itt pihentünk és sétáltunk sokat a szép tavaszi időben.

Hogy indult a karrierje? Mi volt az első sikere?

Amikor visszatértünk Izraelbe, felvételi vizsgát kellett tennünk. A sikerességi arány 60-70% volt és szerencsére nekünk ez a vizsga elsőre sikerült.

Mit tanácsolna azoknak a hallgatóknak, akik az önéhez hasonló karrieről álmodnak?

A tanulmányok elvégzése után a legtöbb előadásra nem emlékszünk. Ezzel én is így voltam, de egy előadásra pontosan emlékszem. Egy svájci vendégprofesszor, egy sebész előadása volt. Az ő fő üzenete az volt, hogy a legtöbb ember nem boldog a munkájában. Azt kívánta, hogy olyan munkakört válasszunk, amelyben jól érezzük magunkat, ami boldogságot okoz nekünk. Én szerencsés voltam és ezt kívánom a többi hallgatónak is. Legyen szerencséjük és szeressék, amit csinálnak!

Mit tanácsolna a fiatal Liornak most? Valamit másképp kellene csinálnia?

A lehető legjobb életszakaszodban vagy. Élvezd, hogy Magyarországon tanulhatsz. Ez egy egyszeri lehetőség.

A jövőbeni terveiről is mondana pár szót?

Továbbra is az orvoslásra, az oktatásra, a kutatásra és a szervezetirányításra fogok koncentrálni. Ezek mellett a családommal is szeretnék sok időt tölteni, hisz egyikünk sem lesz fiatalabb és az élet nem csak a munkáról szól. •

ZOLNAI EMESE
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

”

Ebben az országban én és a barátaim magas színvonalú oktatásban részesülhettünk, élvezhettük a külföldi hallgatók iránt tanúsított vendégszeretetét, amit értékelni kell. Remélem, hogy az alumni hálózattal lehetőségünk lesz tovább erősíteni az együttműködést annak érdekében, hogy minél több diák tanulhasson Magyarországon.

”

TANULÁS MINDEN SZINTEN (KÖZOKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, FELNŐTT TANULÁS, IFJÚSÁG)

Az Erasmus+ félidőben

Erősíti az Európához való tartozás érzését is

Az Európai Bizottság közzétette jelentését az Erasmus+ program (2014-2020) félidős értékeléséről, ami már a 2021 utáni új programra vonatkozó javaslatokat is tartalmazza. Melyek a legsikeresebb elemei az Erasmus+ programnak? Hogyan tudna akár tízszeres költségvetést felhasználni és mire fordítanák? Ennek jártunk utána a félidős jelentés alapján.

AZ ERASMUS+ program félidős értékelésének eredményei

1,8 millió
RÉSZTVEVŐ A MOBILITÁSI
TEVÉKENYSÉGEKBE

több mint
240 ezer
RÉSZT VEVŐ
SZERVEZET

az Unió
**3. legpozitívabb
eredménye**

Az Erasmus+ program hosszú távú hatásainak értékelését is tartalmazó félidős jelentés február elejére készült el. A jelentés a programban részt vevő országok nemzeti jelentésein, független külső fél által készített értékelő jelentésen, egyéb tanulmányokon, a program irányításával kapcsolatos tapasztalatokon és az érdekeltektől kapott több mint egymillió válaszon alapul.

Ezek alapján megállapítható, hogy a program jól halad a kitűzött teljesítménymutatók elérése felé. Kiemelendő, hogy kevesebb, mint három év alatt 1,8 millióan vettek részt mobilitási tevékenységekben, és több mint 240 000 szervezet vett részt a partnerségi projektekben. Az Erasmus+ programot az érdekeltek és a nagyközönség is nagyra értékeli, és az Unió harmadik legpozitívabb eredményének tartja.

A számok alapján egyértelmű, hogy az igény messze meghaladja a finanszírozási lehetőségeket. A jövőre nézve az értékelés egyértelműen kijelenti, hogy a program képes egy megnövelt költségvetés felhasználására. Amennyiben erre lehetőséget ad a következő költségvetési periódus, akkor javasolt a különböző területek közötti megoszlást úgy módosítani, hogy nagyobb teret kapjanak azok a szektorok, ahol a megnövelt költségvetéssel a leghatékonyabban érhetőek el eredmények. Itt várhatóan az iskolai oktatással, szakképzéssel és a fiatalokkal kapcsolatos tevékenységek kerülnek majd előtérbe.

Eredményesség

A részt vevő tanulók (hallgatók, gyakorlati szakmai oktatásban részt vevők, önkéntesek, fiatalok stb.) körében az értékelt projektek kedvező hatással vannak a készségek és kompetenciák elsajátítására, növelve a foglalkoztathatóságot és a vállalkozói szellemet, valamint lerövidítve az oktatásból a munkába történő átmenethez szükséges időt. Az értékelés megállapítja, hogy az Erasmus+ program ösztönzi a nyelvtudás fejlődését: a vizsgált nyelvtudási készségek 7% növekedést mutatnak. A résztvevők hasznosabbnak látják a tanulást szakmai és személyes fejlődésük szempontjából; emellett a program 2%-kal növeli az adott képzést elvégzők arányát is. Az Erasmus+ ösztönzi az aktív társadalmi és állampolgári magatartást és azt, hogy az érintett „európainak érezze magát”.

Az elődprogramokhoz és a hasonló nemzeti programokhoz képest nagyobb arányban képes elérni a hátrányos helyzetű fiatalokat, akik az Erasmus+ résztvevőinek 11,5 %-át teszik ki. Az értékelés rámutat azonban arra is, hogy nagyobb erőfeszítést kell tenni a társadalom hátrányos környezetből érkező, illetve speciális szükségletekkel rendelkező tagjainak elérése, és a kisebb szervezetek bevonása érdekében.

A szakemberek (pedagógusok, oktatók, fiatalokkal foglalkozók, munkatársak stb.) számára a programokban való részvétel szakmai fejlődést jelent, elsősorban a kapcsolati háló bővítése és a digitális erőforrások nagyobb mértékű használata terén, miközben az Európa-hoz való tartozás érzése is erősödik.

Az értékelés megállapítja továbbá, hogy bár ez kevésbé látható, a programok hatással voltak az oktatással, képzéssel, ifjúsággal és sporttal kapcsolatos szakpolitikák alakítására és végrehajtására, különösen a felsőoktatás terén. A rendszerszerű hatást erősíti a támogatott projektek eredményeinek egységes, e célra létrehozott platformon történő közzététele. A szakpolitikára gyakorolt hatást fokozni érdemes, ezért a Bizottság új utakat keres a rendszerszerű hatások ösztönzésére és a sikeres projektek eredményeinek nemzeti szinten történő hatékonyabb beépítésére.

Európai uniós hozzáadott érték és relevancia

Az értékelés kiemeli a projektek európai hozzáadott értékét. Ennek forrása a finanszírozott tevékenységek nagy mennyisége és széles köre, a tanulási mobilitáshoz való igazságosabb hozzáférés, a legjobb gyakorlatok alkalmazásának általánossá tétele. Ezt támogatta meg jelentősen az európai uniós integráció elmélyítése és a program nyilvánvaló nemzetközi dimenziója is. A programnak a jövőben is hozzá kell járulnia az Unió politikai prioritásainak megvalósításához, miközben meg kell őriznie rugalmasságát is a résztvevő országok számára. A jövőben indokolt lenne, hogy egyes intézkedések kevesebb prioritásra koncentráljanak.

Koherencia

Nagymértékben, mintegy 23%-kal nőtt az Erasmus+ programon belüli, szektorok közti együttműködés. A partnerségi projektek túlnyomó többségében mára már legalább egy olyan szervezet is részt vesz, amely másik

szektorhoz tartozik. Így az Erasmus+ program keretében fokozatosan megvalósul az oktatási és képzési ágazat, valamint a civil társadalom közötti együttműködés. Az értékelés kiemeli, hogy (amint azt a hatásvizsgálat feltételezte) a programnak egyértelműen jót tett a struktúra leegyszerűsítése, a tevékenységek három fő tevékenység szerinti csoportosítása: egyéni mobilitás, együttműködés és szakpolitikai reformok támogatása. Az egységes elnevezés növelte a program láthatóságát, ami mindegyik szektor számára előnyt jelentett.

Hatékony és egyszerűsítés

A számok alapján igazolást nyert, hogy az Erasmus+ mobilitási tevékenységei – különösen a tanulók mobilitása – egyértelműen költségvetésközpontúak. Ami az egyszerűsítést illeti, a megelőző és a jelenlegi program közötti nehéz átmeneti időszak után mára széles körű egyetértés alakult ki arról, hogy az Erasmus+ jelentős fejlődésen ment keresztül. Ezek a fejlődések nyomán követhetőek a pályázás leegyszerűsítésében, a digitalizálási törekvésekben, a szakképzési mobilitási tanúsítvány biztosításán keresztül az online nyelvi támogatásig. Ugyanakkor ezzel párhuzamosan szükség van az eljárások és az informatikai eszközök könnyebb kezelhetőségének biztosítására, hogy az adminisztrációs terhek a kapott támogatás összegével arányosan csökkenthetők legyenek. A Bizottság ennek érdekében 2018-tól online űrlapok bevezetésével könnyíti meg a pályázást. További lépéseket terveznek a pályázati és beszámolási eljárások egyszerűsítésére, az informatikai eszközök felhasználóbarát működésének biztosítására, valamint az elszámoltathatóság megőrzése mellett a költségvetés rugalmasságára.

A teljes jelentés elérhető a Tempus Közalapítvány hírei között (február 7-én publikálva).

A cikket az Európai Bizottság jelentése alapján összeállította:

SZABÓ CSILLA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Finisben az első Erasmus+ köznevelési stratégiai partnerségi projektek

A 2014-20-as időszakban új uniós pályázattípusok segítik a köznevelés fejlesztését. A köznevelési intézmények diákjai és munkatársai számára elérhető mobilitási pályázatokon túl többféle stratégiai partnerségi lehetőség is létezik, amelyek keretében szorosabb intézményi együttműködésekre van lehetőség egy-egy adott köznevelési téma mentén.

Elérhető stratégiai partnerségi pályázattípusok a köznevelés területén:

- **Iskolai, óvodai partnerségek**, melyben kizárólag köznevelési intézmények vehetnek részt, és valósíthatnak meg tapasztalatcserére irányuló projektet.
- **Vegyes partnerségi körű köznevelési stratégiai partnerségek**, melyben bármely, a közneveléséhez kapcsolódó intézmények, szervezetek valósíthatnak meg **tapasztalatcserére irányuló projektet** vagy akár nagyobb volumenű, **szellemi termékek fejlesztését célzó együttműködések**et.

A szektorköziség mint kulcstényező

A vegyes partnerségi körű projektek jellemzően olyan nagyszabású és összetett problémák megoldására irányuló együttműködések a köznevelés területén, amelyekhez az oktatási szektoron túlmutató (állami, civil, üzleti) szereplők bevonására, szektor- és szakmaközi partnerség kialakítására van szükség. A tapasztalatok alapján az együttműködést rendszerint egy oktatási szektoron kívüli szervezet, intézmény kezdeményezi, ők hívják meg a probléma megoldására a különböző

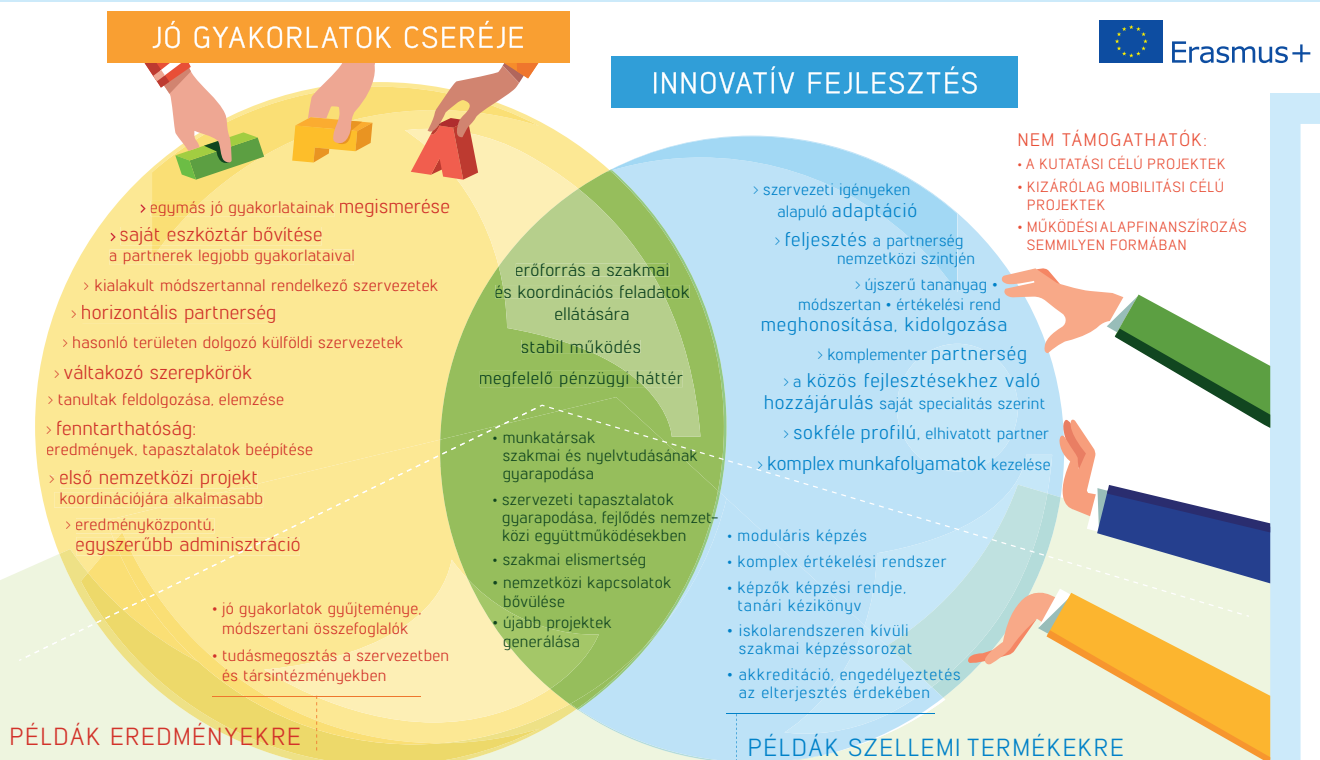
partnerszervezeteket, köztük a közoktatási intézmény(ek)e)t is. A köznevelési intézményeknek partnerintézményként nagyobb a részvételi hajlandóságuk ezekben a nagyobb léptékű projekteknél, így közvetlenül részesülnek a projektek eredményeiben.

A projektek számokban

A vegyes partnerségi körű köznevelési stratégiai partnerségi pályázattípus első projektjei 2017-ben zárultak.

- 2015-ben és 2016-ban 26 pályázat érkezett erre a pályázati formára, **2017-ben 27**.
- 2017-ben **7 innovációt támogató és 2 tapasztalatcserére fókuszáló pályázat** kapott támogatást.
- A támogatott projekteket koordináló intézmények **65%-a alapítvány** vagy egyesület, **25%-a kis- vagy közép vállalkozás**, **10%-a felsőoktatási intézmény**.

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK

A projektek keretében kidolgozott szellemi termékek néhány példája

A **Transparency International Magyarország** interaktív feladatokat, szituációs gyakorlatokat és szerepjátékokat is tartalmazó **korruptióellenes tananyagot** fejlesztett ki **középiskolások** számára (*Innovative approaches towards teaching anti-corruption in formal education*), annak érdekében, hogy a tanulók hatékonyan sajátíthassák el a korruptióellenes ismereteket. A tananyag fejezeteiből a korruptió fogalmi meghatározásán túl a közbeszerzés, a pártfinanszírozás, a lobbizás vagy az információszabadság fogalmait is megismerhetik a diákok. Magyarországon kívül Szlovákiában és Olaszországban is alkalmazták már kísérleti jelleggel 2-2 középiskolában a tananyagot, itthon az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Iskolában és a pécsi Gandhi Gimnáziumban. A tananyaghoz tableten és telefonon is elérhető e-learning modul készült, amely játékos formában teszteli a diákok tudását. A program távlati célja, hogy a tananyag vagy egyes elemei bekerüljenek a Nemzeti Alaptantervbe.

www.transparency.hu/tarsadalmi-programok/kozepiskolasoknak-erasmus-program

A **Rejtett Kincsek Down Egyesület Mindenkinnek Becsengettek!** – koragyermekkori intervenció és iskolai együttnevelés integrált gyakorlati protokollja a **fogyatékkal élőkért** című projektje során egy mindenki számára jól érthető, szakmai iránymutatást tartalmazó, és a laikus szülői társadalom által is használható írott anyag készült. A három ország szervezeteinek közös gyakorlati alapokra épített elméleti tudását egy integrált protokollban fogalmazták meg. E munka egységbe ötvözi a 0-6 éves korosztály rehabilitációs és szociális ellátását, valamint az ezt követő óvodai és iskolai együttnevelés lehetőségét. A köznevelési rendszerben történő sikeres integrálódáshoz nyújt segítséget a szakmai anyag második része. Ez a protokoll tartalmazza a sikeres működést biztosító elemeket, például a fenntartókkal kötendő együttműködési megállapodások mintáit vagy a pedagógus és szülői műhelyeket. A projektpartnerek közös munkájának eredményeként megszületett **„Ütikönyv - eltérő fejlődésű gyereket nevelő családoknak”** című kiadvány Magyarországon elsőként ad az érintett szülők számára útmutatást a diagnózis közlése utáni életszakaszra.

A nivódíjjal is elismert projektről magazinunk 52-53. oldalán olvashat részletesebben.

www.downegyesulet.hu/hirek/mindenkinnek-becsengettek-hirei

Az **Interregió Fórum Egyesület** „Innovatív gyakorlatok a kisiskolások oktatásában - Inspiráld és motiváld!” projektjének fő szellemi termékét az **M'Inspire1.0** elnevezésű oktatóprogram és a hozzá kidolgozott, mobilkészülökre optimalizált tananyagok képezik. Ezen kívül elkészült egy 30 órás digitális tananyag 30 db minta óratervvel magyar, román, szlovák és angol nyelven.

A projekt újdonsága elsősorban a módszertanában, illetve a tananyag infokommunikációs eszközökön való megjelenítésében rejlik, amely felkelti a 8-12 éves korosztály érdeklődését és motivációját a tanulás iránt. Segíti az **alapkészségek elmélyítését**, ezzel megkönnyíti **az alsó tagozatból a felsőbe történő zökkenőmentes átmenetet**. A módszertan elsődleges felhasználási területét a gyakorló foglalkozások, felzárkóztató képzések jelentik, de az osztálytermi oktatás kiegészítő elemeként is kitűnően használható. A projekt során kimutathatóan növekedett a tanulók kommunikációs, matematikai, természettudományos és technikai, digitális kompetenciája.

A digitális tananyag és keretrendszer, a tanári kézikönyv és a projekt többi terméke is letölthető a projekt honlapjáról:

www.minspire.eu

Az **Országos Tranzitfoglalkoztatási Egyesület** **„Tananyagba ágyazott fejlesztési stratégiák gyenge olvasási és/vagy számolási képességgel rendelkező fiataloknak és felnőtt tanulóknak”** címmel valósította meg Erasmus+ projektjét.

A debreceni székhelyű egyesület által koordinált együttműködés keretében öt ország egy-egy intézménye közösen fejlesztett egy 1500 feladatból álló tananyagot tanulási nehézségekkel küzdő középiskolások és felnőttek számára. A matematikai, olvasási és szövegértési készségek fejlesztésére kiválóan alkalmas feladatok módszertanilag változatos és könnyen alkalmazható formában készültek el, bármely tantárgyba beépíthetők, ennél fogva bármilyen szakos tanár által könnyen felhasználhatók. A játékos feladatok könnyebb alkalmazását 40 videó is segíti. A feladatok, valamint egy interaktív online kiadvány elérhető a projekt honlapján:

www.adultbasicskills.wordpress.com

A projekt során kidolgozott ingyenes online kurzus *[Im]possible – Strategies for Young and Adult Learners with Poor Basic Skills* címen elérhető a spanyol SLKE Egyetem honlapjáról:

www.slke.org/campus.virtual.3.0/
panel-de-control-del-campus

A cikk folytatódik a következő oldalon » » »

› **Megoldást keres egy köznevelésben jelentkező problémára, és erről tapasztalatot cserélne nemzetközi partnerekkel?**

› **Keresi a szakmai fejlődés lehetőségeit?**

› **Profitálna más szektorok tudásából?**

› **Szükségnek látja a szakmaközi egyeztetést a probléma megoldására?**

› **Forrást keres a tervei megvalósításához?**

Néhány gyakorlati tanács az elinduláshoz

- › A céljainak megfelelő Erasmus+ pályázati forma kiválasztása előtt, a projekt tervezésekor érdemes tisztázni, hogy
 - milyen probléma megoldásán gondolkodunk, milyen szektort érint majd a projektünk;
 - tapasztalatcserében gondolkodunk, vagy az előzetes tapasztalatunkat beépítve komolyabb tudást szeretnénk összegezni a projekt végére, ami mások számára is használható, újszerű tartalom vagy módszer – előbbi esetben tapasztalatcserére irányuló, utóbbi esetben innovatív szellemi termék kifejlesztését célzó pályázati formát válasszunk;
 - milyen partneri körrel tudnánk a fentebb megfogalmazott célokat elérni.
- › Amint ezekre a kérdésekre választ adtunk, nagyjából körvonalozódnak egy lehetséges projekt keretei. Ezen a ponton érdemes előzetes konzultációt kérni a Tempus Közalapítvány egyik kollégájától.
- › Jelentkezzen be az őszi információs napok egyikére: www.tka.hu › **Rendezvények** (az információs napok meghirdetése kora ősztől várható)

ASHLOCK-KÉTHELYI ESZTER,
FINTÁNÉ HIDY RÉKA, HLAVATY ILDIKÓ
*Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda*

KAPCSOLAT:

Vegyes partnerségi körű köznevelési stratégiai partnerségek

Hlavaty Ildikó	• ildiko.hlavaty@tpf.hu
Fintáné Hidy Réka	• reka.hidy@tpf.hu
Ashlock-Kéthelyi Eszter	• eszter.kethelyi@tpf.hu

Létrejött az Erasmus+ nemzeti irodák közti együttműködéseket támogató Forrásközpont

A Forrásközpont feladata az irodák közötti nemzetközi együttműködések stratégiai és operatív irányításához informatikai és konzultációs platformok megteremtése és gondozása.

Az Európai Bizottság az Erasmus+ nemzeti irodák számára kiírt pályázatán a **Tempus Közalapítványt** választotta ki az irodák közti együttműködéseket támogató **Forrásközpont létrehozására** és működtetésére. A *Transnational Cooperation Activities (TCA) Resource Centre* 2018 januártól az Erasmus+ egység új csoportjaként működik a Tempus Közalapítványon belül.

Az Erasmus+ program keretén belül a nemzeti irodák munkatervük részeként olyan nemzetközi együttműködési tevékenységeket indíthatnak, amelyek a program célkitűzéseinek, prioritásainak megvalósulását, rendszerszintű beépülését segítik.

Ezen kezdeményezések elsődleges célja a pályázó csoportok minél hatékonyabb elérése, a pályázók támogatása abban, hogy a program céljaihoz jól igazodó, magas minőségű pályázatok szülessenek, illetve azok megvalósítása biztosítsa az európai uniós oktatás-képzés fejlesztésére szánt források hatékony felhasználását.

Ezzel összhangban a nemzeti irodák képzések, partnerkereső szemináriumok szervezését, az Erasmus+ program kiemelt célcsoportjait célzó, tematikus eseményekhez kapcsolódó tevékenységeket, továbbá az Erasmus+ program eredményességének tényalapú vizsgálatával foglalkozó kutatásokat építhetnek be a munkatervükbe.

A TCA Forrásközpont mandátuma e nemzetközi együttműködések hatékony tervezésének, lebonyolításának és nyomon követésének támogatására szól. Mindezt a különböző célcsoportok – pályázók, nemzeti irodák munkatársai, vezetői, Európai Bizottság – igényeit kiszolgáló, több szintű felhasználói jogosultsággal rendelkező honlap elindításával és működtetésével, továbbá nemzetközi találkozók szervezésével, igényfelmérések és képzések indításával tervezzük megvalósítani az elkövetkezendő években.

MIHÁLYI KRISZTA
*Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda*

TÁMOGATÁS SPECIÁLIS IGÉNYEKRE SZABVA

„Minden emberi lény szabadon születik és egyenlő méltósága és joga van” – áll az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában. Ha egyet is értünk ezzel, valamennyiünknek létezik tudása, tapasztalata azzal kapcsolatban, hogy sajnós, vannak fiatalok, akik hátránnyal indulnak, akik a lehetőségekhez társikkal nem egyenlő mértékben férnek hozzá. Az Erasmus+ program ifjúsági fejezete éppen ezért kiemelt támogatást nyújt nekik, hogy egy nemzetközi mobilitási projektben egész életre szóló élményeket szerezhessenek. Speciális igényű fiatalokkal foglalkozó szervezetek támogató programot vehetnek igénybe Erasmus+ ifjúsági projektek tervezéséhez.

Hátrányos helyzetből bekapcsolódni

Szervezeti coaching program valósul meg az Erasmus+ program ifjúsági területét koordináló nemzeti irodák együttműködésével. Ennek célja, hogy minél több hátrányos helyzetű fiatal kapcsolódhasson be nemzetközi ifjúsági projektekbe. A Tempus Közalapítvány, azaz a magyar nemzeti iroda az említett csoporton belül a fogyatékossgal és tartós egészségügyi problémákkal élő fiatalok bevonására és ennek révén társadalmi befogadásukra fókuszál. Az elmúlt évben öt speciális igényű fiatalokkal foglalkozó szervezet kapott lehetőséget arra, hogy külső szakember készítse fel őket Erasmus+ ifjúsági projektek tervezésére, megvalósítására.

„A coach személyében kíséretet kapnak az útra”

„Amikor coach kapcsolódik be egy civil szervezet munkájába, a személyes támogatáson van a hangsúly, mert így biztosan a szervezet igényeinek, szükségleteinek megfelelő lesz a segítség, és a szakember azonnal tud reagálni a felmerülő kérdésekre” – magyarázza Csalagovits Zóra coach, aki az elmúlt évben, az Erasmus+ program keretében két szervezettel, a Para-fitt Sportegyesülettel és a Mások Másképpen Alapítvánnyal dolgozott együtt.

A támogató szakember közreműködése gyakorlatban azt jelenti, hogy a szervezet maximum huszonöt, úgynevezett kontaktórárt kap a személyes találkozásokra, miközben e-mailben folyamatosan tartja a kapcsolatot a szakemberrel. „Ideális esetben a szervezetek részéről több munkatárs is részt vesz a konzultációkon, hiszen így ők a beszélgetések közötti időkből egymást szintén tudják inspirálni, közösen tudnak ötletelni” – mondja a szakértő.

A közös munka kezdetén a coach és a szervezet képviselői együtt számba veszik a meglévő célokat, és megkeresik, hogy az Erasmus+ ifjúsági projektjei közül melyik fedi le leginkább azokat. Ilyenkor megszületik az ötlet, a fiatalok elköteleződnek egy projekt mellett, és elindul a pályázatírás folyamata. „Ezt úgy képzeljük el, hogy ők a coach személyében egy kíséretet kapnak az útra, amíg elkészülnek a beadvánnyal. És mivel nekem például van tapasztalatom a pályázatírásban, nemcsak a konkrét projekten dolgozom együtt velük, hanem módszertani ismereteket is át tudok adni nekik” – fűzi hozzá Csalagovits Zóra, aki vallja: a közös munka, a közös hang megtalálása és az egymásra hangolódás a coachot is gazdagítja minden egyes találkozás és együttesen megoldott feladat révén. Persze, az is igaz, hogy az említett kompetenciák a coach hivatás alapvető kritériumai, ahogyan az alkalmazkodás készsége is. Így a szervezeti támogató programban részt vevő civil csoportok arra is számíthatnak – akár „utolsó percesek”, azaz minden rendelkezésre álló időt kihasználva készülnek el feladataikkal, akár „előrelátó” stratégiát választanak, azaz nagyobb energiát fordítanak az előkészítés folyamataira –, hogy a coach minden esetben ehhez igazodva támogatja majd őket céljaik elérésében.

Természetesen, a szervezetnek is meg kell felelnie bizonyos feltételeknek, hogy a programban való részvételük sikeres legyen, azaz hasznos legyen számukra a coach segítsége, és ennek révén a részvétel a nemzetközi ifjúsági projektben. Ilyen a nyitottság, a kíváncsiság az új tapasztalatokra, a miénktől eltérő kultúra, hagyományok, gondolkodásmód megismerésére. És persze, magabiztos angol nyelvtudású munkatárs vagy önkéntes nélkül sem lehet hatékony tapasztalatcserére számítani, hiszen a cél: nemzetközi környezetben ismerkedni, tanulni, együtt gondolkodni!

„Szóljanak bele az őket érintő döntésekbe!”

Hogy miért érdemes nemzetközi projektekbe bekapcsolódnia egy fogyatékossgal és tartós egészségügyi problémákkal élő fiatalokkal dolgozó szervezetnek? „Az, hogy egyáltalán mit jelent a fogyatékossg az érintettek és a többségi társadalom számára, manapság országonként és kultúránként nagyon eltérő lehet” – mondja Sebő Gergő szakmai koordinátor, tapasztalt projektmegvalósító, aki többek között az Együttható Egyesület Erasmus+ által támogatott nemzetközi ifjúsági cse-reprogramját is kísérte. – „Lehetőség nyílik rá, hogy közösen gondolkodjunk azon, hogyan lehetne a fogyatékossggal élő emberekkel kapcsolatos sztereotípiákat és előítéleteket feloldani, és éppen ezekre a kérdésekre adott válaszokban rejtőzhet a megoldás. Fontos, hogy a fiatalok elég bátrak legyenek ahhoz, hogy hallassák a hangjukat, és képviseljék magukat az őket érintő döntések meghozatalában.”

És ha egy coach segítségével sikerül egy nemzetközi projekthez csatlakozni, akkor kezdődik csak el az igazi munka! „Elsősorban azt javaslom mindenkinek, hogy bizonyos tapasztalatok hiányától ne ijedjen meg” – szögezi le Sebő Gergő. – „Merjen tanácsot kérni, gyakorlott segítőköt bevonni, a helyszín kiválasztásától kezdve, mert azt bizony meg kell nézni, ellenőrizni, hogy valóban akadálymentes-e; a logisztikán át, azaz például ki hogyan jut el a szálláshelyre; a napi programok kialakításá-ig. Utóbbiról biztosan állítom, kis csoportokban érdemes dolgozni, a csapatmunka bizonyul minden programban a leghatékonyabbnak, így például van lehetőségük a konfliktuskezelést szerepjátékokkal gyakorolni, vagy az ügynevezett aktív hallgatás készségét fejleszteni, ami minden szociális munka alapja. De legalább ilyen fontos, hogy legyenek kötetlen, informális beszélgetések és együttlétek is.”

SZEKERES P. MÓNIKA
újságíró

Esélyegyenlőség és társadalmi befogadás az Erasmus+ program ifjúsági területén

- Az Erasmus+ programban speciális igényekre (pl. személyi asszisztens, segéd-eszköz bérlése stb.) és rendkívüli költségekre (pl. mentor, coach, vízum stb.) külön támogatás igényelhető.
- Az anyagi támogatáson kívül számos más módon is támogatható a hátrányos helyzetű fiatalok nemzetközi projektekben való részvételének elősegítése:
 - › Előkészítő látogatás
 - › Kísérő személyek
 - › További csoportvezetők
 - › Mentorálás
 - › Nyelvi támogatás

További információ és jelentkezés a szervezeti támogató programra:
www.eplusifjusag.hu/hu/social

EU Youth Wiki: online kisokos az ifjúságpolitikák minőségének javításáért

Az EU-s szakmai zsargonban otthonosan mozgóknak számára bizonyosan ismerősen cseng az „*evidence-based policy*”, a tényekre alapozott vagy bizonyíték alapú szakpolitika hívószava. Mindez annak a köznapinál sokkal inkább értetődőnek tűnő várakozásnak a politikusnyelvi fordítása, hogy hasznos dolog, ha a döntéseink előtt tájékozódunk azok kereteiről és várható hatásairól. Szemben szólva „*az a norma, hogy akár a mindennapos szakmai gyakorlat, akár a szakpolitika rendszerszintű beavatkozásai tudományosan igazolt tényekre épüljenek*” (Halász Gábor: Tényekre alapozott oktatáspolitikai és oktatásfejlesztés. 2009).

A tényekre alapozottság igénye talán a szakmában is gyakrabban hangzik el az ifjúságpolitika terén tevékenykedő eurókraták körében, aminek oka lehet a célcsoport folyamatosan változó jellege, a szakma összetettsége és tudomány- (és gyakorlat-) közeli jellege, illetve, ha őszinték akarunk lenni, a háttérben minden bizonnyal jelen van a folyamatos küzdelem az elismertségért és intézményesülésért, a terület fontosságának igazolására való törekvés is.

Amikor némi központi tervezés után 2015 decemberében 22 európai uniós ország ifjúságügyi szakértői összeültek, e hívószavak visszhangoztak fülükben. A feladat adott volt: az EU-s ifjúságpolitikai prioritások tükrében, közérthetően és hozzáférhetően nyújtsanak in-

formációt országai ifjúságpolitikájának néhány metszetéről mindazok számára, akik bármilyen formában is kapcsolódhatnak az ifjúságügyi döntések meghozásához. Miért jó mindez? Például az európai keretek nemzeti megvalósításáról lehet tájékozódni, ami a döntéshozást és az együttműködések megalapozását is segítheti, és jó példákat mutathat a szakpolitikai gyakorlatok terén.

A folyamat előrehaladtával nemcsak a kidolgozandó témák köre bővült, hanem a részt vevő országoké is: Magyarország 2016-ban csatlakozott, és a 2017-es további csatlakozókkal együtt már **28 európai ország szakértői** dolgoznak közösen az ifjúságpolitikai helyzetkép hozzáférhetővé tételén.

Mindezek eredménye lett tehát a 2017. végétől online elérhető **EU Youth Wiki**. Ez az újszerű vállalkozás rendszeresen frissített módon nyújt átfogó és összehasonlítható ismereteket az ifjúságpolitikákról (a korábbi ezzel kapcsolatos kísérletek, például az Európa Tanács ifjúságpolitikai jelentései vagy a Youth Policy Labs kiadványai csak keresztmetszeti, vagy nagyon vázlatos képet kínáltak, ráadásul különböző időpontokra vonatkoztatva), és fontos alapelve, hogy a tendenciák értékelését az olvasóra bízva a tényeken alapuló, és nem elsősorban elemző jellegű hozzáállásával.

MIRE JÓ AZ EU YOUTH WIKI?

Könnyen elérhetően és áttekinthetően, érthetően, tematikus bontásban hasonlíthatók össze az EU-s országok fiatalokkal kapcsolatos szakpolitikai intézkedései.

KIKNEK SZÓL?

Leginkább az ifjúságügygel foglalkozó szakembereknek (politikuskoknak, ifjúságkutatóknak, szakmai háttérintézmények dolgozóinak), de nemzetközi körökben mozgó ifjúsági munkások, fiatalokkal foglalkozó civil szervezetek vezetői is sok hasznos információt találhatnak.

KIK KÉSZÍTIK?

Minden, a projektben részt vevő országban kapcsolattartók koordinálják a tevékenységet, és további szakértőkkel együtt készítik a szócikkeket. A magyar szakértői csapat kapcsolattartója Sebestyén Virág, szakmai vezetői Pillók Péter és Ságvári Bence ifjúság-szociológusok. A szócikkek összeállításában részt vevő további szakértők: Béres Orsolya, Bokányi Zita, Déri András, Dorkó Nikolett és Gyorgyovich Miklós.

HOGYAN KÉSZÜL?

A központi dokumentum egy részletes vezérfonal, ez alapján készítik el ifjúságügyi szakértők az adott országok ifjúságpolitikájának bemutatását, és ez eredményezi a nagyfokú összehasonlíthatóságot. A kapcsolattartók évente Brüsszelben találkoznak, és a munka értékelése mellett a vezérfonallal kapcsolatos visszajelzéseket is megvitatják.

KIK TARTJÁK KÉZBEN A PROJEKTET?

Az egyebek mellett az ifjúságügyi projekteket is koordináló Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA), amely a pénzügyi és projektkoordinációs háttér biztosítása mellett a szakmai kontrollt is biztosítja: ők véglegesítik a vezérfonalt, és az elkészült szövegek külső értékelését végzik.

MIRŐL SZÓL?

9 központi téma, 9 fejezet mentén tekinthető át a projektben részt vevő országok ifjúságpolitikája:

- › Az ifjúságpolitika helye a kormányzatban, stratégiai keretek
- › Önkéntesség
- › Foglalkoztatás és vállalkozások
- › Társadalmi inklúzió
- › Önkéntesség
- › Egészség és jóllét
- › Oktatás és képzés
- › Az ifjúság és a világ (elsősorban a fenntarthatóság kérdései kapcsolhatók ide)
- › Kreativitás és kultúra

HOL ÉRTHETŐ EL?

EU Youth Wiki honlap:

 eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/youthwiki

Az információkat országonként és témánként bontva is böngészhetjük, a szócikkek nyelve angol.

DÉRI ANDRÁS
Szociológus / ELTE TÓK

Cikkajánló az Európai Ifjúsági Portálról

– Hogy találjak szállást?

Erasmus+ utunk során – legyen szó tanulmányi rész-képzésről, ifjúsági cseréről vagy más partnerségről – szükségünk van egy helyre, ahol nemcsak a fejünket hajthatjuk le esténként, de még egy sor más feltételnek is megfelel. Hogyan keressük eredményesen ideiglenes otthonunkat? És hol találunk ezzel kapcsolatban folyamatosan online információkat? Erről szól az **Európai Ifjúsági Portál** egyik cikke.

Mi való nekem?

A kérdésre a választ leginkább a külföldi tartózkodás hossza és jellege adhatja meg. Ha csak egy néhány napos konferenciára vagy képzésre utaztunk ki, a program szervezői valószínűleg a lakhatás költségeit is beleszámolták a pályázati folyamatba. Ha ennél hosszabb távra tervezünk, már szükségünk lehet egy olyan állandó lakóhelyre, ahol saját kulccsal közlekedünk. Egy ilyen lakás meglepte sokszor a külföldi bankszámlaszám igénylésének is feltétele.

Miben tud segíteni az Európai Ifjúsági Portál?

Az Európai Bizottság által létrehozott portál 2003 óta van jelen Magyarországon. Minden nap friss cikkeket olvashatunk a külföldi ösztöndíjjal, önkéntességgel, tanulással és a munkavállalással kapcsolatban. Emellett a portál rendszeresen foglalkozik kultúrával, utazási lehetőségekkel, egészséggel, környezetvédelemmel és a társadalmi befogadást érintő kérdésekkel.

A hazai weboldal gondozását a Tempus Közalapítványnál működő Eurodesk Magyarország végzi. 2018-ban minden hónapban elsőbbséget élveznek bizonyos témák: faji megkülönböztetés, munkavállalás, esélyegyenlőség, európai kultúra, környezetvédelem. Így hatékonyabban tudjuk átadni a megszerzett információkat, és az Erasmus+ kitűzött céljait is erősítjük. Az Európai Ifjúsági Portál honlapja mellett a legjelentősebb felületünk a Facebook oldalunk. Itt a cikkeken kívül megosztunk minden olyan információt, ami a fiatalok számára hasznos lehet.

Kollégium, a diákélet netovábbja?

Főiskolai-egyetemi ösztöndíjasként az első kézenfekvő ötlet a kollégium lehet. Ez csak akkor működőképes megoldás, ha az iskola, ahová pályáztunk, rendelkezik kollégiummal, vagy a városban működik független kollégium is.

Ugyan nemcsak kollégiumokra szakosodott az Erasmusu.com oldal, de itt elkezdhethetünk tájékozódni, érdeklődni. Ha nem találunk megfelelő szobát, érdemes belépni a helyi diákokat tömörítő közösségi média csoportokba, és ott tanácsot kérni.

A rotterdami egyetemen például még Diáklakhatási Ügynökség (Student Housing Agency) is működik. Mivel nem ez az egyetlen hely, ahol az oda érkező cserediákok csupán kis százalékának tudnak bútorozott szobát adni, létrejöttek nemzetközi diákoknak szóló szálláskereső oldalak. Ilyen a szintén holland városokra koncentráló RoomPlaza.com, a spanyol RESA.es vagy a globális fókusszal működő HousingAnywhere.com. Ezek persze csak példák, érdemes a célországban megkeresni a hasonló ügynökségeket.

Egyes nagyvárosokban (például Párizsban) a kint élő magyarok vagy szervezeteik is üzemeltetnek diák- vagy egyéb típusú szállásokat, őket is érdemes megkérdezni a lehetőségekről, és a hostelek ajánlatai között is lehet böngészni: akad olyan diákszálló, amely ajánl hosszú távon kiadó szobákat is.

Lakásban, mint a „nagyok”?

Aki nem talál sem kollégiumi, sem hostelszobát, annak marad az albérletkeresés (valószínűleg) idegőrlő folyamata.

Elsőként érdemes a Facebookon megtalálni az adott iskola cserediákjainak csoportját, ahol nemcsak lakáshirdetéseket töltenek fel a helyiek, hanem a már szállással rendelkező diákok is gyakran keresnek maguk mellé lakótársat. Másrészt érdemes feliratkozni a helyi magyar közösség

europa.eu/youth/hu_hu
www.facebook.com/EYPMagyarország

**EURÓPAI
IFJÚSÁGI
PORTÁL**

hírlevelére, vagy belépni egy-egy Facebook csoportba, mert a helyi lakosok gyakran hirdetnek meg szobát saját lakásukban.

Egyes egyetemek a honlapjukon is feltüntetik az adott ország legnépszerűbb, kiadó lakásokat kínáló honlapjait, és érdemes érdeklődni az iskola Erasmus+ irodájában is – egészen biztosan küldenek e-mailben néhány jó oldalt. A párizsi SciencesPo például sokféle szálláslehetőséget biztosító oldalt tett közé a Lakhatás szekcióban.

Aki valami szokatlanra vágyik...

...annak sem kell csalódnia, mert sok ország fejlesztett ki alternatív megoldásokat.

Dániában például sok diák, aki kiutazása után szeretne szállást keresni, a couchsurfing („kölcsonkanapé”) szolgáltatást veszi igénybe, de nem akármilyen módon! Koppenhágában ugyanis elterjedt, hogy jószívű diákok, sőt professzorok biztosítanak erre lehetőséget az újoncoknak!

Finnország a szociális ágazat irányába „tolta el” a problémát: itt az idősek otthonában juthat szálláshoz az, aki tanulmányai alatt segít az ott élők gondozásában. A skandinávok pedig régi, hajózáskor használt szállító konténereket alakítottak át mind ideiglenes, mind állandó diáklakásokká.

HORVÁTH DÓRA és RIBÁRY MANUÉLA
Európai Ifjúsági Portál

Az egyetemisták külföldi szálláskeresésével foglalkozik az Erasmus Student Network HousErasmus+ projektje is, amelyről magazinunk 72. oldalán olvashat részletesebben.

Megújuló Europass

Az uniós tagállamok elfogadták az Europass keretrendszer felülvizsgálatára irányuló bizottsági javaslatot. Ezáltal tovább egyszerűsödik az egész Unióban használható önéletrajzok készítése és egyes képzések összehasonlíthatósága.

Az Europass önéletrajz és a készségek bemutatására szolgáló további eszközök felülvizsgálata, korszerűsítése egyrészt lehetővé teszi, hogy a felhasználók készségei és képességei átláthatóbbak legyenek Unió-szerte, másrészt segítséget nyújt a döntéshozóknak a munkaerőpiaci igények és tendenciák előrejelzéséhez. A megállapodással a Bizottság megvalósította a 2016 júniusában elindított európai készségfejlesztési program keretében hozott mind a tíz intézkedést.

A tagállamok közötti megállapodást Marianne Thyssen foglalkoztatásért, szociális ügyekért, munkavállalói készségekért és mobilitásért felelős biztos a következőképpen kommentálta: „Az Europass olyan kulcsfontosságú eszköz, amely több mint egy évtizede támogatja a készségek és képesítések jobb kommunikálását. Igen fontos hidat képez a munka, valamint az oktatás és képzés világa között. Naponta több mint 55 000 látogató keresi fel az Europass portált, és 2004 óta már 100 milliónál is többen töltötték le az Europass önéletrajzot.

Noha az Europass egyértelműen bizonyította, milyen hozzáadott értéket jelent az egész EU számára a készségek kommunikálása terén, a digitális korban jelentkező kihívásokkal és lehetőségekkel párhuzamosan tovább kell fejlődnie. Az Europass korszerűsítésére irányuló javaslat elfogadásának köszönhetően a keretrendszer egyrészt **elektronikus portfóliót fog kínálni** az információk tárolására és megosztására, másrészt olyan eszközöket, amelyekkel **az emberek maguk értékelhetik készségeiket**, illetve leírhatják formális és informális tanulási tapasztalataikat, jellemezhetik képesítéseiket.

Az Europass első alkalommal nyújt tájékoztatást az életpályamenedzsment támogatása érdekében is, többek között a munkaerőpiaci tendenciákról és igényekről, valamint az európai orientációs és tanulási lehetőségekről.

A Bizottság várakozással tekint az Europass új időszakának megvalósítására irányuló munka megkezdése elé, szoros együttműködésben a tagállamokkal és az érdekelt felekkel. Köszönetet kívánnak mondani mindazoknak, akik elkötelezték magukat amellett, hogy a polgárok számára jobb eszközöket és szolgáltatásokat biztosítsanak a készségek és képesítések terén.”

Az Európai Bizottság közleménye alapján

FORRÁS:
www.europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-3201_hu.htm

Nemzeti Europass Központ:
www.europass.hu

Konstruktív párbeszéddel és hatékony együttműködéssel sokat tehetünk a szakképzés minőségének fejlesztéséért

A duális szakképzés eredményességének egyik kulcstényezője a szakképző iskola és a gyakorlati képzést biztosító vállalat együttműködésének minősége. Az evidensnek tűnő megállapítás ellenére kevés figyelem irányul arra, hogy e két külön világ megismerje egymást.

A Tempus Közalapítvány 2017 novemberében tartott műhelymunkáján („A munkahelyek szerepének erősítése a hazai és nemzetközi szakmai gyakorlatok előkészítésében és megvalósításában”) 39 szakember (szaktanár, gyakorlati oktatásvezető, vállalati oktató, kamarai szakképzési tanácsadó) gondolkodott közösen arról, milyen formái és módszerei lehetnek az eredményes együttműködésnek, a különböző szereplők miben és hogyan tudnak egymásnak hatékony szakmai és módszertani támogatást nyújtani a közös cél, a szakképzés minőségi fejlesztése, a tanulók tanulási eredményességének növelése érdekében.

A műhelymunka kulcstémája a munkaalapú tanulásra épülő duális képzés volt, amelynek fő alapelve a munkatevékenységbe ágyazott szakmatanulás. A tanuló a munkahelyen nem dolgozik, hanem munka közben tanul, szükség szerint elméletet is. A munkaalapú tanulásban két világ és kultúra integrálódik, és a tanulás formája is

más az iskolában és a munkahelyen. Nem arról van szó, hogy az iskolában tanítunk valamit és utána elküldjük a tanulót a vállalathoz. A vállalat nem az iskola után van, és az életre készít fel, hanem az iskolában tanultakat fejleszti professzionális készség szintre, hogy azt a tanuló tudja alkalmazni az iskolán kívüli különböző környezetben. A munkaalapú tanulás másfajta működést kíván a vállalattól is, integrálnia kell a tanulót a vállalati folyamatokba, ami nagyon összetett feladat.

A két világnak – amely között közvetítői, folyamatokat menedzselő tevékenységet lát el a kamara – meg kell ismernie egymást ahhoz, hogy eredményesen tudjanak együttműködni a tanulók kompetenciáinak fejlesztése érdekében. Az iskolának meg kell értenie, hogy mi történik a vállalatonál és fordítva. Ehhez azonban nem elegendő egy rövid üzem- vagy iskolalátogatás. Közösen kell kialakítani például a

tanulási környezetet, az értelmes tanulási célokat, a feladatokat, az értékelés formáit és módszereit stb. Az együttműködés során alapvető, hogy a különböző szereplők feladatai és felelősségei világosan definiálva legyenek. Ebben nyújt eligazodást a műhelymunka legfontosabb és hiánypótló eredménye, a gyakorlati oktatásvezető (iskola), a munkahelyi gyakorlati oktató/mentor (vállalat), a kamarai szakképzési tanácsadó (kamara) munkakörére vonatkozó feladatprofil, amelyet a résztvevők saját és egymás tapasztalataira építve közösen dolgoztak ki.

A műhelymunka szakmai összefoglalója és a munkakörelemzések elérhetőek a Tempus Közalapítvány honlapján:

 www.tka.hu » Nemzetköziesítés » Ecvet » Európai Szakképzési és Szakképzési Kreditrendszer » Szakértőknek

A szereplők közötti konstruktív párbeszédet és együttműködést hatékonyan támogatja a tanulási eredmény alapú szemlélet is, amely segíti egymás elvárásainak, igényeinek és szükségleteinek megértését, és közös nyelv lehet kommunikációban. Az Erasmus+ mobilitási gyakorlatokban már eredményesen alkalmazott tanulási eredmény alapú gondolkodás haszonnal alkalmazható a hazai szakmai gyakorlat szervezése és megvalósítása során is.

A témáról bővebben:

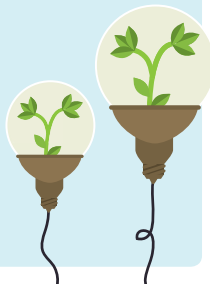
Módszertani útmutató szakképző intézmények számára a tanulási eredmény alapon szervezett szakmai gyakorlatok szervezéséhez.

www.tka.hu »

Kiadványok »

Módszertani útmutató

A műhelymunkán bemutatott gyakorlati tapasztalatok alapján a tanulási eredmények alkalmazása strukturáltabbá és következetesebbé teszi

- a gyakorlati képzési rész céljának és elvárt követelményeinek, eredményeinek meghatározását,
- a szakképző iskola és a gyakorlati képzést biztosító vállalat egymással szembeni elvárásainak meghatározását,
- a tanulói teljesítmények és a szakmai gyakorlat (beleértve a nemzetközi mobilitási gyakorlatot is) eredményességének objektívabb értékelését.

A tanulási eredmények (*learning outcomes*) egy tanulási szakasz végére elérhető kimeneti követelmények leírását jelentik. Kontextusba helyezett, a Magyar Képesítési Keretrendszerhez illeszkedő tudás + képesség + attitűd + autonómia/felelősség terminológiájában meghatározott cselekvő szintű kompetencia leírás arra vonatkozóan, hogy a tanuló mit tud, mit ért, és önállóan mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot.

A műhelymunka egészét az intenzív, őszinte és jó hangulatú szakmai beszélgetések jellemezték. Valós kérdések, javaslatok és inspiráló ötletek fogalmazódtak meg az együttműködés formáira és lehetőségeire, valamint a gyakorlati képzés egyes elemeinek fejlesztésére vonatkozóan. Az egymással megosztott tapasztalatok is értékes tudásforrást jelentettek a résztvevők számára. A műhelymunka egyik résztvevőjének véleménye szerint: „Nagyszerű lehetőséget biztosított a rendezvény arra, hogy a duális képzéseket szervező három partner (iskola, munkaadó, kamara) helyzetét át-lássuk, nehézségeit, sajátos működési szempontjait megtapasztaljuk. Véleményszerint ez a nulladik és legfontosabb lépés a sikeres képzésekhez. Nagyszerű volt látni, hogy az egymás felé megfogalmazott kritikai megállapításokról is lehetett érdemben beszélni.”

FARKAS ÉVA

Nemzeti ECVET Szakértői Hálózat

Pedagógusok szerepe és szakmai fejlődése a 21. században

A pedagógusoknak teljes tanári életpályájuk során folyamatos készségfejlesztésre, tanulásra, az oktatás szereplőivel való együttműködésre van szükségük ahhoz, hogy a 21. század kihívásaihoz, a technológia gyors fejlődéséhez, a változó munkaerőpiaci igényekhez, valamint a fiatalok új tanulási és információszerzési szokásaihoz alkalmazkodni tudjanak.

Ezzel összhangban jelent meg a Tempus Közalapítvány legújabb interjúkötete az **EFfeCT projekt** támogatásával. A **Pedagógusok szerepe és szakmai fejlődése a 21. században** című kiadvány az Alma a fán sorozat ötödik része. A kötetben szereplő interjúk a pedagógusok elmúlt évtizedekben történt szerepének, helyzetének változásait járják körül a szerepfelfogás megváltozása, a szakpolitika, a szakma és a társadalom felől érkező elvárások, a pedagógusok életpályán átívelő támogatása és az együttműködés, kollaboratív tanulás vonatkozásában.

Beszélgetőtársainkat a pedagógus-továbbképzés, az oktatás-kutatás, oktatási tudásmenedzsment, a civil szféra és az iskolák területéről választottuk, hogy a lehető legszélesebb spektrumon tudjuk bemutatni a témát.

A kiadványban interjút olvashatnak többek között az OECD munkatársával, aki a nemzetközi szervezet által végzett pedagóguskutatások eredményeiről beszél. Több cikk témája a pedagógusszerepek változásának és a tanárképzés 21. századi kihívásainak kérdése, melynek kapcsán pedagógusképzők és egy intézményvezető mesél a tapasztalatairól. Emellett a nemzetközi trendek európai irányvonalairól is szó esik, például az ír tanárképzési rendszert bemutató cikkben.

Az **Alma a fán** interjúkötetek azzal a céllal készülnek, hogy az oktatás, tanítás, a felnövekvő generációk nevelése, de leginkább a **tanulás** iránt elkötelezettek tájékozódását segítsék. Az interjúk által teremtett párbeszéd egy-egy szakterület képviselőivel közérthető formában járják körül az oktatás világának aktuális kérdéseit. A kötetek összeállításának egyik fontos szempontja, hogy azok a szélesebb közönség számára is érdekesek és informatívak legyenek. Sikerüket a pedagógusok, szülők és oktatási szakértők részéről megfogalmazott pozitív visszajelzések is mutatják.

A sorozat korábban megjelent kötetei:

- Alma a fán – Párbeszéd a kompetenciafejlesztésről (2010)*
- Alma a fán – Fókuszban a tanulás támogatása (2012)*
- Alma a fán – A tanulás jövője (2014)*
- Alma a fán – Iskolavezetők a méltányos oktatásért (2015)*

www.tka.hu > Kiadványok

EFfeCT

ALBRECHTNÉ GARAI KATALIN
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

a korai iskolaelhagyás és lemorzsolódás problémaköre	korai jelzőrendszerek az iskolai lemorzsolódás megelőzésére	adatgyűjtés
hiányzás	romló osztályzatok	évismétlés
unalom	magatartásváltozás, depresszió	kiközösítés, bullying

Új kiadvány a korai iskolaelhagyás megelőzéséről

A Tempus Közalapítvány legújabb disszeminációs füzeté az Erasmus+ projektek tükrében vizsgálja napjaink egyik legnagyobb oktatási problémáját és a megoldási lehetőségeket.

Az Európai Unió Erasmus+ programja számos szakpolitikai cél megvalósítását támogatja a tagállamokban, köztük például a korai iskolaelhagyás elleni küzdelmet, amely hazánkban is kihívás elé állítja az oktatásban, a döntéshozatalban és a segítő szakmákban dolgozókat. Számukra, és a veszélyeztetett fiatalok számára is segítséget jelenthetnek azok a nemzetközi együttműködések, melyeknek keretében már működő modelleket, jó gyakorlatokat és itthon is hasznosítható tudást szerezhetnek a programban résztvevők.

A kötetben több olyan, uniós támogatással megvalósult projektet ismerhetnek meg, amelyekben pedagógusok és ifjúságsegítők a korai iskolaelhagyás megelőzéséért dolgoztak az Erasmus+ program keretében. Emellett bemutatjuk a Tempus Közalapítvány által koordinált nemzetközi CroCooS projekt eredményeit is, amelyben szintén ezzel a témával foglalkoztak öt ország szakemberei.

A kiadvány egyszerre szól a lemorzsolódásról mint folyamatról, eseményről vagy éppen döntésről; a korai iskolaelhagyásról mint statisztikai fogalomról; de néhány példán és jó gyakorlaton keresztül leginkább arról, milyen eszközeink, módszereink és lehetőségeink vannak arra, hogy ezeket elkerüljük.

A disszeminációs füzet elérhető itt: www.tka.hu > Kiadványok

A korai iskolaelhagyás európai információs portálja

ESLplus

A Tempus Közalapítvány koordinálásával 2016-ban indított **ESLplus** projekt sorban a harmadik, ami a korai iskolaelhagyás témájával foglalkozik. Az általa létrehozott portál célja aktívan hozzájárulni az iskolát végzettség nélkül elhagyó diákok számának csökkentéséhez azáltal, hogy gyakorlati segítséget nyújt az ezekkel a diákokkal foglalkozó szakembereknek.

A folyamatosan frissülő portálról elérhető a témával foglalkozó más projektek, többek között a TKA korábbi projektjeinek (QALL, CroCooS) eredményei is, valamint tanárok és diákok inspiráló személyes történetei, átvehető jó gyakorlatok és hasznos háttérodalom. Hamarosan újabb tartalmak is megtalálhatóak lesznek: például olyan interaktív statisztikák, amelyekből megismerhetik bármely európai ország korai iskolaelhagyással kapcsolatos mutatóinak elemzését, összehasonlíthatják őket a magyar eredményekkel, így segítve az adott országból feltöltött tartalmak értelmezését. Az ESLplus portál, akárcsak maga a korai iskolaelhagyás téma, igen komplex, így minden jelenlegi és leendő aloldala egymással kulcsszavakkal összekapcsolódva támogatja a téma jobb megismerését, megértését, a bevált gyakorlatok értelmezését, adaptálását.

A cikkben olvasható példák csupán kivonatai a portálon olvashatóknak, hiszen ott olyan részletességre törekedtünk, ami valóban gyakorlati segítséget jelent a felhasználóknak.

Tanulmányozzák a feltöltött szakirodalmat, töltsenek le vagy fel jó gyakorlatot, nézzék meg és inspirálódjanak a tanárok, diákok személyes történeteiből, és osszák meg a sajátjukat!

www.eslplus.eu

JÓ GYAKORLAT

Artemisszió Alapítvány – FOTEL projekt – Burattino

A Burattino elsősorban hátrányos helyzetű családok gyerekeit segíti azzal, hogy komplex oktatási, gyermekgondozási és pszichológiai támogatást nyújt az iskolában. A FOTEL projekt során a Burattino Általános és Szakiskolában **5 hónapon keresztül heti rendszerességgel építettünk fel egy előadást a tanulók által hozott problémákra reflektálva**. A cél kettős volt, egyrészt a korai iskolaelhagyás okait akartuk feltárni az iskolában, másrészt a fórum színház módszereivel kívántunk szemléletváltást létrehozni az iskolában.

A foglalkozások ideje alatt a diákok aktívak voltak és sokat fejlődtek kommunikációs kompetenciáik valamint interperszonális készségeik. Megtapasztalták a sikert, az elismertséget és jobban kiálltak magukért, bátrabbak, empatikusabbak lettek. A részt vevő tanárok elsajátították a módszert és olyan eszközök-höz jutottak, ami máskor is használható a közösség érdekében.

A projekt keretében többek között az alábbi faktorokat, **FIGYELMEZTETŐ JELEKET*** térképezték fel a Burattino iskola tanulóival, tanáraival és a szülőkkel való munka során: a szülők alacsony iskolázottsága, a szülői felelősségvállalás hiánya, a személyközpontú pedagógia hiánya, a pozitív diszkrimináció hátrányai, a szülők és az iskola közti együttműködés hiánya, a kortárs csoport kiközösít valakit valami miatt (pl. ruházkodás, etnikai háttér), a tanuló nem találja helyét az osztályközösségben, SNI, motiváció hiánya.

A fentiekkel szemben a szülői elköteleződés, a biztonság- és komfortérzet, az „iskolában otthon vagyok” érzés, a személyközpontú pedagógia, a kooperatív feladatok arra ösztönzik a tanulókat, hogy tanuljanak, és szívesen menjenek iskolába.

► **Feltöltő: Komjáthy Zsuzsa – Az Artemisszió Alapítvány egyéni kompetenciafejlesztéssel foglalkozó munkatársa.** Tapasztalata szerint nagyon sokféle oka lehet annak, hogy miért

lesz valaki **KORAI ISKOLAELHAGYÓ**: a tanulót nem fogadja be az iskolai diák- és tanárközösség, az iskola nem tud differenciáltan foglalkozni a tanulókkal, így azok, akiknek nem az iskola által elvárt készségei erősek, vagy unatkoznak, vagy lemaradnak, majd kimaradnak. Tevékenységeiben mindig arra törekedett, hogy az önismeret, az önfogadás, a saját út megtalálására ösztönözze a gyerekeket. Egy hasonló helyzetben lévő kollégának azt javasolná, hogy kezelje partnerként a gyerekeket, legyen kíváncsi a véleményükre, arra, hogy mit tanulnának szívesen és hogyan, tegye őket érdekeltté (nem a jegyekkel) és motiválttá.

Az ESLplus portál könyvtárában például szakmai segítséget kaphat egy iskolai korai jelzőrendszer kidolgozásához és bevezetéséhez, illetve arról is olvashat, hogy milyen szempontokat figyelembe véve és milyen szereplőket bevonva érdemes az átfogó iskolai megközelítést alkalmazni:

www.eslplus.eu/konyvtar

SZEMÉLYES TÖRTÉNET

Evelin és a monocikli

Művészet volt Evelin figyelmét ráirányítani a tananyagra, és a lehetetlennel határos tartósan le is kötni. Olyan mértékű figyelemzavara volt, ami már SNI besorolással jár.

A pálya, ahol monociklizni lehetett, mágnesként vonzotta a gyerekeket. A kisebbek közül rendszerint Evelin volt az első, aki kiszúrta, ha felszabadult egy bringa. Minden egyes alkalmat makacsul kihasználta, hogy gyakorolhasson. Evelin minden nap kivárta, amíg rá került a sor, és egy idő után már a vashálóba kapaszkodva egyedül is föl tudott szállni. Először csak a rácsnak dőlve hintázott előrehátra, a nyári szünet végére viszont már a lábujja hegyével elérte az alsó pedált is, és egy szép napon, hajmeresztően dülöngélve elindult egyedül a pálya közepe felé. Egy hét múlva már biztosan ment végig a kézilabdapályán, és kanyarodott be a végén. Nemsokára pedig a trükkök többségét is eltanulta a nagyobbaktól. Döbbenet volt látni a fejlődését.

De mit is profitált Evelin? Tanulási háttérképességeinek milyen széles spektruma fejlődhetett az egykerekűzéssel, és vajon milyen tantermi módszer lehetett volna hasonlóan hatékony? Olyan helyzetekbe hozzuk diákjainkat, amelyekben előttünk eddig rejtve maradt képességeik, értékeik jelenhetnek meg a nehéz, de szívvel-

kedvvel végzett munka során. Evelin esetében ez éppen az addig nem ismert szorgalma, kitartása volt.

► **Feltöltő: Takács Gábor** – társadalmi kapcsolati tanácsadó társadalmi felzárkózási területen a Miskolc MVJ Önkormányzatnál, mellette civil szervezetek és segítő csoportok önkénteseként is tevékenykedik. Tanárként úgy látta, hogy a szegénytelepeken élő gyerekek iskolából való **LEMORZSOLÓDÁSA** szinte előre kódolt. Tapasztalata szerint a városi vagy falusi leszakadó rétegek gyerekeit, fiataljait a jelenlegi rendszer adta keretek között nehéz a nekik megfelelő módon nevelni, oktatni. Szerinte ahhoz, hogy a probléma kezelhető legyen, a diákok személyiségének, körülményeinek alapos ismeretére van szükség, tanáraik hitére a gyerekekben és erős pozitív kisugárzásukra, valamint valódi kommunikációra a család és az iskola között. Hasonló problémával küzdő kollégáknak azt javasolja, hogy kezdő lépésként beszéljessenek sokat magukkal a gyerekekkel illetve a gyerekekre más-más oldalról rálátó szakemberekkel, kollégákkal.

*FIGYELMEZTETŐ JEL

A korai iskolaelhagyással való veszélyeztetettségnek számos jele van, ezek mind egyéni sajátossággal bírnak. A legtöbb általános jel figyelemmel kísérhető, és a szisztematikus megfigyelés segíthet azonosítani a veszélyeztetett tanulói csoportokat. Ilyen jelek lehetnek pl. hiányzás, romló tanulmányi eredmények, évismétlés, unalom a tanórákon, drasztikus viselkedésváltozás zaklatás.

**KORAI ISKOLAELHAGYÓ

A Eurostat által bevezetett statisztikai kategória. A definíció szerint azok tartoznak ebbe a csoportba, akik:

- 18–24 év közöttiek;
- nem rendelkeznek középfokú végzettséggel
- a megkérdezés pillanatát megelőző négy hétben nem vettek részt oktatásban, képzésben

***LEMORZSOLÓDÁS

A lemorzsolódás egy folyamatra utal, amely már jóval korábban kezdődik, mint ahogy a fiatal a statisztikai kategóriába kerülne.

SZABÓ CSILLA és GYÖRGYI-AMBRÓ KRISTÓF
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

Külföldi pedagógusképzésekkel az integrált oktatásért

Egyre több sajátos nevelési igényű, speciális ellátást kívánó gyermek vesz részt a köznevelési intézmények oktató-nevelő folyamatában. Az iskolák diákjainak összetétele változatos, az inkluzív pedagógiai módszerek alkalmazásának egyik legfontosabb része pedig az intézményen belüli hatékony együttműködés, amelyre a pedagógusoknak is fel kell készülniük. Ezzel a témával foglalkoztak a Pécsi Mezőszél Utcai Általános Iskola nívódíjjal elismert Erasmus+ projektjében. A részletekről Jutasi Szilvia projektkoordinátort és Lombosi Nikolett szakmai koordinátort kérdeztük.

Intézmény:

Városközponti Általános Iskola - Pécsi Mezőszél Utcai Általános Iskola

Projekt címe:

Gyorsabban, hatékonyabban, együttműködve!

Koordinátor:

Jutasi Szilvia és Lombosi Nikolett

Honlap:

www.mezoszel.hu

„Büszkék vagyunk rá, hogy általános iskolaként diákjaink, tanáraink ilyen aktívak az Erasmus+ pályázatokban.”

A projekt címe Gyorsabban, hatékonyabban, együttműködve! Mit jelent a cím a megvalósítás szempontjából?

Az együttműködés ránk nagyon jellemző. Különböző székelyű iskolákkal is tudunk, tudunk közösen dolgozni. Vannak kollégáink, akik a szabadidejük terhére is szívesen vesznek részt a projekt-feladatokban, de az órarendünkbe is beillesztettünk egy fix időpontot, hogy a résztvevőknek legyen lehetősége rendszeresen találkozni. Ez a fajta együttműködés elősegítette a hatékonyságot. A közös gondolkodással, az egyenletes munkamegosztással pedig lehetővé vált a projekt eredményes megvalósítása, a gyorsabb fejlődés.

Milyen mobilitásokban vettek részt az iskola pedagógusai?

A projekt első évében elsősorban nyelvi és módszertani kurzusokra mentünk, a második évben jó gyakorlatokat tekintettünk meg spanyol, finn, német és portugál iskolákban, valamint további, elsősorban IKT kurzusokon vettünk részt. Tanultunk például a kultúrák közötti kapcsolatokról, sztereotípiákról, előítéletekről, esélyegyenlőségről, abszolút szolmizációs módszerről, kooperatív módszerek alkalmazásáról a zeneoktatásban, illetve a robotikáról és az IKT eszközök tanórai alkalmazásáról.

Milyen tapasztalatokat szereztek a megvalósult mobilitásoknak köszönhetően?

Egyik legfontosabb célunk munkatársaink idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztése, hogy kommunikálni tudjanak más országok pedagógusaival, és ezáltal olyan tudásra tegyenek szert, ami csak idegen nyelven érhető el. A megismert új gyakorlatok közé sorolható az SNI, illetve egyéb hátránnyal rendelkező tanulók integrálására és eredményes fejlesztésére irányuló hatékony módszerek elsajátítása. **Szélesedett a pedagógiai látókörünk, tapasztaltuk a tolerancia, türelem, nyitottság lehetséges pozitív hatásait a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedésének segítségével.** Emellett követésre érdemes interdiszciplináris együttműködést láttunk tehetséggondozásra, a diákok kreativitásának fejlesztésére.

„Szélesedett a pedagógiai látókörünk, tapasztaltuk a tolerancia, türelem, nyitottság lehetséges pozitív hatásait a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedésének segítésében.”

A megismert új módszereket miként tudják hasznosítani a tanórákon és az iskola életében?

Mind a kurzusok, mind a *job shadowing* látogatások tapasztalatait beépítjük saját pedagógiai gyakorlatunkba, a kialakult szakmai kapcsolatokat tovább folytatjuk. A megismert új módszereket hasznosítani tudjuk az idegen nyelvek tanításában, fókuszálva a kiejtés és a beszédtudás fejlesztésének hangsúlyozására, szemben a nyelvtani helyesség elsődlegességével. Az élménypedagógia; a helyzetgyakorlatok bevezetése az elfogadó viselkedés erősítésére; a zene és hangfájlok speciális használata a hátrányos helyzetű, problémákkal küzdő gyermekek sikerélményhez juttatásához; az e-tanulás a művészeti és rajz oktatásban; a motiváló erejű tanítást és tanulást segítő szoftverek használata a tanórákon, mind új megvilágításba helyezi a tanítást és a tanulás élményét is.

Mi volt a legemlékezetesebb az Ön számára ebben a projektben, mi a legnagyobb eredmény, amit elérték?

Legemlékezetesebbek talán a külföldön kialakult mély barátságok, kapcsolatok, mind szakmai, mind személyes síkon, amiket azóta is fenntartunk és ápolunk. A legnagyobb eredmény, hogy csapatként tudtunk dolgozni a projekten. Értékes volt, hogy támogató csoportunk nemcsak nyelvtanárokból, hanem tanító, reál, rajz, zene szakos kollégákból állt össze, és idősebb tanáraink is újra iskolapadba ültek, hogy nyelvet tanuljanak. A nyelvtanfolyamok után már többen bátran vágtak bele iskolalátogatásokba, módszertani kurzusokba. Képessé váltunk önállóan és folyamatosan megújítani tudásunkat. Megismertük a „szabad tanulás” lehetőségeit, amellyel fejlesztjük diákjaink felelősségvállalását a tanulmányaikért, és igyekszünk csökkenteni a korai iskolaelhagyás előfordulását. Fejlődött szociális érzékenységünk és interkulturális készségünk, amellyel elősegítjük az SNI, illetve hátránnyal induló tanulóink integrálását. **A külföldi gyakorlatok megfigyelése során ötleteket kaptunk az integrálás lehetőségeinek bővítésére.** Olyan tanulásszervezési formákat láthattunk, amelyek során a tanulók közösen, együttműködve, belső indíttatásból, jellemzően valamilyen gyakorlati természetű, a mindennapi élethez kapcsolódó problémára fókuszálva, közösen dolgoznak.

Hogyan osztották meg a tapasztalataikat a munkatársaikkal?

Fontosnak tartjuk a jó gyakorlatok bemutatását. Erre több lehetőségünk nyílt, többek között szakmai napokon, szakmai beszélgetések keretein belül. Beszámolóinkra az egyes mobilitásokat követően a teljes tantestületet meghívtuk, mindenki számára elérhető reggeli vagy délutáni időpontokban. A tanult módszereket óralátogatási lehetőséget is biztosítva mutattuk meg kollégáinknak, iskolai honlapunkon található beszámolóink pedig publikusak bárki számára.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt példát mutat abban, hogy céljaikat az intézmény valós szükségletei és fejlesztési igényei alapján, részletesen és tökéletesen strukturálva határozták meg.

Példaértékű, hogy nem különálló pályázatokban gondolkodnak, hanem úgy látják, hogy az eredmények fenntarthatósága érdekében szerencsés, ha a projektek között tudatos egymásra épülés van, ez szolgálja leginkább az intézmény minőségfejlesztési céljait.

Milyen hatással volt a projekt az intézményük életére?

A projekt az intézmény egészére hatással volt, megfigyelhető a tanítás hatékonyságának növekedése, a jó gyakorlatok beépülése az oktató-nevelő munkába, valamint a nemzetközi kapcsolatok bővülése. A médiában való megjelenésekkel erősödött az intézmény hírneve és vonzereje, bizonyítva az aktív, sokszínű, innovatív munkát. **Büszkék vagyunk rá, hogy általános iskolaként diákjaink, tanáraink ilyen aktívak az Erasmus+ pályázatokban.**

Milyen hosszú távú hatásai lehetnek a megvalósított mobilitásoknak?

Az eddigi pályázatok tapasztalataira támaszkodva, a múlt, a jelen, s erre építve a jövő partnerségi és mobilitási projektjei kapcsán fontosnak érezzük, hogy az új pályázataink az eddigiekkel együtt, azok pozitívumait felhasználva, egymást erősítve hasznosuljanak, s egységet alkossanak. Nem különálló pályázatokban szeretnénk gondolkodni, hanem úgy látjuk, hogy az eredmények fenntarthatósága érdekében szerencsés, ha a projektjeink között tudatos egymásra épülés van, mely az intézmény minőségfejlesztési céljait nagymértékben szolgálja. •

PRIBIL-KÖVESDY DÖNÍZ
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

Új receptek és minőségbiztosítási dokumentumok

Hosszú évek óta biztosít szakács, pincér és cukrász tanulói számára külföldi tapasztalatszerzési lehetőséget a Szegedi Szakképzési Centrum Hansági Ferenc Szakképző Iskolája. Kiváló pályázataiknak, valamint projektjeik tudatos és hosszú távú tervezésének köszönhetően számtalan díjban részesültek már. Az évek alatt szerzett tapasztalatokat újrahasznosítják, pályázati eszköztárukat folyamatosan bővítik, ennek köszönhetően nyerhették el idén az Erasmus+ Nívódíjat. Jancsikinné Smicskó Klára projektkoordinátorral beszélgettünk.

Intézmény:

**Szegedi Szakképzési
Centrum Hansági Ferenc
Szakképző Iskolája**

Projekt címe:

Vendéglátós tudásimport

Koordinátor:

**Jancsikinné Smicskó
Klára**

Honlap:

www.hansagiisk.hu

„Diákjaink tekintetében a legfontosabb hatás a kulcskompetenciáik, főleg a szociális, szakmai és idegen nyelvi kompetenciák fejlődése.”

Nem ez az első elismerés, amit sikeres projektmegvalósításért kapnak...

Valóban, 2004-ben E-Quality díjat kaptunk egy németországi Socrates/Comenius nyelvi projekt kivitelezéséért, 2005-ben Mobilitási Nívódíj elismerésben részesültünk egy 3 hónapos németországi Leonardo da Vinci szakmenedzser mobilitásért, majd a Vendéglátós tudásimport című projektünkért 2014-ben átvehettük a Nemzetközi Együttműködési Kultúráért Nívódíjat is. 2009-ben Leonardo mobilitási tanúsítványt kaptunk, majd 2016-ban ismét elnyertük a tanúsítványt az Erasmus+ projektek lebonyolítására.

Milyen hozadéka lehetnek egy mobilitási projektnek?

A mobilitási projektek eredményeinek köre rendkívül sokszínű lehet. **Mi elsősorban a diákok szakmai és nyelvi fejlődését várjuk a külföldi gyakorlattól.** A legtöbb diákunk beszámol arról az értéktöbbletről, hogy a program segítségével nőtt az önállósága és az önbecsülése. A szakmai fejlődést bizonyítják a jó színvonalú munkanaplók, a szakoktató kollégák tapasztalatai az órákon, és a tartalmas előadások a disszeminációs rendezvényeken, ahol a fiatalok a résztvevőket a külföldről hazahozott receptek alapján készített kóstolóval is megvendégelik. Mivel általában egyhónapos programokat szervezünk, a nyelvvel kapcsolatban ennyi idő alatt főleg a hallás utáni értés kompetenciája erősödhet meg, és a szókinccs fejlődhet. A mobilitások eredményeképpen bővül a szakmai tananyag, fejlesztjük az iskolai honlapot a külföldön megismert recepteket bemutató Receptbank létrehozásával.

Lényeges eredménynek tartjuk a minőségbiztosítási dokumentumaink létrehozását, amelyek nélkül nehezen képzelhető el a projektek zökkenőmentes, korrekt lebonyolítása, a mérés és értékelés folyamatszabályozása, valamint a külföldön végzett munka beszámíthatósága a hazai kötelező szakmai gyakorlatba.

Mi számít Önök szerint „alapszintű” projekt eredménynek és mi „felsőfokúnak”? Avagy honnan kezdték és meddig jutottak?

2000-ben egyetlen német partnerrel kezdtük a pályázati munkánkat. A Leonardo programon belül két szakács diákunk vett részt háromhetes szakmai gyakorlaton Münchenben. Ehhez kapcsolódott egy tanárcsere program is, és az együttműködés projekttermékeként elkészült egy multimédiás oktatási segédanyag. Azóta bővült partnereink köre: **angol, svéd, finn, román, görög, olasz, máltai, spanyol, francia, német és osztrák iskolákkal, illetve gazdálkodó vállalatokkal álltunk kapcsolatban** szakiskolai, Leonardo, majd Erasmus+ programok keretében. Bővítettük a szakmák körét is, tanulóink igényeinek megfelelően a szakács és pincér szakmák mellett a cukrász gyakornokok számára is kerestünk lehetőségeket. A minőségi pályázati munka érdekében alkalmazzuk az ECVET eszközöket, pl. a Kompetencia mátrixot, és a szakács, pincér, cukrász szakmákra kidolgoztunk tanulási eredményeket, így minden érintett számára egyértelműek lettek az elsajátítandó kompetenciák. A nyelvi fejlesztés és az eredmények mérése érdekében igénybe vesszük az OLS rendszer szolgáltatásait.

„Pályázati munkánk során 2000 óta összesen 545 diákunk jutott ki külföldre, tehát évente átlagosan tanulóink 10 %-a kapja meg ezt a lehetőséget.”

A sikeres mobilitások szűkebb és tágabb értelemben vett hatásait nézve (pl. intézményen belülről az oktatáspolitikaiig), melyeket emelné ki?

Diákjaink tekintetében a legfontosabb hatás a kulcskompetenciáik, főleg a szociális, szakmai és idegen nyelvi kompetenciák fejlődése. Munkatársaink mobilitásainak tapasztalatai kihatnak egyrészt a szervezet egészére, másrészt hatnak a szülőkre, a külső képzőhelyekre, és minden távolabbi partnerre (pl. általános iskolák, szakmai és civil szervezetek), ily módon bátran beszélhetünk társadalmi hatásról is. Büszkéek vagyunk a munkatársaink számára biztosított máltai, romániai, spanyol, német mobilitásokra is, melyek a nemzetköziesítés elemei, hiszen új tanítási módszerek és eszközök megismerésére és jó gyakorlatok átvételére, adaptálására adtak lehetőséget az intézményünkben, pl. a projekt alapú oktatás megvalósítása mind a szakkimnáziumban, mind a szakközépiskolában.

Az Európa 2020-as stratégia kiemelt területe a fiatalok és felnőttek szakképzése. Az általunk is használt ECVET eszközökkel a kompetenciák átvihetősége és kölcsönös elismerése lehetővé vált. A különböző szakképzési rendszerek közeledtek egymáshoz, azok átláthatósága és összehasonlíthatósága révén.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Az intézmény nemzetközi dimenzióit a projekt megerősítette. Az iskolavezetés korszerű stratégia mentén menedzseli az intézményt, ezt bizonyítja, hogy a projekt céljait elsősorban a hazai vállalkozások igényeinek megfelelően határozták meg.

A külföldi szakmai gyakorlaton részt vett diákoknak nőtték az elhelyezkedési esélyeik. Az európai kitekintéssel rendelkező, szakmailag jól képzett, idegen nyelveket beszélő fiatalok pozitív hatással vannak a régió vállalkozásaira és az ágazatra.

A projekt eredményei fenntarthatók, és hasonló profilú képzőintézmények, illetve vállalkozások számára adaptálhatók.

Mit tesznek annak érdekében, hogy projektjeik eredményei és hatásai fenntarthatóak legyenek?

A tanúsítványok elnyerésével pályázati munkánk folyamatossá, biztossá és kiegyensúlyozottá válhatott. Partnereinkkel rendszeresen tartjuk a kapcsolatot, amit sokunknál a kölcsönösség is erősít. A projektbeszámolókból levonjuk a tanulságokat, és tapasztalatainkat megosztjuk hasonló tevékenységet folytató intézményekkel, így megismerhetjük és beépíthetjük mások jó gyakorlatát is. Ilyen fórum volt például a Szegedi Tudományegyetem által megvalósított Mentorháló program, amelynek munkájában intézményünk a dél-alföldi régió mintegy 700 köznevelési intézménye közül kiemelt intézményként vett részt 15-öd magával. Az évenként megrendezett Pályaválasztási vásáron részletes tájékoztatót tartanak diákjaink a külföldi szakmai gyakorlatokról az érdeklődő gyerekeknek és szüleiknek. A Szakmák éjszakája című programban az iskolánkba érkező általános iskolai tanulóknak, kísérőiknek és az új lehetőségeket kereső, érdeklődő fiatal felnőtteknek mutatjuk be külföldi tapasztalatainkat.

Mi a legnagyobb eredmény, amit el tudtak érni a kezdetek óta?

Számunkra nagyon fontos, hogy a gyerekeink kitekinthessenek Magyarország határain túlra, és szakmai tapasztalatot szerezhessenek külföldön is, mert ez növeli az értéküket a munkaerőpiacon. Pályázati munkánk során 2000 óta összesen 545 diákunk jutott ki külföldre, tehát évente **átlagosan tanulóink 10 %-a kapja meg ezt a lehetőséget**. Mégis, a projektjeink legkiválóbb eredménye az, hogy iskolánk népszerűsége folyamatosan nő, amit a jó beiskolázási mutatók is bizonyítanak. •

BERKES BLANKA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

Ifjúsági szakemberek egyéni fejlesztése - csoportkontextusban

Intézmény:
Egyesek Ifjúsági
Egyesület

Projekt címe:
**Changemaker- self
coaching for youth
workers and young
social activist**

Koordinátor:
Csákány Viktória

Honlap:
www.egyesek.hu

„Többnapos önkéntes tevékenységeket is szerveztünk már a képzések részeként, amikor a fiatalok bekapcsolódtak a falu hétköznapjaiba.”

Lehetséges ez? A Changemaker című Erasmus+ ifjúsági projektnek sikerült. Az egyéni fejlesztőfolyamat keretében elsősorban a kiégés megelőzésével és a motiváció fenntartásával foglalkoztak – a résztvevők saját szükségletei mentén. A projektben nyolc nemzetközi partner dolgozott együtt a 21. századi készségek fejlesztése, az ifjúsági munka minőségének növelése, az önkéntesség, a fiatalok társadalmi részvételének és vállalkozói készségének előmozdítása érdekében. Csákány Viktóriával, az Egyesek Ifjúsági Egyesület társelnökével, a nívódíjjal elismert képzési program szakmai vezetőjével beszélgettünk a „hogyanok” kapcsán.

Különlegesen hatékony módszertannal érte el kitűzött céljait a két képzésnek. Miben látjátok a módszer legnagyobb erejét?

Az élmény alapú tanuláson, a coaching, valamint a self-coaching szemléleten keresztül tulajdonképpen a kontextust teremtettük meg a módszertannal. Tudatosan adtunk át eszközöket, amelyek azt segítették elő, hogy az ifjúsági területen dolgozó szakemberek saját magukat is felül tudják vizsgálni, tudjanak magukra reflektálni, ezáltal hatékonyabban tudjanak együtt dolgozni az általuk közvetlenül elért fiatalokkal. Tartalommal a résztvevők töltötték meg a képzés elemeit a tanulási folyamataikon keresztül. A módszertan -1. lépése a tanulási célok egyéni meghatározása volt.

Dolgoztatok már korábban is ezzel a módszerrel, vagy egyfajta pilotként tekinthetünk erre a két képzésre?

Az Egyesek 15 éve minden ifjúsági programjában használja már ezt, így szervezeti szinten úgy érezzük, hogy a nívódíj voltaképp ennek a 15 év munkájának a gyümölcse, amely a Changemaker projektben csúcsonodott ki.

A nívódíj elnyerése arra enged következtetni, hogy sikerült egy nagy kihívásra pozitívan felelni: a résztvevők nagy száma, a korcsoport nagy szórása, a szakmai hátterük és tapasztalatuk más-más egyéni tanulási cél megfogalmazását sejteti. Hogy sikerült mindenkiét hatékonyan támogatni a 10 napos képzések alatt?

A programunkat a résztvevők által előzetesen kitöltött kérdőív alapján is személyre szabtuk, amely a tanulási céljaikat mérte fel. A képzésen az egyéni folyamatot úgy tudtuk támogatni, hogy már az első napon létrehoztunk egyfajta horgonyként funkcionáló feldolgozó csoportokat, ahol a tanulási folyamataikat kis körben is meg tudták osztani egymással. Minden csoportban volt egy-egy tapasztaltabb nemzetközi tag, aki facilitálta ezeket a napzáró beszélgetéseket. A két tréner természetesen a képzés egésze során elérhető volt egyéni konzultációra is.

A nagy igényre való tekintettel volt szükség egy projekt keretén belül két képzés megvalósítására?

Egyrészt ezért, másrészt az ifjúsági szakemberek alapvetően két csoportra voltak oszthatók a területen töltött éveik számának, tapasztalataiknak megfelelően. Az áprilisi képzést így annak a 33 főnek céloztuk, akiket a kiégés veszélye már megkönyképezett. Sokan közülük annyira sok mindent valósítottak meg és tettek le az asztalra, hogy természetes és érthető emberi reakcióként megjelent a „nekem már senki sem tud újat mondani” attitűd, valamint többeknél kezdett alábbhagyni az önreflexió képessége a bejáratott – és sokszor egész jól is működő – munkamódszerek alkalmazásakor. **Arra sarkalltuk őket, hogy gondolják végig újra a víziójukat és a küldetésüket, legyen újra kedvük és szándékuk az ezekhez kapcsolódó alapvető kérdéseket feltenni maguknak.** A júliusi csoport 37 résztvevője esetén kevésbé tapasztalt ifjúsági szakemberekkel dolgoztunk együtt. Náluk a kiégéstől még nyilván nem kellett tartani, a tanulási célok fókuszusa így a motivációjuk hosszú távú fenntartása lehetett.

Több ifjúsági területen pályázó szervezet fut bele abba a hibába, hogy a nemformális tanulási eredményeket tudatosító és azokat körüljáró Youthpass folyamat helyett a szervezet egyfajta részvétel igazoló dokumentumként használja csupán a tanúsítványt. A Changemaker ebben is különleges: a tanulási eredmények fókuszusa a tevékenységek gerincét adja. Mesélnél egy kicsit erről?

Amikor a résztvevők egyénileg felállítják maguknak a tanulási céljait a képzés legelején, akkor ez már azon kulcskompetenciák mentén történik meg, amelyeket meghatároz a tanúsítvány. Bárkinek nagy kihívást jelenthet a megcélzott eredmények eléréséhez egy konkrét tanulási ív rendelése, függetlenül attól, hogy mennyire tapasztalt ifjúsági munkásról is beszélünk. Ez nagyon sokszor egy megfoghatatlan „lufiból” indul, amelynek elemekre bontásában a Youthpass kulcskompetencia meghatározásai nagyon praktikusak. Ezek mellé részletes tisztázó kérdéseket is mellékelünk a résztvevőknek, hogy ezekre reflektálva láthassák, hogy egy-egy tanult elem hogyan és melyik kompetencia fejlesztéséhez járult hozzá konkrétan.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt 8 nemzetközi partner 74 résztvevőjével magas színvonalon valósult meg. A szakmai program szükségletfelmérésen alapult, ami biztosította, hogy valódi problémákkal foglalkozzanak a tevékenységek során.

A projekt változatos, sokszínű programelemekből áll, kreatív, részvételen alapuló módszereket használ, ezáltal magas szintű tanulási folyamatot biztosított a résztvevők számára, miközben a partnerek szakértelmére is épített. Nagy potenciállal rendelkezik jövőbeli együttműködések szempontjából.

Különleges, az UNESCO világörökség listáján is szereplő falu adott otthont a két képzésnek. Az Egyeseknek budapesti székhelyű szervezatként miért pont erre a községre esett a választása?

Történelmet ír már a helyszín a szervezetünk életében. Az Egyesek 18 éve hivatalosan is bejegyzésre került, de informális keretek között már 2 évvel korábban is működtették az alapítók, így lassan Amerikában is nagykorúnak számítana. Hollókőn találtak az akkori kollégák egy olyan házat, amely minden szinten megfelelő volt. Egyre több eseményt valósítottak meg itt, míg nem oda jutott a dolog, hogy gyakorlatilag már minden projektünk helyszínének ez a festői szépségű kisfalu ad otthont.

A kulcskompetenciákról bővebben:
www.youthpass.eu

„Az Erasmus+ program lehetőséget biztosít arra, hogy szervezeti háttér nélkül is pályázhassanak fiatalok, úgynevezett informális csoportként. A csoportnak legalább négy 13-30 év közötti fiatalból kell állnia. Kivételes esetben, és ha az összes fiatal kiskorú, a csoportot egy felnőtt képviselheti, és ifjúságsegítő vagy coach segítségével tudnak pályázatot benyújtani.”

El tudom képzelni, hogy a veletek érkező nemzetközi pezsgés kezdetben szokatlan lehetett egy kistelepülés életében. Megváltozott ez mostanra?

A település jól ismeri már a szervezetet és a sajátos programjainkat, tudják, hogy mi vagyunk az a csapat, aki időről-időre idegen nyelven beszélő fiatalokat „hoz” a faluba. **Többnapos önkéntes tevékenységeket is szerveztünk már a képzések részeként, amikor a fiatalok bekapcsolódtak a falu hétköznapjaiba.** Egyébként nemcsak Hollókőn, hanem a környéken is egy számunkra nagyon fontos kölcsönhatás alakult ki az évek során a helyi közösségekkel, ami a jelenlegi helyi ifjúsági munkánk alapját adja. •

TÓTH XÉNIA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

Minőségmenedzsment – Technológiával a pedagógusok tehermentesítéséért

Magyar, brit, ír, olasz és spanyol szakképzési intézmények vették fel a kesztyűt a pedagógusok vállát nyomó adminisztrációs terhek ellen, és a minőségi szakképzési oktatás érdekében. Hogyan lehet egy Erasmus+ stratégiai partnerség projekt során egy komplex, a minőségbiztosítási rendszert támogató képzést és eszköztárat kidolgozni a technika vívmányainak segítségével? Hartyányi Máriát kérdeztük a nívódíjjal elismert nemzetközi együttműködésről.

Intézmény:
**IT Study Hungary
Számítástechnikai Oktató
és Kutatóközpont**

Projekt címe:
**Nyílt forrású
minőségbiztosítás a
szakképzésben**

Koordinátor:
Hartyányi Mária

Honlap:
openqass.itstudy.hu/hu

„Az alkalmazás célja az iskolai minőségmenedzsment folyamatok támogatásán kívül a pedagógusok mindennapi tervezési és önértékelési feladatainak megkönnyítése volt.”

Mi volt a projekt kiinduló pontja?

Intézményünkben több mint 20 éve foglalkozunk felnőttképzéssel informatikai szakterületen, ezen belül is OKJ képzéssel és tanártovábbképzéssel. Szerettünk volna tevékenységünknek keretet adni, így 2001-ben bevezettünk egy minőségbiztosítási rendszert, de hamar rájöttünk, hogy inkább elektronikus megoldást kellene keresnünk. A másik ok az volt, hogy az elmúlt években folyamatosan nőtt az igény az iskolák belső minőségkultúrájának fejlesztésére, a minőségi oktatást elősegítő minőségmenedzsment megoldásokra. A projekt benyújtásának időszakában kezdődött Magyarországon a pedagógus életpálya modell kidolgozása, ami szintén egy minőségbiztosítási rendszernek tekinthető. Ennek a három tényezőnek a hatására született az ötlet, hogy olyan iskolai eszköztárat dolgozzunk ki, ami az új technológiát a szakképzési minőségfejlesztés szolgálatába tudja állítani.

Mit tart a projekt legfontosabb hozadékának?

Egy nagyon erős konzultációra és hálózati együttműködésre épülő képzés kidolgozását, és az elkészült szoftver eszköz prototípust, amelyhez hasonló megoldást kutatásaink alapján sehol a világon nem találtunk. A képzést sikerült Magyarországon akkreditálni, azonban az alkalmazás (Educational Quality Open Software – röviden EQOS) iskolákon belüli beépítése jóval nagyobb feladat lesz.

Hogyan történt a projekt megvalósítása?

Az első budapesti rendezvényen szakképzésben dolgozó pedagógusok előtt prezentáltuk a céljainkat, és óriási csalódást okozott a fogadtatás. A tanárok egyhangúan többlet terhet láttak a minőségbiztosítási rendszerben, elmondták, hogy nincs energiájuk erre. **Világossá vált, hogy ha nem tudunk olyan rendszert kiépíteni, ami kifejezetten a pedagógusok munkáját segíti, akkor nem is érdemes elkezdenünk.** Elhatároztuk, hogy meghívjuk a pedagógusokat egy hosszabb online konzultációra. 37 tanár között folyt a beszélgetés arról, hogy mit jelent az iskolában a minőség, miért van szükség minőségbiztosítási rendszerre, és hogyan segíthet ez az oktatásban. Minden nap felvetettünk néhány olyan problémát, amelyek alapvetően befolyásolják a tanítási-tanulási folyamat eredményességét, vitaindítóként videókat, olvasmányokat ajánlottunk, és megkértük a résztvevőket, hogy közös fórumon mondják el véleményüket, írják le egy belső blogban a gondolataikat. A konzultáció alapján

egyértelművé vált, hogy a **pedagógusok közötti együttműködés és tudásmegosztás az egyik legkritikusabb kérdés a hazai iskolákban**. Tapasztalataink szerint a pedagógusok többsége nem, vagy nem eléggé nyitott arra, hogy a saját készítésű oktatási segédanyagait, óraterveit megossza kollegáival.

Miért van ez így?

Mert nem alakult ki Magyarországon egy minőségkultúra. Ehhez fűződik a projekt egyik nem tervezett terméke is. A kutatásaink során bukkantunk rá a CEDEFOP által 2015-ben publikált minőségmenedzsment kézikönyvre, ami egy gyakorlatias útmutató szakképzésben dolgozó pedagógusok, intézményvezetők számára az iskolai minőségkultúra fejlesztéséről. A konzorciummal eldöntöttük, hogy lefordítjuk a partnerországok nyelvére, így most elérhető olaszul, spanyolul és magyarul is. Ezt követte a képzési program kidolgozása, melyhez a könyv kiváló háttéranyagként szolgált.

Tervezés, fejlesztés és működtetés – erre a három szóra épült a képzés.

Az intézményi minőségmenedzser online képzést itthon és Olaszországban szakképzésben dolgozó pedagógusokkal teszteltük, majd a hazai pedagógus-továbbképzési rendszerben akkreditáltattuk. A képzés alap gondolata az volt, hogy sem a minőségkultúra, sem a minőségmenedzsment önmagától nem fog működni, ha nincs az iskolában olyan pedagógus, aki az ezen a területen szerzett kompetenciák birtokában képes és nyitott arra, hogy a belső minőségirányítás koordinálását az intézményvezetéssel közösen felvállalja. Ezzel párhuzamosan elkezdődött a nyílt forrású minőségbiztosítási rendszernek a fejlesztése is.

Mesélne nekem az alkalmazásról?

Mivel kutatások által bizonyított tény, hogy a tanítás-tanulás minőségét alapvetően a pedagógusok munkájának minősége határozza meg, **az alkalmazás célja az iskolai minőségmenedzsment folyamatok támogatásán kívül a pedagógusok mindennapi tervezési és önértékelési feladatainak megkönnyítése volt**. Az óratervező modul például a hivatalos OKJ képzések központi kerettanterveiből töltöttük fel, így a tanárok percek alatt készíthetik el a kötelező, pedagógus életpálya modellben kért óratervet. Az értékelés menüpontban több kérdőívet találhatnak, amelyek szintén az életpálya modell szerint szerkesztettek – így megkönnyítve az önértékelések megírását. A minőségbiztosítás menüpont alatt az iskolák mint intézmények megtervezhetik saját folyamataikat, akciótervet készíthetnek határidővel, valamint hosszú távú stratégiát írhatnak közösen. Amiről még nem beszéltünk, az a tananyagtár. Az a funkciója, hogy a tanárok itt osszák meg egymással a digitális eszközeiket, jó gyakorlataikat.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt egy olyan témára fókuszált, ami az elmúlt években és napjainkban is releváns Európában a **szakképzés területén**. A partnerek generáltak egy általános, egyben bővíthető megoldást, amelynek közös alapja az EQAVET Referencia Keret: a szakoktatás szereplői számára komplex, nyílt minőségi módszerek és eszközök biztosítása, közösségformálás és gyakorlati alapú képzés. Mindez ingyenesen elérhető négy európai nyelven. A **stratégiai partnerség jól megalapozottnak és célszerűnek bizonyult**. Nyolc tagja öt különböző országból vett részt a projekten.

„Világossá vált, hogy ha nem tudunk olyan rendszert kiépíteni, ami kifejezetten a pedagógusok munkáját segíti, akkor nem is érdemes elkezdenünk.”

Mi lenne az a legerősebb érv, amivel az intézményvezetőket meggyőzné a minőségbiztosítási rendszer beépítéséről?

A zárókonferenciánkon a jelen lévő intézményvezetőktől, centrumok vezetőitől sok pozitív visszajelzést kaptunk, és többen jelezték, hogy nagyon szeretnék bevezetni az alkalmazást iskolájukban. A Nemzeti Szakképzési Hivatal munkatársa felajánlotta a lehetőséget arra, hogy centrumok számára szervezett rendezvényeken bemutassuk a rendszert. Azonban egy ilyen alkalmazás bevezetése az iskolai munkába hosszú és nehéz folyamat. Először a pedagógusokat szeretnénk elérni és meggyőzni ennek a fontosságáról, hasznáról. Az általános vélemény az életpálya modellről az, hogy a szakképzésben oktatóknak nincs pedagógiai felkészültsége erre. Pedig nemcsak a kurrikulum tartalmának informatikai eszközbe átültetését végeztük el, hanem a pedagógiai háttér átgondolásának segítése is a cél. Ebben mutat egyedülállót az elkészült minőségbiztosítási rendszer. Nagyon sok munka volt benne, de mi meg vagyunk győződve róla, hogy nagyon hasznos. •

TOPUZIDU JÁZMIN XÉNIA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Nem szükségszerű, hogy a sajátos nevelési igényű gyerekek más életpályát járjanak be

Pedagógusok számára is meglepő eredménnyel zárult a Rejtett Kincsek Down Egyesület koordinálásával megvalósult Erasmus+ projekt. Három hónapon keresztül tartottak közös foglalkozásokat tipikus fejlődésű, valamint fogyatékossgal élő és sajátos nevelési igényű gyerekeknek Magyarországon, Romániában és Szlovákiában. Az inkluzív nevelés pozitív üzenetét szerették volna a lehető legtöbb általános iskolába eljuttatni, hogy az együttnevelésre épülő oktatás lehetőségét minél többen megtapasztalhassák. Az Európai Unió támogatásával kidolgozott módszertani anyag kifejlesztéséért és gyakorlati kipróbálásáért Erasmus+ Nívódíjban részesültek. A koordinátorral, Kisari Károllyal beszélgettünk.

Intézmény:
Rejtett Kincsek Down
Egyesület

Projekt címe:
**Mindenkinek
Becszengettek! –
koragyermekkori
intervenció és iskolai
együttnevelés integrált
gyakorlati protokollja a
fogyatékkal élőkért**

Koordinátor:
Kisari Károly

Honlap:
[www.downegyesulet.hu/
hirek/mindenkinek-
becszengettek-hirei](http://www.downegyesulet.hu/hirek/mindenkinek-becszengettek-hirei)

Mi volt az a probléma, ami életre hívta a projektjüket?

A projektben részt vevő országokban nagyon kevés „jó gyakorlatot” látunk a kora gyermekkori intervenció és az inkluzív nevelés területén a mindennapi életben, miközben nagyon sok elméleti képzés és infrastrukturális fejlesztés valósult meg a témában. Mind a két területen fontos lenne a családok bevonása és a szakmaközi együttműködések erősítése. A helyzet javításában érintett oktatási, szociális és egészségügyi ellátórendszerek ugyanis egymáshoz nem, vagy nem megfelelő mértékben kapcsolódnak, egymás (szak)nyelvét nem értik, a rendszereik, szabályozásai nincsenek összehangolva, így nem is tudják a gyakorlatban hatékonyan segíteni a fogyatékossgal élő, illetve az eltérő nevelési igényű gyerekeket.

Milyen eredmények születtek az Erasmus+ projektjüknél köszönhetően?

Közel 1000 tipikus fejlődésű és sajátos nevelési igényű gyermeket vontunk be közvetlenül, akik megtapasztalhatták a közös „munka” élményét. Egy átgondoltan felépített előzetes felkészítés után, három hónapon keresztül minimum 10 alkalommal bevittünk fogyatékos és sajátos nevelési igényű gyerekeket az iskolai csoportokba, ahol közös foglalkozásokon vettek részt. A közös alkalmak végére minden iskolában közös záró programmal készültek a gyerekek, aminek kapcsán közös színpadi előadásokat mutattak be, és a közös három hónapos munka során elkészült alkotásaikból kiállításokat rendeztek. A gyerekek és pedagógusok körében végbement belső folyamatokat egy hatásvizsgálat keretében leköveztük, és egyértelműen pozitív eredményeket mértünk. Azt tapasztaltuk, hogy az előzetes félelmek nagy része eloszlott, például **a pedagógusok arról számoltak be, hogy a várakozásaikkal szemben nem jelentett nagy nehézséget a sajátos igényű gyerekekkel való közös munka.** A tapasztalatokra alapozva a projekt során elkészült egy közérthető módszertani protokoll, amelyben a kora gyermekkori intervenció és az inkluzív nevelés együtt, egymásra épülve jelenik meg.

Milyen kihívásokkal szembesültek a projekt során?

Számtalan kihívással talákoztunk, amelyek szerintem hozzátartoznak egy innovatív program megvalósításához. A legnagyobb kihívást az emberi reakciók jelentették. Jól át kellett gondolnunk és meg kellett terveznünk, hogy miként tudjuk úgy előkészíteni a programokat, hogy az nyitottságra, befogadásra találjon. Ez az előkészítő munka volt az eredményes megvalósítás egyik kulcsa, hiszen minden résztvevőt a neki megfelelő helyen és módon – előzetes egyeztetésekkel, műhelymunkákkal, osztályfőnöki órákon való foglalkozásokkal, a helyi politikusok, szakpolitikusok projektindító rendezvényekre való meghívásával – kerestünk meg, és vontuk be őket a folyamatba. A sajátos nevelési igényű és tipikus fejlődésű gyerekek találkozása csak a hosszas előkészítés után valósult meg, amikor már minden fél részéről megágyaztunk ezeknek a találkozásoknak.

Ön szerint mitől különlegese, innovatívak az elért eredményeik?

Újszerűvé teszi a projektet az elkészült szellemi termékek közérthetősége és az, hogy már a korai életszakaszban elkezdjük a családok és a szakemberek felkészítését az inkluzív nevelésre. Azt hiszem, hogy **sikerült olyan anyagokat készítenünk, amelyek az oktatás, az egészségügy és a szociális szakma számára is közös nyelven íródtak**, hasznos szakmai tartalmakat, útmutatást nyújtanak, ugyanakkor az érintettek, azaz a sajátos nevelési igényű családok számára is közérthetőek. A közös fogalmi keret kialakítása a kora gyermekkori intervenció és az inkluzív nevelés területén mindhárom partnerországban nagy előrelépést jelent.

Ezek közül melyikre, melyekre a legbüszkébb?

Az „Útikönyv eltérő fejlődésű gyereket nevelő családoknak” kiadványunkra vagyok a legbüszkébb. Ez egy nem tervezett eredménye a projektnek. A munka során világossá vált, hogy hatalmas hiány van az olyan kiadványokból, amelyek fogyatékossgal élő szülőkhöz szólnak, közérthetően, a diagnózis közlésének időszakában. Sorsfordító pillanat ez a családok életében, amikor jó, ha elérhető számukra egy olyan gyakorlatias, ingyenesen hozzáférhető, közérthető anyag, ami segíti őket abban, hogy **miként tudják a fogyatékossgal élő vagy speciális nevelési igényű – akár látássérült, diszlexiás vagy ADHD-s – gyermeküket minél inkább egy tipikus fejlődésű gyerekekhez hasonlóan, integráltan nevelni**. Ez fontos a hétköznapi élethelyzetekben, így például az óvodában, iskolában, családi eseményeken is. Mert nem szükségszerű, hogy ezek a gyerekek teljesen eltérő életpályát járjanak be, mint a diagnózis nélküli társaik.

„Sikerült olyan anyagokat készítenünk, amelyek az oktatás, az egészségügy és a szociális szakma számára is közös nyelven íródtak.”

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A partnerek egy olyan szakmai protokollt fejlesztettek ki, amely hiánypótló módon összeköti a kora gyermekkori intervenciót a befogadó neveléssel, és amilyen a közép-kelet-európai régióban korábban nem volt elérhető.

A „Mindenkinek becsengettek” projekt képes betölteni azt a feladatot, hogy a fogyatékossgal élő és sajátos nevelési igényű gyerekek társadalmi beilleszkedését előmozdítsa, és hozzásegítse őket a bennük rejlő lehetőségek kibontakoztatásához, valamint a teljes, produktív élethez.

Miként viszik tovább a projekt eredményeit? Folytatódik valamilyen módon az elkezdett munka?

A partnerszervezetek az elkészült protokollokat beépítették a folyamataikba, és nap mint nap használják annak elemeit az intézményeikben. A családoknak szóló útikönyv már közel 10000 emberhez ért el közvetlenül nyomtatott és online formában, és minden oldalról pozitív visszajelzéseket kapunk. A projekt során nagyon sok szakmai partnerrel dolgoztunk együtt, akik rendszeresen felkérnek, hogy az általuk szervezett fórumokon mutassuk be a protokollt és az útikönyvet. Folytatjuk az együttműködést a szlovák és román partnereinkkel, amelynek finanszírozására újabb Erasmus+ pályázatot nyújtottunk be. A projekt eredményeinek beépülése a partnerségi körön túlra is mutat, ugyanis az elmúlt években együttműködést sikerült kiépíteni a Nyíregyházi és a Debreceni Egyetemen, ahonnan rendszeresen érkeznek hozzánk hallgatók gyakorlatra. Emellett Budapesten megnyitottuk szervezetünk második fejlesztő központját Csodavár Budapest Korai Fejlesztő Központ és Játszóház néven, ahová az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karáról fogadunk gyakornokokat. Bízunk benne, hogy ezek a hallgatók a saját élményű megtapasztalás alapján be fogják tudni építeni a napi munkájukba a nálunk tapasztaltakat. •

ASHLOCK-KÉTHELYI ESZTER
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

A vita során mindenki szóhoz jut

Mi kell ahhoz, hogy jól kialakított véleményünk legyen? Hogyan tudjuk képviselni azt? Hogy érhetjük el, hogy ne csak meghallgatni, de megérteni, és saját érveinkhez illeszteni is tudjuk a másik fél álláspontját? A szegedi Waldorf Iskola három partnerével közösen egy kétéves projektet koordinált, és a fenti kérdésekre már van válaszunk. Az Erasmus+ Nívódíjjal elismert projekt a tanulók szövegértési és szóbeli kifejezőképességének fejlesztését tűzte ki célul, de a részt vevő iskolák számára számos más, az eredeti célokon túlmutató hozadéka is volt. A szakmai koordinátorokkal, Gera Judittal és Bató Ágnessel beszélgettünk.

Intézmény:

**Szabad Waldorf
Általános Iskola és
Gimnázium, Alapfokú
Művészeti Iskola, Szeged**

Projekt címe:

**Dispute, discuss,
develop**

Koordinátor:

Gera Judit, Bató Ágnes

Honlap:

www.idebate.eu

*„Egyfajta nyitottságot,
toleranciát ad, a gyerekek
megtanulják egymás
véleményét értő módon
meghallgatni, arra érvelési
alapon reagálni.”*

Milyen témákat dolgoztak fel a vitákban?

Bató Ágnes (B.Á.): A vitatémák az élet számos területét érintették, és közvetlenül kapcsolódtak különböző iskolai tantárgyakhoz, mint pl. a természettudományok, történelem, irodalom, informatika, aktív állampolgárság, általános közélet. A témák feldolgozásában komoly segítséget kaptunk iskolán belül az adott szakos kollégáktól, és fontos szempont volt az is, hogy legyen a tanulók életét érintő aktualitása.

Gera Judit (G.J.): Bár az eredeti célunk az volt, hogy gazdagítsuk az angol mint idegen nyelv tanítását a diákok érdeklődésére is számot tartó tartalommal, elmondható, hogy **a módszert több kollégánk is átvette, és azóta is alkalmazza magyar nyelven.** A disputák így színesítik azóta is a történelem és a természettudományos kolléga óráit, de alkalmazható bármely más tantárgyhoz is, ahol különböző érvelési rendszerek mentén feldolgozható a tananyag.

B.Á.: Bár a vitáink nagy része angolul zajlott, a felkészülést alapvetően anyanyelven végeztük az adott témában jártas kollégák segítségével. Olyan mélységű szakszókincs kellett egy-egy téma kidolgozásához, ami önmagában is utánajárást igényelt.

Tapasztalatuk szerint miért érdemes dolgozni a módszerrel?

B.Á.: Magának a véleménynyilvánításnak van egy olyan hozadéka, hogy rendkívüli módon képes bevonni a diákokat, és nagyon erős motivációt ad.

G.J.: Azt tapasztaltuk, hogy a 16-18 éves diákok nagyon szeretik a disputázást, szívesen csinálják. Ebben a korban erős igényük van arra, hogy a saját identitásukat körvonalazzák, és ennek fontos eszköze lehet a saját vélemény kialakítása, megfogalmazása. A módszer ráadásul alkalmas rá, hogy azokat a résztvevőket is bevonja, akik alapvetően nem hangadó, vagy nehezebben fogalmazzák meg álláspontjukat. A vita során mindenki szóhoz jut, és konkrét eszközök segítik a logikai érvelés felépítését.

Mit adott a projekt a tanulóknak?

G.J.: Részvételük a különböző vitaversenyeken nagyban segítette őket személyes és szakmai fejlődésükben. Az egyik legsikeresebb disputázónk harmadik versenyére olyan magas szinten sajátította el az érvelési technikákat, hogy már szinte nem lehet tőle pontot levonni egy-egy beszéde után. A módszer konkrét eszközökkel segíti a logikai érvelési készséget, a saját vélemény képviselésének képességét, és ez rendkívüli magabiztosságot ad. Konkrét tapasztalat az is, hogy a sikeres részvétel a vitaversenyeken komoly előny az önéletrajzokban.

„Bár a projekt kiindulópontja a versenyvita módszere volt, menet közben rátaláltunk a közösségi vita műfajára is.”

B.Á.: Egy másik diákunk „Disputa útikalauz stoposoknak” címmel egy nagyon személyes hangú útmutató írást tett közzé a kezdő disputázók támogatása érdekében, illetve egy magyar nyelvű vitaverseny szervezésére vállalkozott, ahol ő már mint bíró vesz majd részt.
G.J.: További hozadéka a projektnek, hogy egyfajta nyitottságot, toleranciát ad, a gyerekek megtanulják egymás véleményét értő módon meghallgatni, arra érvelési alapon reagálni. Nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy informált okfejtés történjen, tehát ne légből kapott érvekkel dolgozzanak a gyerekek, hanem valós forrásokon alapuló információszerezés előzze meg a vitákat.

Hogyan lehet megnyerni egy vitaversenyt?

B.Á.: Ezek a versenyek alapvetően a logikus érvelést értékelik, tehát minél szilárdabb logikán alapuló, minél több valós tényvel alátámasztott egy csapatnak az érvelési rendszere, annál nagyobb esélye van a győzelemre.

G.J.: Meg kell azonban említenünk, hogy bár a projekt kiindulópontja a versenyvita módszere volt, menet közben rátaláltunk a közösségi vita műfajára is, amelynek keretében bizonyos közösségek vitás kérdéseit lehet megoldani. Ezt a módszert is **kipróbáltuk a tanári közösségünkben, és több tanári értekezleten is alkalmaztuk egy-egy felmerülő problémakör átbeszélésére. Nagyon jó tapasztalataink vannak** ezzel kapcsolatban is, a módszer segített abban, hogy a felmerülő témákat mindenki számára elfogadható módon kezeljük. A versenyvitáznál a hangsúly azon van inkább, hogy az érvelés logikai értelemben minél inkább megállja a helyét, a közösségi disputában pedig azon, hogy közeledjenek is egymáshoz az álláspontok, de egyik esetben sem kifejezett cél egymás meggyőzése.

Önök pedagógusként hogyan fejlődtek ebben a munkában?

G.J.: Mi magunk is megtanultunk disputázni, az angolórákon pedig a módszernek köszönhetően hangsúlyosabbá vált a tartalomalapúság.

B.Á.: A projekt segített minket, hogy megtanuljunk partneri alapon dolgozni a gyerekekkel, hogy hátrébb léphessünk, és segítőként, mentorként legyünk jelen a tanulási folyamatban.

Hány éves tanulóknak ajánlanák a módszert?

B.Á.: Mi 16-18 éves diákokkal dolgoztunk, mert komoly angoltudást (B1-B2) igényelt a viták lefolytatása. De ha anyanyelven folyik a disputa, akkor lehet tágabb intervallumban is gondolkodni. Egyszerű témákat is fel lehet dolgozni, már általános iskolásokkal is. Mi a felkészülésünket „A házi feladat időpocsékolás” tételmondatlal kezdtük, erről bizonyára szívesen kifejtik véleményüket a fiatalabb diákok is.

Ha valaki csak kisebb modulokban szeretné alkalmazni a módszert, kiegészítő eszközként, lehetséges-e ez?

G.J.: Abszolút alkalmazhatók kisebb elemei is a módszernek, vannak ötperces játékok is, amelyek bevethetők, és bármilyen témához kapcsolhatók.

B.Á.: Ha pedig valaki nagyobb folyamatokban gondolkodik, segítséget jelenthet számára a projekt során összeállított oktató videóink és módszertani kiadványunk, amely konkrét óravázlatokat, vitapeldákat, forrásokat is tartalmaz, és a projekt honlapjáról letölthető. •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt hozzájárul az olvasás, a szövegértés és a beszéd-készség fejlesztéséhez mind a tanulók anyanyelvén, mind angol nyelven. **Eredményesen fejleszti az olyan, napjainkban egyre fontosabb transzverzális készségeket, mint az együttműködési készség, kritikus gondolkodás, problémamegoldó készség. A projekt túlmutat a partnerek közti együttműködésen, és hasznos segítséget nyújt más oktatási intézmények számára is.**

A módszerről:

Bár a vita alkalmazása pedagógiai eszközként nem újdonság, a hazai oktatási környezetben mégsem jellemző, hogy elterjedt lenne. A projekt alapvetően Karl Popper vitaelméletét adaptálta, amelynek lényege, hogy a résztvevők egy adott tételmondatról előre meghatározott keretek között, két-három fős csapatokban vitáznak, azaz disputáznak. A csapatok vitaversenyeken mérhetik össze érvelési készségeiket.

A magyarországi találkozó vitáinak Instagram-közvetítése:

www.instagram.com/erasmusplus_vigo/

KOVÁCS ESZTER
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

„Nemcsak tudást építünk, hanem közösséget is”

Képzéssorozat a közösségi mezőgazdálkodás fejlesztéséért

Képezzük gyakorlatorientáltan azokat, akik termelői és vásárlói közösségeket hoznának létre – ez az ötlet, és annak kiváló kivitelezése Erasmus+ Nívódíjat hozott a Tudatos Vásárlók Egyesületének. Az általuk kidolgozott tréning során az alapoktól a közösségépítésen át a termelés mikéntjéig sok mindenben fejlődhetek kezdő és gyakorlott gazdálkodók. A külföldi partnerekkel együtt megvalósított képzéssorozat híre pedig még Ázsiába is eljutott. Az eredményekről Perényi Zsófia koordinátor számolt be.

Intézmény:
**Tudatos Vásárlók
Egyesülete**

Projekt címe:
**Be part of CSA! -
European Participatory
Training Programme for
Community Supported
Agriculture**

Koordinátor:
Perényi Zsófia

Honlap:
tudatosvasarlo.hu/
kepzesorozat

„Már a helyszínen létrejöttek olyan együttműködések, amelyeknek köszönhetően új közösségi gazdaságok indultak.”

Miért épp ezen a területen láttátok szükségét egy felnőtt tanulási projektnek?

Egyre többeknek fontos, hogy olyan tiszta élelmiszerhez jussanak, ami megbízható, természetes forrásból származik, lehetőleg kisgazdálkodóktól. Ugyanakkor sok termelőnek létkérdés, hogy mindig legyen vevő a zöldségére, gyümölcsére vagy egyéb termékekre (például hús, tojás). Ezt a párhuzamot sokan felfedezték már, így sorra jöttek létre Magyarországon is az úgynevezett termelő-vásárlói közösségek, amelyekben mindkét fél jól jár. A – többnyire városban élő – vásárlók afféle szerződést kötnek bizonyos kistermelőkkel egész szezonra szólóan, ennek értelmében a gazdálkodók folyamatosan ellátják őket friss áruval. A Tudatos Vásárlók Egyesületének régóta szívügye a fenntartható élelmiszerfogyasztás, és azon belül ez a tevékenység, ezért igyekszünk terjeszteni a szemléletmódot és a vele kapcsolatos információkat. Úgy láttuk, hogy utóbbi még csak-csak elérhető nálunk, de gyakorlati tudásátadással és motiválással kevesen foglalkoznak.

Az ilyen átfogó programoknak az előkészítése, kidolgozása sokszor több időbe telik, mint maga a megvalósítás. Ez ebben az esetben is így volt?

Igen, mondhatjuk, hiszen a négy modulból álló felnőttoktatási képzéssorozat fél éven belül lezajlott, ám azt megelőzően legalább egy éve készültünk rá. Ugyanakkor azt sem mondhatnám, hogy a két rész teljesen elkülönült, hiszen egy tesztprogramról beszélünk, ahol a tematika még menet közben is igen sokat alakult. Egy gazdaságban nagyon sok olyasmi is előkerül, ami csak beszélgetés közben derült ki számunkra is. Épp ez volt a célunk: olyan jól használható oktatási anyagot kidolgozni, amelybe maguk a résztvevők is beleszólhatnak, illetve az első képzés tapasztalatainak felhasználásával alakíthatjuk ki a végső formát.

Melyek a program azon elemei, amelyek akár a magyar tesztidőszak, akár a külföldi alkalmak hatására alakultak menet közben?

Érdekes volt – és erre nem is számítottunk –, hogy egyes technikákra teljesen másként reagáltak a különböző országokban. A romániai gazdák például kevésbé kedvelték a kiscsoportos oktatást, nehezükre esett mások előtt beszélni. Ők a formálisabb módszereket igényelték. A magyarok

ugyanakkor szerették a szerepjátékokat, amikor egymás nézőpontjába helyezkedve dolgoztak fel egy-egy dilemmát. Ennek megfelelően végül alternatívákat írtunk a végleges képzési anyagba: adott ország adott felhasználója különféle utak közül választhat. A kiadványainkat is kicsit eltérően kellett megfogalmaznunk. Van, ahol a tudományos-hivatkozás formát szeretik, nálunk inkább a lazább, infografikás, képes könyveket. Annak ellenére, hogy minden országban ugyanazzal a témával foglalkozunk és ugyanaz a célunk, mindenki kicsit másként éri el.

Különbözik az is, hogy kiket értek el, kiket sikerül motiválni ezzel a céllal?

Valamelyest igen. Nálunk fogyasztók és termelők egyaránt jelentettek, Csehországban inkább fogyasztók, ott ez is módosított a tematikán. Mindenhol lezajlott egy olyan modul is, amelynek keretében egy már működő gazdaságba látogattunk el. Ennek **mindenhol sikere volt, Romániában például annyira, hogy bár képzésnek indult, végül egy mai napig erősen működő hálózat lett belőle.** Nálunk pedig az számított specialitásnak, hogy tapasztalt gazdálkodók is eljöttek az oktatásra, ezért úgy kellett összeállítanunk a programot, hogy az ne csak a kezdőknek, hanem nekik is érdekes legyen.

Ha jól sejtem, ez kellemes szinergiákat hozott létre, hiszen nemcsak a meghívott oktatók tanítottak, de a résztvevők egymástól is vehettek át jó gyakorlatokat.

Így van, egy-egy ilyen alkalommal nemcsak tudást építünk, hanem közösséget is. A képzések egyaránt szóltak gazdálkodóknak és fogyasztóknak, így kiválóan alakulhatott a párbeszéd és az együttműködés a két fél között. És mivel olyasmire kínáltunk válaszokat, ami eleve érdeklő a jelentkezőket, a lelkesedés adott volt. De arra mi sem számítottunk, hogy például a herencsényi öko-gazdaság meg látogatása előtt már egy nappal a helyszínre utaznak a résztvevők, hogy ott sátorozzanak, főzzenek, táborfüzet gyűjtsanak. Ez az a fajta proaktivitás, ami már a szervezők tervein túli pozitív hozadék.

„Az volt a célunk, hogy olyan jól használható oktatási anyagot dolgozzunk ki, amelybe maguk a résztvevők is beleszólhatnak.”

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Olyan innovatív felnőtt tanulási program kifejlesztésére került sor, amely jelentősen hozzájárulhat a mezőgazdálkodók és a lakosság közötti új típusú partnerségek kialakításához: a gazdálkodóknak biztos megélhetést, a fogyasztóknak pedig egészséges, friss termékekhez való hozzájutást kínálva. A projekt megvalósításának fontos hosszú távú hozadéka lehet a települési közösségépítésre, az állampolgári részvétel motiválására, a részvételi demokrácia működésére gyakorolt kedvező hatás, ami szoros összhangban van mind az európai, mind a hazai prioritásokkal.

Mit tanácsoltok, mire figyeljenek azok, akik most vágnának bele egy hasonló projektbe?

Nálunk nagyon bevált a belső beszámoltatás. Minden félévben kérünk magunk is egy tartalmi és pénzügyi jelentést, ellenőriztük, hogy a partnerek hogyan haladnak, ezzel megelőzhetőek a problémás helyzetek. Fontos tudni azt is, hogy minden partner más munkakultúrával, tapasztalattal és emberi erőforrással érkezik, muszáj tehát rugalmasnak lenni. Lényeges, hogy a kommunikáció rendszeres legyen, ugyanígy a visszacsatolás is. A résztvevőket, de a partnereket is megkérdeztük minden lépésről, még az elkészült kiadványt is elküldtük nekik. A képzéseket pedig mindig kérdőívvel zártuk.

Mi mutatja a programotok gyakorlati működőképességét? Mit tartasz hosszú távú hozadéknak?

Úgy gondolom, már az sikernek számít, hogy többszörös volt a túljelentkezés a hazai tréningre. De a legnagyobb öröm, hogy **már a helyszínen létrejöttek olyan együttműködések, amelyeknek köszönhetően új közösségi gazdaságok indultak:** összesen négy ilyen alakult csak Magyarországon, növekvő tagsággal. A résztvevők között kölcsönös volt a mentorálás, kezdők és tapasztaltabbak a mai napig tartják a kapcsolatot. A tréninganyagok, kiadványok, tréneri kézikönyv és tervezői segédlet mind elérhetőek a partnerszervezetek oldalain is magyarul, csehül, románul és franciául, így reméljük, hogy más országokban is adaptálható lesz. Erre már van is példa: úgy hallottuk, elindult az első ilyen képzéssorozat Ázsiában. Jó érzés, hogy az oktatáson keresztül tudtuk segíteni ezt a világméretű mozgalmat. •

KEMPF ZITA
újságíró

LAWrider – Emberi jogok fiatalok tolmácsolásában

Az emberi jogok ismerete nem képezi szerves részét a középiskolai tananyagnak, ezen szerettek volna változtatni a LAWrider Erasmus+ nemzetközi ifjúsági kezdeményezés résztvevői. Magyarországi, romániai és horvátországi fiatalok egy-egy csoportja filmes eszközökkel dolgozta fel az emberi jogok témáját, aminek eredményeként tíz kisfilm és a hozzá tartozó óravázlat készült el. Ezeket felhasználva középiskolai környezetben is játékosan, mégis tanulságosan lehet beszélgetni a témáról. Csóti-Gyapjas Dóra és Balla Gábor koordinátorokat kérdeztük a nívódíjjal elismert projektről.

Intézmény:
Creative Elephant
Studio Kft.

Projekt címe:
LAWrider

Koordinátor:
Csóti-Gyapjas Dóra,
Balla Gábor

Honlap:
www.elephantstudio.hu/lawrider

„Sikerült átadnunk a projekt során egy olyan átfogó elméleti, esztétikai és technikai tudást, hogy ha van egy jó ötletük, azt rendszeren, önállóan ki tudják dolgozni.”

Két hazai szervezet is közreműködött a nemzetközi partnerségben. Hogyan alakult ki az együttműködés, és mi adta az alapgondolatát?

Balla Gábor (G.): A Creative Elephant Studio Kft. 2014-ben jött létre, én vagyok az egyik alapítója. Dórával, a projekt másik koordinátorával régebb óta ismerjük egymást, több Erasmus+ ifjúsági együttműködésben vettünk részt közösen. 2014-ben Angliában egy tíz napos nemzetközi ifjúsági cserén szintén egy filmes workshopot vittünk, én itt kezdtem megismerkedni ezekkel a projektekkel, bár korábban is tartottam filmes foglalkozásokat fiataloknak. Most a koordinátori szerep mellett a filmes szakmai mentor szerepét töltöttem be, ezen kívül trénerkedtem is.

Csóti-Gyapjas Dóra (D.): A szegedi D2 Ifjúsági Fejlesztő- és Médiaközpont irodájában dolgozom ifjúsági koordinátorként, ide sok fiatal betér iskola után, akik megosztják velünk a napi problémáikat, az őket érdeklő dolgokat. Ilyen beszélgetések közben panaszkodtak arról a középiskolások, hogy az emberi jogok egyáltalán nem szerepelnek a tananyagban, és így kezdtünk el velük közösen egy olyan projekten gondolkodni, ami nemformális módszerekkel, a gimnazisták nyelvén tudná feldolgozni a témát. Gáborral ketten vittük a koordinációt, én coach-ként és trénerként működtem közre. Emellett én intéztem a pályázattal kapcsolatos dokumentációt is.

Hogyan segítették a fiatalokat abban, hogy a projekt sikeresen valósuljon meg?

D.: A fiatalok kaptak egy mentort, aki végig szakmailag segítette a munkájukat: átadott nekik felkészítéssel kapcsolatos technikai ismereteket, illetve felkészítette őket a színjátszásra, és arra, hogy hogyan szerepeljenek a kamera előtt. Ezen kívül **mindent a fiatalok találtak ki, azt a kreativitást és belső motivációt, ami a filmvásznon is megjelenik, ők hozták magukkal.**

A kisfilmek elkészítésével járó feladatokat hogyan osztották el a fiatalok egymás között?

G.: Az első nemzetközi partnertalálkozón közösen választották ki a harminc emberi jogból azt a tízet, amiből kisfilm és óravázlat is készült végül. Ebből három-három emberi jogot dolgozott fel a horvát, a romániai magyar és a magyar fiatalok csoportja, egyet pedig az utolsó, hollóközi partnertalálkozón készítettek el együtt.

„Mindent a fiatalok találtak ki, azt a kreativitást és belső motivációt, ami a filmvászonon is megjelenik, ők hozták magukkal.”

D.: Az emberi jogok kiválasztásakor és a kisfilmek elkészítésekor is nyitott teret hagytunk a közös alkotásnak, nem mi döntöttük el, hogy ki melyik filmben szerepeljen vagy filmezzon. Mindenkit egyformán érdekelt a téma, így a csapatmunka sosem torkollott veszekedésbe.

Ha veszekedés nem is fordult elő, volt mégis olyan nehezebb momentum, ami kihívást jelentett?

G.: A hollóközi nemzetközi projekttalálkozó elég nagy falat volt. Itt egy hétféle alatt forgattuk le minden partner részvételével az utolsó tízperces kisfilmet, ami 30-40 fő koordinálását jelentette. Emellett időt és teret kellett adni az egymással való ismerkedésnek, csapatépítésnek. Ez igencsak nagy kihívás volt. Egyébként ez a találkozó már a vállalásainkon felül történt, mert eredetileg kettőt terveztünk, de végül négy találkozót tudtunk megszervezni a támogatási összegből.

Miért valósult meg több találkozó, mint amennyit a pályázatban vállaltatok?

D.: A projekt indításakor a nemzeti iroda munkatársai hívták fel a figyelmünket arra, hogy legalább még egy találkozót érdemes lenne megszervezni. Később be is bizonyosodott, hogy nagy szükség van a partnerekkel való személyes egyeztetésekre. Sokkal könnyebb így megbeszélni a projekttel kapcsolatos ötleteket, problémákat. Az online világ hasznos, de nagyon kevés dolog az, amit írásban át lehet adni egymásnak, számos félreértés adódhat ebből. Fontos szempont volt a fiatalok motivációja is, hiszen minél több aktív, személyes találkozásra van lehetőségük, annál lelkesebbek, nyitottabbak egymás felé is.

Hogyan álltak hozzá a fiatalok a projektben való részvételhez? A kezdeti lelkesedés végig kitartott?

D.: Abszolút tudatosan álltak az egész projekthez, hiszen eleve abból indultak ki, hogy tudni szeretnék, milyen emberi jogaik vannak. Tisztában voltak vele, hogy a kisfilmek elkészítése közben játszva, de tanulnak. Ez a belső motiváció nem csak a jogaik megismerésére terjedt ki, hanem a kisfilmek elkészítéséhez szükséges tudást is el szerették volna sajátítani.

G.: Ez vonatkozik a kamera előtt és a kamera mögött való munkára is, mert nemcsak színházi, hanem filmes workshopokat is tartottunk. Így mindkét terepen ki tudták magukat próbálni, nem szabtuk meg, hogy aki az egyik filmben színész, az ne lehetne a másikban operatőr, szabad átjárás volt a szerepek között.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projektben aktív szerepet vállalt mind a három részt vevő országban egy-egy ifjúsági csoport, különböző, mégis a fiatalság egységes, kreatív nyelvén megszólaló üzeneteket létrehozva. Az ötlet megvalósítását a fiatalok kezdeményezték, de az együttműködésben megtalálható vállalkozás, civil szervezet és oktatási intézmény is.

Az emberi jogokat megjelenítő kisfilmek és a hozzájuk tartozó óravázlatok a középiskolai oktatás megújításához is hozzájárulnak.

Az elkészült óravázlatok milyen fogadtatásra találtak a középiskolai tanárok körében?

D.: A helyi középiskolák pedagógusai, akiknek a diákjai is részt vettek a projektben, nagyon pozitívan fogadták, sok támogatást kaptunk tőlük. Számos felkérést kapunk azóta is, hogy tartsunk emberi jogi foglalkozásokat egy-egy osztályfőnöki óra keretében, de arra is van példa, hogy maguk a tanárok vállalkoznak emberi jogi óra tartására az óravázlatok segítségével. Ez a lehetőség egyébként mindenkinek nyitott, az óravázlatok és a kisfilmek is elérhetőek a honlapunkon.

Hogyan él tovább a projekt a részt vevő fiatalok körében?

G.: Manapság már okostelefonnal is könnyen lehet filmet forgatni. Kapd elő a telefont, vedd fel, vágd meg! Azt hiszem, sikertelen átadunk a projekt során egy olyan átfogó elméleti, esztétikai és technikai tudást, hogy ha van egy jó ötletük, azt rendszeren, önállóan ki tudják dolgozni és ezt akár telefonnal is le tudják forgatni.

D.: Fontos, hogy merjenek belevágni az ötleteik megvalósításába, keressék meg azokat a kapcsolatokat és azokat a lehetőségeket, amelyekkel közelebb kerülhetnek a céljaikhoz. Mert ha vannak céljaik, akkor nincs lehetetlen! •

Az elkészült kisfilmek díjai, bemutatói:

- » Kecskemét Fringe (2017)
- » 24. Országos Diákfilmszemle - különdíj
- » I. Hét Domb Filmfesztivál - Gyermek kategória - Rövid játékfilm kategória - III. hely

PÁVEL LUCA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

TÖRTÉNELEM TESTKÖZELBŐL

Közgazdasági Politechnikum Alternatív Gimnázium diákjai azt tanulmányozták az Európa a polgárokért program keretében, hogy a **civil társadalom hogyan járult hozzá a diktatúra bukásához és a demokráciába való átmenethez.** Öt európai országban vizsgálták a kérdést az „Építsük együtt a demokratikus Európát!” projektben: Magyarországon, Németországban, Lengyelországban, Szlovákiában és Görögországban. A témában szervezett rendezvények mellett a fiatalok által készített videóinterjúk, kérdőívek és kiállítások mutatják be az adott korszakot. A projekt koordinátorát, Varga Adrienne-t az eddigi tapasztalatokról kérdeztük.

Európa
a polgárokért

Miért tartották fontosnak, hogy pályázzanak az európai emlékezet pályázattípusban?

Iskolánkban sok nemzetközi projekt működik, az a célunk, hogy diákjaink interkulturális tapasztalatokat szerezzenek, találkozzanak más európai fiatalokkal, és tanuljanak más kultúrákról, más országok történelméről. Ebben a projektben a partnerek más-más témát dolgoznak fel országuk diktatórikus berendezkedésének utolsó évtizedéből. Mi vagyunk a pályázat fő kedvezményezettje, nálunk a téma a harc a sajtószabadságért az 1970–80-as években és a szamizdat megjelenése.

Milyen témákat választottak a külföldi partnerek?

A lengyeleknél a Szolidaritás szakszervezeti mozgalom van a fókuszban, német és szlovák partnerünk az egyház által támogatott civil megmozdulásokat vizsgálja az NDK-ban, illetve Csehszlovákiában. Görögországban 1967-től 1974-ig volt katonai diktatúra, az ottani partner az 1973 őszi egyetemi sztrájkot és demonstrációkat tanulmányozza, amelyek a junta bukásához vezettek. **Külföldi partnereink nem iskolák, hanem civil szervezetek,** ám ők is nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy fiatalokat vonjanak be a programba. Szlovákia kivételével mindegyik országban van egy nyilvános rendezvény, amelybe nemcsak a projektpartnereket, hanem a helyi lakosokat is igyekszünk bevonni.

Milyen közös munka előzte meg ezeket az rendezvényeket?

Mindegyik országban készült egy kérdőíves felmérés arról, hogy a diktatúra időszakában hogyan éltek az emberek, utólag hogyan ítéli meg az adott időszakot, illetve mit tudnak a partnerek témáiról.

Elkészült a kérdőíveket feldolgozó elemzés, amit egy szociológus összegzett, és egy történelem szakos kollégánk készítette hozzá a történelmi háttér leírását. A fiatalok videóinterjúkat készítettek olyan civil szereplőkkel, akik részt vettek a diktatúra elleni harcban, hozzájárultak annak lebontásához. Magyarországon hat olyan hajdani aktivistával készítettünk interjút, akik a 70-es és 80-as években szamizdatot írtak, szerkesztettek, nyomtattak vagy terjesztettek.

Milyen eredmények világlanak ki ezekből a kutatásokból?

A kérdőívekre minden országban 50–60 ember válaszolt, így a kutatás nem tekinthető reprezentatívnak. **Elsősorban az volt a célja, hogy a fiatalok megismerjék, milyen volt az élet a diktatúrában** – utazási lehetőségek, fogyasztási cikkek, a hatóságok és a közvetlen környezet iránti bizalom, a Szabad Európa Rádió adásainak hallgatása, az ellenállás résztvevőivel való kapcsolat, a rendszerváltás és annak utólagos megítélése. Az egyes országokban adott válszok alapján egy közel 30 oldalas elemzés készült.

Mit gondol, mit profitálnak a diákok a programokból, illetve a kutatásban való részvételből?

Nagyon sokat tanulhatnak belőle, hiszen az iskolában **a történelemórán nincs idő a diktatúra és a demokráciába való átmenet részletes tanulmányozására.** A rendezvények előtt délutáni foglalkozásokon készítettük fel őket az adott ország vonatkozó eseményeire. Életkorukból adódóan bizonyos kifejezések már magyarázatra szorulnak: korábban nem ismerték a szamizdat, a hiánycikk vagy a határőr fogalmát. Nem szabad elfelejtenünk, hogy ezek a fiatalok életük nagy részében már az Európai Unió polgáiraiként éltek.

Hány magyar diák vett részt a projektben?

Tizenketten voltak azok, akik folyamatosan dolgoztak a projektben: lekérdezték a kérdőíveket; felvették, szerkesztették és feliratozták a videointerjúkat, továbbá részt vettek egy-egy külföldi rendezvényen. De egyes tevékenységekbe sok diákot bevontunk, először 2017. március 15-én, majd a 2018. március 12-14-i budapesti rendezvényünkön. Elsősorban a sajtószabadsághoz kötődő kreatív kézműves foglalkozásainkon vett részt sok diákunk.

Milyen további programok voltak a márciusi magyarországi rendezvényen?

A rendezvény első napján külföldi partnereinkkel ellátogattunk a Memento Parkba, ahol vezetett túrán a köztéri szobrok, dokumentumfilmek és egy kiállítás segítségével ismerhettük meg az 1990 előtti diktatúrát. Majd tematikus sétán vettünk részt a szamizdat-készítés és -terjesztés, továbbá a hajdani tömegdemonstrációk budapesti helyszínein.

Mivel a budapesti rendezvényünket közösen szerveztük szlovák partnerünkkel, a második napon a Szlovák Kulturális Intézetben Peter Jasek történész mutatta be az 1988-89-es csehszlovákiai ellenzéki megmozdulásokat, kiemelten a pozsonyi gyertyás demonstrációt. Ezt követte nyilvános programunk a Centrális Galériában, ahol az OSA munkatársainak vezetésével diákjaink egy szamizdatról szóló tárlatot rendeztek First Demand Press Freedom címmel. A program Mink András történésznek a kelet-európai szamizdat történetéről szóló előadásával kezdődött, majd levetítettünk egy magyar és egy szlovák videointerjú, melyeket a két ország fiataljai készítettek. A nap zárásaként nemzetközi kerekasztal beszélgetést szerveztünk az interjúalanyokkal, Demszky Gáborral és Vladimir Krcmery-vel, akikhez a Nyomtassteis mozgalom képviselője, Klopstein-László Kornél csatlakozott.

A rendezvény zárónapján zajlottak a korábban már említett, a sajtószabadsághoz kötődő kézműves foglalkozások: animációs filmek és pannók készítése, szamizdat gyártása rámpa technikával, stb. Végül iskolánkban rendeztünk egy fotókiállítást is a partnerek témáját bemutató korabeli fényképekből.

A korábbi, külföldi partnereknél megrendezett rendezvényeknek mik voltak a legemlékezetesebb elemei?

Drezdában például egy olyan hölgy tartott idegenvezetést, aki maga is részt vett a Berlini Fal leomlásához vezető demonstrációkon. Így a helyszíneken nemcsak a történelmi tényekről beszélt, hanem a személyes emlékeit is megosztotta velünk. A lengyeleknél egy olyan idős hölgygel, egykori Szolidaritás aktivistával találkoztunk, akit évekre börtönbe csuktak a mozgalom munkájában való részvételért. Görögországban a Demokratikus Ellenállás Múzeumában láthattuk az eredeti börtöncellákat, vattahelyiségeket, és beszélhettünk a junta elleni felkelésben résztvevőkkel. Mindenhol a személyes elemek voltak a legizgalmasabbak és a legemlékezetesebbek a fiatalok számára is.

Mik lehetnek a projekt hosszú távú hatásai?

A demokrácia idején született fiatalok esetében az a legfontosabb, hogy a projekt felkelti az érdeklődésüket az adott kor és téma iránt, **felhívja a figyelmüket a demokrácia és a civil mozgalmak fontosságára, a diktatúra veszélyeire.** Az iskolánk pedig olyan munkakapcsolatot épített ki a külföldi civil szervezetekkel, amely további együttműködéshez vezethet a jövőben. A görög partnereink például nagyon tapasztaltak az Erasmus+ ifjúsági cserékben, szívesen bekapcsolódnánk egy ilyen projektjükbe. •

SZABÓ KATA
újságíró

A projekt weblapja:
budet.poli.hu

A projekt, ami ott kezdődött, ahol véget ért

proAbility: Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának támogatása a munkáltatók képzésével

Az EGT Alap támogatásával a Budapesti Corvinus Egyetem kiemelkedő projektet valósított meg a felsőoktatási intézményközi együttműködési projektek pályázattípusban. A projekt keretében kutatás és tananyagfejlesztés zajlott azzal a céllal, hogy norvég és magyar jó gyakorlatok megismerése és adaptálása révén javítsa a hazai megváltozott munkaképességű munkavállalók elhelyezkedési esélyeit a nyílt munkaerőpiacon. A projekt hazai jó gyakorlat, nagy ívű nemzetközi hatással.

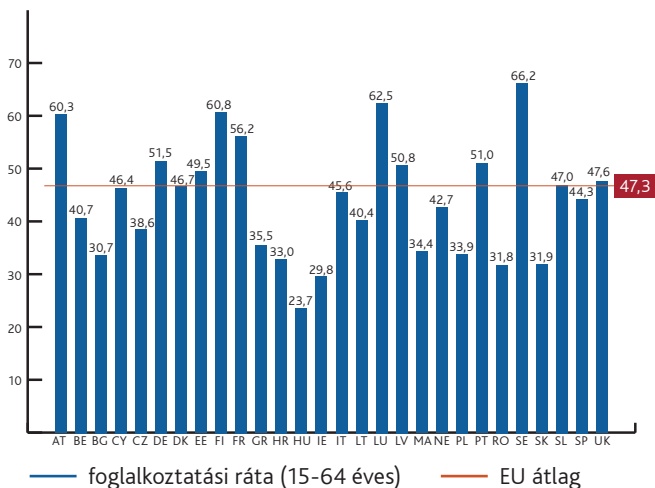
A felsőoktatást fejlesztő innovációs projektek közül kiemelendők azok, amelyek valamilyen szempontból össze akarják kapcsolni a munkaerőpiacot és a felsőoktatást. A *proAbility* projekt több szempontból is törekedett erre. A téma relevanciáját az adta, hogy a megváltozott munkaképességű (MMK) munkavállalók foglalkoztatásának hazai mutatói alacsonyok, elmaradnak az európai uniós átlagtól. Megváltozott munkaképességűnek az a személy minősül, akinek az egészségi állapota egy komplex minősítés alapján 60 %-os vagy kisebb mértékű. A KSH felmérése szerint 2015-ben Magyarországon ez 681 ezer főt jelentett a munkaerőpiacon. Foglalkoztatásuk aránya ugyanakkor korántsem magas, a változatlan munkaképességűek foglalkoztatási rátájának közel egyharmada, ez pedig, összekapcsolva a növekvő munkaerőhiánnyal a projekt szükségességét bizonyítja.

A *proAbility* projekt egyszerre szólította meg a cégeket, a felsőoktatást és magukat a megváltozott munkaképességű munkavállalókat. Azt akarta bemutatni, hogy mekkora potenciál van a MMK munkavállalók foglalkoztatásában: a cégek számára direkt gazdasági hasznot jelenthet, mivel elkerülhetik a rehabilitációs járulék megfizetését, valamint indirekt gazdasági érdekük is, hiszen értékes és elkötelezett munkavállalókat alkalmazhatnak, fejleszthetik vállalati kultúrájukat. Ezt a magyar cégek többsége még nem ismerte fel.

A legfőbb célkitűzés tehát az volt, hogy hidat építsen a munkáltatók és a MMK állásukra között: mindezt a jelenlegi és leendő cégvezetők és HR-esek képzésével és felkészítésével kívánta elősegíteni. A projekt eredményeként olyan hiánypótló felsőoktatási és céges képzési anyagok születtek, melyeknek célja meggyőzni a munkaadókat, hogy a MMK kollégákra szükség van a munkahelyeken, megfelelő odafigyeléssel és kellő ismeretek birtokában az ő alkalmazásuk sikeressé és előnyössé válhat mind a munkaadó, mind a munkavállaló számára.

A projekt konzorciumi formában valósult meg, négy partner közös munkájának eredményeként. A *Norvég Szolgáltatóipari Szövetség (NHO Service)* céges jó gyakorlatokat mutatott be. A magyar partnerek közül kiemelendő a *Salva Vita Alapítvány*, melynek több évtizedes tapasztalata van MMK munkavállalók és vállalatok közötti munkaközvetítésben. A negyedik partner a *Türr István Képző és Kutató Intézet* volt, a projekt koordinátora és szakmai vezetője pedig a *Budapesti Corvinus Egyetem*. A szakmai munka minőségének biztosítását egy *Tanácsadó Testület* segítette, melynek tagjai további intézményeket képviseltek (ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Szerencsejáték Zrt., mely élen jár Magyarországon az MMK munkavállalók foglalkoztatásában, *Alternate tanácsadó kft.*, *Strategic HR Mentor Kft.* valamint a *Budapesti Gazdasági Egyetem*).

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási rátája a tagállamokban az EU átlaghoz viszonyítva 2011-ben(%)

Az együttműködés első fázisában egy kvalitatív kutatás során interjúkat készítettek munkaadókkal és munkavállalókkal, hogy feltárják mindkét fél részéről, mik lehetnek a MMK foglalkoztatásának legfőbb buktatói és gátjai. Ebből született meg a *Munkavállalók és munkáltatók a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási lehetőségeiről, esélyeiről* című tanulmány. Egy másik kiadványban pedig azt összegezték, hogy milyen jó gyakorlatokat alkalmaznak azok a vállalatok, akik ezen a területen sikereket érnek el. Ebben a kötetben olyan cégek is szerepelnek, mint például a Grundfos Magyarország Kft., a Szerencsejáték Zrt., a Magnet Magyar Közösségi Bank Zrt. vagy az Auchan Magyarország. Az utóbbi francia székhelyű multinacionális vállalat például közel 7000 főt foglalkoztat Magyarországon, és jelenleg a munkavállalók 6%-a megváltozott munkaképességű.

„Nem is választom szét alapvetően a hirdetésünket, ha egy megváltozott munkaképességű munkatársat keresek, vagy ha egy nem fogyatékkal élőt. Mert már itt igyekszem arra törekedni, hogy ne legyen különbség.”

(Magnet Magyar Közösségi Bank Zrt., HR-munkatárs)

A kutatás egyik következtetése, hogy az ún. mentális gátakat kell lebontani, „szellemi akadálymentesítésre” van szükség a munkaadók és a munkatársak részéről. Gyakorlati akadályt jelenthet a megfelelő pozíciók beazonosítása, kialakítása, valamint a fizikai akadálymentesség.

„Nagyon örülök ennek a munkahelynek, hogy megtaláltam, mert úgy érzem, hogy itt több emberrel megismerkedtem, a képzettségemnek is megfelelő munkába tudtam elhelyezkedni.”

(Szerencsejáték Zrt., hallássérült munkatárs)

A projekt során feltérképezett jó gyakorlatok között azt találták, hogy mind Norvégiában, mind Magyarországon egyaránt vannak kiemelendők: előbbiben például jelentős állami támogatás van ezen a területen és szoros az együttműködés a részt vevő intézmények között, míg Magyarországon a siker kulcsa a képzések szervezésében és a vezetői elköteleződés terén van. Azonban mindkét országra nézve igaz, hogy ha a fogadtatóság-barát attitűd a brand elemévé válik, kialakulhat egy befogadó, „mindenki fontos” munkavállaló-barát attitűd és egy olyan empatikus légkör, melyből a többi dolgozó is profitálhat.

A *proAbility* projekt legnagyobb eredményei a hiánypótló, nyílt forráskódú oktatási és képzési anyagok, melyek három célcsoport részére készültek: egy L-es méretű, féléves tananyag felsőoktatási üzleti képzéshez (BA/MA); egy M-es méretű, 3-6 órás tréning HR szakemberek számára; valamint S méretben 1,5-3 órás tréning felsővezetőknek.

A tananyag egyaránt tartalmaz ismeretátadást, de része a szemléletformálás, érzékenyítés és az önreflexió is. A módszertani sokszínűségnek és moduláris rendszernek köszönhetően gazdag a variációs lehetőség: a képzési anyagok mindig az adott célcsoport igényeire igazíthatók. 11 pilot képzésen tesztelték a tananyagokat, mire elérték végső formájukat (Magyarországon, Norvégiában, Angliában kb. 140 résztvevővel, diákokkal és HR szakemberekkel).

Az eredmények a projekt zárása után kezdtek igazán elterjedni és beépülni. Nyomtatott és elektronikus formában is elérhetővé váltak a tananyagok, a projekttermékek angol nyelven is elkészültek. Pilot képzés zajlott a London School of Economics-on és együttműködés indult három norvég egyetemmel. Az Európai Rehabilitációs Platform (EPR) éves konferenciáján, majd regionális rendezvényein *proAbility* workshopokat tartottak rehabilitációval foglalkozó európai szakembereknek. Az EPR ajánlására előterjesztették a *proAbility*-t az Európai Szociális Platform 2017-es jó gyakorlat gyűjteményébe, majd bemutatták a szociális Platform kiállításának részeként a göteborgi Szociális Csúcstalálkozón 2017 novemberében. Pozitív visszajelzések érkeztek még Szlovéniából, Spanyolországból, Belgiumból, Németországból, Angliából és Kanadából. Ezek alapján a tananyagok hiánypótló és hasznos eszköznek bizonyultak a vezetőképzésben nemzetközi szinten is.

A projekt „jó gyakorlat” címet kapott az EGT Alap projektjei között a kiemelkedő ár-érték arányért, a széles körű és magas minőségű projekttermékekért, melyek nemzetközi érdeklődésre is számot tartanak, ami az elhivatott partnerség és a tapasztalt projektmenedzsment eredménye. •

FEKETE JUDIT
Budapesti Corvinus Egyetem, projektkoordinátor
SZÉLL ADRIENN
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

A Budapesti Corvinus Egyetem Oktatásfejlesztési Observatory Központja valósította meg a *proAbility* (The promotion of the employment of people with reduced work capacity through employers' training) Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának támogatása a foglalkoztatók képzésén keresztül című projektet.

További részletek a projekt honlapján olvashatók, ahonnan a jó gyakorlatok gyűjteménye, a kutatás és az oktatási és képzési anyagok is elérhetőek:

www.proability.hu/

Munkanapló, a szükségszerű jó!

Támogatott pályázóinknak szinte nem is kell bemutatni a munkanapló szükségszerűségét és hasznosságát. Az Erasmus+ szakképzési mobilitási pályázattípusban egyrészt a projektek záróbeszámolóinak kötelező mellékletét képezi, másrészt nem győzzük hangsúlyozni, hogy mekkora értékkel bír.

A mobilitás eredményessége nagyban függ attól, hogy a kiutazás során tanultak/tapasztaltak milyen mértékben fognak beépülni az érintettek tanulmányaiba, képzésébe, munkájába.

A munkanapló visszajelzést ad a mobilitás során tanultakról és tapasztaltakról. A kiutazó kötelezettségei közé tartozik annak vezetése, de egyúttal segíti is feladatai tudatosításában, és élménybeszámolóként is felhasználható. Intézménye pedig az értékelési és disszeminációs tevékenysége folyamán tudja kamatoztatni az abban leírtakat, építkezni tud a későbbiekben az abból nyert megállapításokra. A disszeminációs tevékenység során ajánljuk publikálásukat, hiszen az érdeklődőknek (pl. szülők, fenntartó, hasonló profilú intézmények) tanulságos és jó példaként szolgálhat.

A munkanapló elkészítéséhez konkrét, írásba foglalt javaslatokat, szempontokat érdemes készíteni. A strukturált, megírást segítő szempontokat/kérdéseket tartalmazó munkanapló vezetése könnyebb a résztvevőnek és megkönnyíti az értékelését végzők munkáját is.

A Békéscsabai Szakképzési Centrum Kemény Gábor Logisztikai és Közlekedési Szakgimnáziuma, *Három szakma Németországban* című 2016. évi szakképzési mobilitási projektjében a munkanaplók megírásához sablont készített, ezáltal mind a tanulók, mind az intézmény célirányosan tudta értékelni a szakmai gyakorlatot. Suskó Jánossal, a projekt koordinátorával beszélgettünk minderről.

Hogyan készítették fel diákjaikat a munkanapló megírására? Milyen tanácsokat adtak nekik?

A szakmai felkészítő foglalkozások során ismertettük a diákokkal a munkanapló vezetésének tartalmi és formai elemeit. Bemutattunk egy minta munkanaplót is, átbeszéltük, hogy hogyan kell vezetniük, miről érdemes írniuk, és miről nem. A legfontosabb kérdésünk pedig az volt, hogy a munkanaplót napi rendszerességgel vezessék. A kiutazó diákoknak és szüleiknek tartott szülői értekezleten ismertettük a munkanapló írás szükségességét és fontosságát. A tanulók elfogadták, és megértették, hogy ez a mobilitás értékelésének egyik elemét jelenti.

Hogyan fogadták a diákok ezen kötelezettségüket?

A mobilitás első hetében, minden este, vacsora után közös csoport megbeszélést tartottunk, ahol a diákok szóban beszámoltak a végzett munkáról és bemutatták a kézzel írt munkanapló-vázlatot. Minden tanuló egyesével felolvasta az általa írt naplóbejegyzést, amelyet ott együtt kiértékelünk, átbeszéltünk. Elvárásunk volt, hogy a munkanaplóba ne csak a napi munkavégzés kulcsszavait tüntessék fel, hanem írják le a kulcsfolyamatok apró lépéseit is. Ezek alapján végigbeszéltük az elvégzett munkát, összekapcsoltuk az elméleti ismeretekkel. További elvárás volt a szakmai kifejezések pontos használata. A pontatlan, szakmaiatlan, szleng kifejezésekre felhívtuk a figyelmet, először csak mi, kísérőtanárok de a későbbiekben már egymást is javították a tanulók.

Az első napokban többeknek okozott gondot, hogy a munkanaplót az elvárásoknak megfelelően vezessék. Kérdések vetődtek fel, minek azt folyamatosan vezetni, miért kell részletesen leírni a folyamatokat? A második hétre azonban kialakult az összhang és a szabályrendszer a csoportban, az ellenállás megszűnt, többségük a kívánt módon készítette el a munkanaplót. A második hét végén minden munkanaplót leellenőriztünk, a későbbiekben azonban már csak véletlenszerű volt az ellenőrzés.

A szabályok előnyeit utólag ismerték el igazán a diákok, amikor a mobilitást követően a számítógéppel szerkesztett munkanaplókat a kézzel írt változattal együtt le kellett adni.

Mi alapján készítették el a szempontsort a munkanaplóhoz?

A szempontsort a Békéscsabai Szakképzési Centrum nemzetközi referensétől, Szabados Edittől kaptuk, aki nagy tapasztalattal rendelkezik mobilitási projektek végrehajtásában, így azt használtuk.

Hogyan értékelték a munkanaplókat? Miként tudnak építkezni a benne foglaltakra?

A munkanaplók értékelését a projekt menedzsere végezte, aki az érintett szakmákban is kompetens volt, így rengeteg szakmai következtetést le lehetett vonni. A gyakorlatot és az egész projektet nézve nekünk az a legfontosabb, hogy a leírtak alapján a diákok szakmájukat tekintve nagy előnyhöz jutottak és a világszemléletük is változott. Jelenleg is van futó projektünk, így a megvalósításban részt vevő új kollégáinknak nagy segítség, hogy beleolvashatnak az előző munkanaplókba, teljesebb képet kapnak a gyakorlatról. Igyekszünk minden eddigi tapasztalatunkat hasznosítani az újabb projektünkben. Mivel nálunk bevált a munkanapló szempontsora, így az új projektben változtatás nélkül használjuk.

IDÉZETEK AZ ISKOLA DIÁKJAINAK MUNKANAPLÓIBÓL:

„Az első két hétben megnézhattük, hogy milyen ez a munka a gyakorlatban, később pedig a szakmánk irodán belüli részét próbálhattuk ki. Itt megtanultunk logikusan, precízen, és ha kellett lépésről, lépésre gondolkozni. Megtapasztaltuk, hogy milyen az, amikor rajtad múlik, hogy sikeres leszel-e.”

„A műhely jól felszerelt, minden géppel ellátott volt. Mindenkinék jutott egy-egy szerszámos láda az autószerelők közül. Volt a műhelyben egy elektromos gyakorlatábla, ahol megtanultuk az elektronikus kapcsolások módját, helyét.”

„Megismerkedtünk a File Maker Pro nevezetű programmal, ami nagy segítséget nyújt a vállalkozások számára. Számoltunk vele üzemanyagfogyasztás költséget, valamint futásteljesítményt. A sofőrök profiljait is ennek segítségével szerkesztettük meg.”

„A lakhelyünkön kb. 100 más nemzetiségű diákkal éltünk együtt, sok barátság kötődött, örültem, hogy végre használhatom erre is az angol nyelvet.”

„Egy ismerősöm azt mondta: » Ha nyelvet akarsz tanulni külföldön, menj ki a piacra! Ott belekényyszerül az ember a nyelv használatába.« Igaza lett!”

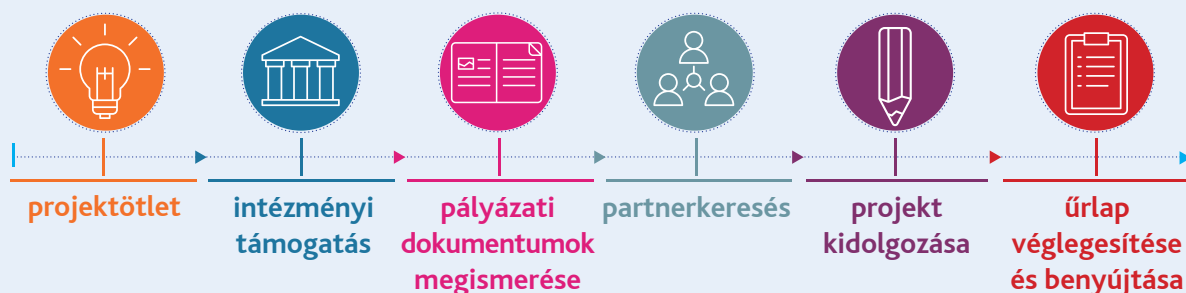
„Szakmailag sokat fejlődtem, különösen a bizonyos alkatrészek elhelyezkedéséről, funkciójáról tudtam meg többet. Tapasztalatot szereztem új eszközök használatában, valamint új szerelési eljárásokat ismertem meg. Különösen építőnek találtam, hogy önállóan is végezhettem munkafeladatokat, sokat tanultam közben.”

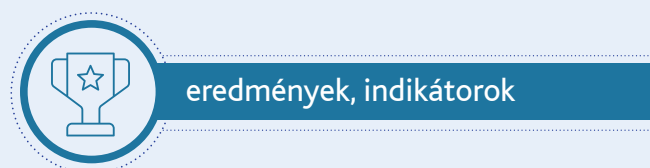
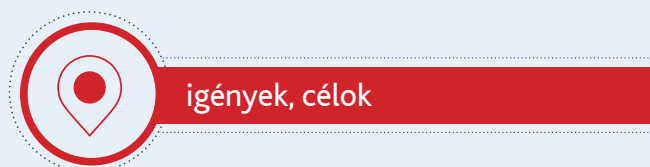
BERKES BLANKA
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ Programiroda

SÚGÓ A KA2 STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK PÁLYÁZAT ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ

Szakmai lépések

Megkerülhetetlen tartalmi elemek

Ellenőrző lista

- Megismertük a felhívást és az útmutatót*
- Megtaláltuk a releváns külföldi és hazai partnereket*
- Eldöntöttük, hogy milyen típust választunk (tapasztalatcsere vagy szellemi termék fejlesztése)*
- Végeztünk szükségletelemzést és ahhoz hangoltuk a céljainkat*
- Részt vettünk a nemzeti iroda felkészítő rendezvényein
- Elkezdjük kidolgozni az űrlap kérdéseit*
- Tanulmányoztuk a pályázati űrlapot és a kalauzt*
- Kérdéseinket tisztáztuk a nemzeti irodával (konzultáció, e-mail)
- Véglegesítettük a munkamegosztást és a tartalmat*
- Ellenőriztük a formai feltételeket*
- Beszereztük a szükséges mellékleteket*
- Egy külső szem is átolvasta a pályázatot*
- Határidő előtt benyújtottuk a pályázatot*

„A szakmai tanulóközösségben mindannyian fejlődünk”

Interjú Joós Andreával, A 21. század angolnyelv-tanára című képzésünk egyik új oktatójával

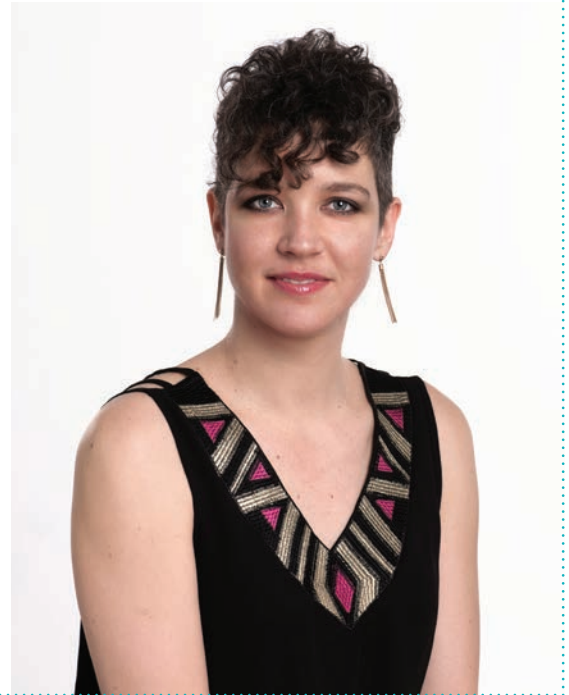
2016-ban akkreditált, 40 tanórás pedagógus-továbbképzésünk egyik új oktatója, Joós Andrea osztotta meg velünk a gondolatait arról, hogy mi egy tanár feladata, mások-e a mai gyerekek, továbbá arról, miért fontosak a szakmai együttműködések és az együtt tanulási lehetőségek.

Miért lettél tanár?

Amikor elkezdtem tanárként tanulni, még nem tudtam megfogalmazni, mi a belső motivációm. Egyszerűen csak nagyon vonzott az egész! Mivel érdekelt, hogy általában mi motiválja a tanárokat, olvasni kezdtem a témáról. Természetesen többféle motiváció létezik. Az egyik a szereplésmotiváció, ami rám is igaz: nagyon szeretem, ha én vagyok a középpontban. A másik a hatalommotiváció: az legyen, amit én akarok! Ez a kettő alapvető a tanárok esetében, sok további mellett. Jó ezekről tudni, mert tudatosan lehet őket jóra használni. Én azért szeretek ezekkel tisztába jönni, mert **ha tudom, hogy mit miért csinálók, akkor tudom, hogy az nekem jó, vagy a diáknak.**

Van olyan tanár az életedben, akire a mai napig modellként tekintesz?

Van, több is! Azt hiszem, nekem mindig az volt bennük a legjellemzőbb, hogy hogyan kezelték az emberi kapcsolataikat. Megmutattak valamit magukból, vagy tudtam hozzájuk kapcsolódni, rájuk tudtam hangolódni. Ezt érzem picit a tanári pálya kapcsán is: lehetőség van arra, hogy kapcsolat alakuljon ki. Nem baj, ha nem mindenkivel! Én sem szerettem minden tanárt, és nekem sem baj, ha nem szeret mindenki. Ember emberrel tudjon együttműködni, legyen meg a kapcsolódás – ez az, ami fontos.

Mikor elkezdted tanítani, az első perctől tudtad, hogy mi az, amiben szeretnél a tanáraidra hasonlítani, és mi az, amiben nem?

Ez később jött. Igazából szerintem érzelmileg is kezdő voltam. Akkor még nagyon fontosnak tűnt, hogy mindenki szeressen. És ezért bármit megtettem. Így pl. a fegyelméssel eleinte gondjaim voltak: nem húztam meg a megfelelő határokat. Aztán rájöttem, hogy nem ez a lényeg. Ahogy emberileg is fejlődünk, tanárként is rájövünk, hogy milyen dolgokon tudunk változtatni. És akkor jönnek a módszertani újítások. Először az ember mindig azt csinálja, amit vele csináltak: a tanár úgy tanít, ahogy őt tanították. Aztán **rajtakapjuk magunkat olyan dolgokon, amelyek nem annyira szimpatikusak, aminek mi nem örültünk diákként – akkor el kell gondolkodni, hogy hogyan lehetne másképp csinálni.**

Egyértelmű volt az irány?

Nem, ez nagyon nehéz! Rengeteget beszélgettem tanárokkal, oktatósi szakemberekkel, olvastam a témáról. Azt a tanácsot kaptam, hogy kísérletezzek, hibázzak, és nézzem meg, hogy reagálnak a diákjaim. Ez borzalmas, főleg mivel onnan indultam, hogy egy tanár mindent jobban tud, mindent jól csinál. Szörnyű érzés volt, 30 gyerek előtt. Ugyanakkor óriási élmény volt megtapasztalni, hogy milyen hatással volt rájuk az, hogy hibázom, hogy ezt be is vallom, hogy bocsánatot kérek. Még jobbá tette a kapcsolatunkat. Szóval nem volt egyértelmű az út egyáltalán, sokat keresgélek még most is. Nálam tapasztaltabb emberektől kérek tanácsot, másolok, kölcsönveszek, és újdonságot is kitalálok.

Az, hogy most másképpen csinálsz dolgokat, belőled fakad. Van olyan dolog szerinted, amit azért kell másképp csinálni, mert mások a gyerekek ma, mint amikor te voltál gyerek?

Szerintem minden generáció morog a „fiatalokra”: mások, mint amikor mi voltunk fiatalok. Ez így normális. Ugyanakkor úgy gondolom, az emberi kapcsolatokat nem lehet másképpen építeni, csak úgy, ha önmagunk vagyunk. Ebben az értelemben mindegy, hogy 20 vagy 50 évvel ezelőtről vagy mostanról beszélünk – nincs változás, nem új a módszer. Technológiai fejlődés persze van: sokkal nehezebb a figyelmet lekötöni. Van sok új kihívás. Ezeket úgy fogom fel, hogy mindig van valami, amire reagálni kell. Ez nem generációtól függ.

Te mit értesz 21. századi pedagógián?

Két válaszom van. Az elsőt Prievara Tibortól tanultam, és kutatásokon alapul: milyen elvárásokat támaszt a 21. századi munkaerőpiac a munkavállalók felé, és ezek alapján a 21. századi iskolának milyen képességekre kellene fókuszáltan koncentrálni. Ezek: *tudásépítés, együttműködés, IKT-használat, valós probléma megoldása, önszabályozás.*

A másik az én személyes válaszom. A 19. században a 20. századra, a 20. században a 21. századra kellett felkészíteni a diákokat. Mindig előre kellett gondolkodni. A 21. században talán az a legnagyobb újdonság, hogy **olyan dolgokra kell felkészítenünk a diákokat, amelyekről valójában fogalmunk sincs, hogyan fognak kinézni.** Talán nekem ezt jelenti – nagyon szubjektíven.

A 21. század angolnyelv-tanára c. képzés nemcsak angoltanároknak, hanem tanároknak általában szól. Mi a vonzó számodra ebben a feladatban?

Az, hogy olyan tanárokkal találkozhatunk, akik változtatni akarnak! Amikor az ember kommunikálja a módszereit – pl. akár így, egy interjúban –, érzek visszajelzéseket. Ezzel segítünk egymásnak. Szakmai tanulóközösség jöhet létre, de nem annyira komoly értelemben, hanem összekacsintva. Ezáltal mindannyian fejlődünk, én is.

Persze, mennyivel egyszerűbb lenne azt mondani az órán: „Oké, akkor most dolgozat, vegyetek elő egy papírt!” De nem az a jó, ami egyszerűbb, hisz nem értek egyet vele! Inkább bevezetek egy dumaidőt...

Az micsoda?

A dumaidő 2-3 perc, amíg azt csinálnak, amit akarnak. Felállnak, sétálnak, beszélnek. Hiszen emlékszem, diákként is előfordult, hogy valami rendkívül fontos, halaszthatatlan információt kellett megosztanom valakivel. Erre szeretnék alkalmat adni, mert ez fontos! Ha pl. feszített tempót kell diktálni, ami néha mindenkivel előfordul, és nagyon frontális az óra, akkor különösen nagy szükség van erre. És ez meghálálja magát.

„Ha tudom, hogy mit miért csinállok, akkor tudom, hogy az nekem jó, vagy a diáknak.”

Szóval azt remélem, hogy egy ilyen képzésen nem az lesz, hogy én tudok valamit, és azt majd elmondom, hanem hogy együtt inspiráljuk egymást. Én cserkészetből jövök, céges tréningeket is tartok, és mindig az a tapasztalatom, hogy a képző és a képzett hat egymásra. Inspirálhatjuk egymást, és vágyom az ilyen térre.

Te biológiatanár vagy – vagyis olyan tantárgyat tanítasz, amelyben lexikális tudást is át kell adni. Mit üzennél azoknak, akik szerint ezek a módszerek csak olyanoknak valók, pl. nyelvtanároknak, akiknek a tantárgya esetében ez nem feltétlen áll fenn?

Beszéltem arról, hogy milyen fontos a szakmai tanulóközösség. Barbarics Mártival fogunk dolgozni a képzésen, aki matekot, tehát egy érettségi tárgyat tanít, és van egy szuper kolléganőm, Tót Mónika, aki magyart tanít. Ezek kökemény érettségi tárgyak. De nem úgy van, hogy ha ilyen tárgyról van szó, akkor nem lehet innoválni! Az innováció hozhat újdonságokat és sikereket a lexikális tudásra igényt tartó tárgyak esetében is! •

Az interjú teljes terjedelmében a honlapunkon olvashatják!

www.tka.hu/kepzesek

A tantermi oktatás kereteinek lehetséges kitágításáról és sok minden másról kaphatnak további információt és kézzel fogható segítséget azok, akik jelentkeznek A 21. század angolnyelv-tanára c. képzésünkre. Ha Önt érdeklí mindez, a részletekről és a következő, 2018 őszén megrendezésre kerülő képzés pontos időpontjáról tájékozódjon honlapunkról:

www.tka.hu > Képzéseink > A 21. század angolnyelv-tanára

VÁRJUK A JELENTKEZÉSÉT!

SZŰCS MARIANNA
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

Együtt jobb tanulni! – A tanárok együttműködő tanulásának támogatása

A pedagógusoknak egész tanári életpályájuk során szükségük van folyamatos készségfejlesztésre, tanulásra és az oktatás világának különböző szereplőivel való együttműködésre ahhoz, hogy korunk kihívásaihoz, a technológia gyors fejlődéséhez, a változó munkaerő-piaci igényekhez, valamint a fiatalok új tanulási és információszerzési szokásaihoz alkalmazkodni tudjanak.

A Tempus Közalapítvány **Alma a fán** műhelysorozatai és képzései közel egy évtizede szolgálják a 21. századi kihívásokhoz alkalmazkodó modern tanári mesterség kialakítását és kialakulását, valamint a gyakorlati szereplők egymással való együttműködését. A tanárok közötti munkakapcsolatok erősítése elengedhetetlenül fontos az eredményes szakmai fejlődés szempontjából. Az együttműködések folyamán a résztvevők megoszthatják és gyarapíthatják tudásukat a tanulási és tanítási folyamatokról, módszerekről és egymás működő pedagógiai gyakorlatáról is.

A digitális pedagógia, digitális eszközök, modern tanári módszerek a hazai és nemzetközi pedagógiai trendek középpontjában állnak (ld. még *Megszületett Európa digitális cselekvési terve* című cikkünket). A trendeket figyelembe véve egy új szemléletű, a résztvevők együttműködésére épülő képzést indítottunk **Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel** címmel, amelyet 2018 tavaszától hirdetünk a Közalapítvány pedagógus-továbbképzési portfóliójában. A továbbképzés során alkalmazott közösségi tanulási formák segítségével lehetőség nyílik a tanári szemléletformálásra, a 21. századi készségek fejlesztési eszköztárának megismerésére, a digitális kompetencia fejlesztésére, az együttműködés és a tudásmegosztás kultúrájának erősítésére. Az 50 órás továbbképzés három offline (személyes jelenlétben alapuló) képzési nappól és online tutorálásból áll.

FARKAS BERTALAN PÉTER
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

RÉSZTVEVŐINK MONDTÁK:

„Azt gondolom, hogy nagyon sok kézzelfogható, a mindennapokban is használható ötletet kaptunk. S az a legfontosabb, hogy amit itt hallottunk, tanultunk, azt már akár a következő órán ki tudtam élesben próbálni a gyerekekkel.”

„Akkor érzem magam jól egy közösségben, ha az a közösség ugyanazért a célért lelkesen tud dolgozni. Az ide csatlakozó tanárok mindannyian lelkesen dolgoztak ugyanazért a célért, ezért a közösségért. Mindenki lelkes volt és nyitott, természetesen az oktatók is. Mivel a hangulat és az egész léghő befogadó volt, teljesen mindegy, hogy milyen tevékenységeket végeztünk, a feladatok elvégzése mindig kellemes környezetben zajlott, úgyhogy én ezért éreztem magam jól.”

„Ha mást nem is kaptam volna ettől a képzéstől, minthogy igent merek mondani olyan dolgokra, amikhez lenne kedvem, csak bátorságom nem volt eddig, akkor már boldog vagyok.”

KÉPZÉSI NAPTÁR 2018. őszi félév

A **Tempus Közalapítvány Képzőközpont** folyamatosan zajló csoportos képzései mellett a következő, egyének számára elérhető képzésekre várja a jelentkezéseket!

A 21. század angolnyelv-tanára: 2018. október-november

Idegen nyelvi nevelés kisgyermekkorban: 2018. október-november

Pedagógus-továbbképzéseink résztvevői – a Libra Books Kft. és az Oxford University Press jóvoltából – tankönyveket kapnak ajándékba!

Intézmények számára ajánlott képzéseink csoportos megrendelés esetén érhetők el. Testre szabott ajánlatainkért, kérjük, forduljon képzési koordinátorainkhoz, Horváth Emőkéhez (emoke.horvath@tpf.hu) vagy Szűcs Mariannához (marianna.szucs@tpf.hu)

EU English – európai uniós ismeretek angol nyelven (kiegészítő képzés pedagógusok számára: **Angolul az EU-ban**)

Lépéselőnyben az EU-ban – állampolgári és közigazgatási ismeretek az Európai Unió működéséről

Hatékony kommunikáció és prezentáció (tréning)

Projektmenedzsment képzés

Alma a fán – Az együttműködő tanulás támogatása IKT eszközökkel

A részletekről tájékozódhat honlapunkról: tka.hu/kepzesek

További elérhető tartalmak és szakmai szolgáltatások:

Szívesen mélyítené tudását más módokon is? Szakmai, módszertani továbbképzéseinken kívül egyéb lehetőségek is érdeklők? Ebben az esetben Önnek szólnak **ingyenes online cikksorozataink, e-tananyagaink, kiadványaink, műhelymunkáink, digitális módszertárunk, módszertani ötletgyűjteményünk**, illetve egyedi intézményi felkérésre kidolgozott **képzési csomagjaink!**

Látogasson el a tka.hu/kepzesek, a tka.hu/tanaroknak és a tka.hu/tudastar honlapra, és válogasson az elérhető anyagok közül, illetve vegye fel a kapcsolatot a Tempus Közalapítvány munkatársaival, és kérjen személyes segítséget az Önnek megfelelő szakmai anyagok kiválasztásában!

Idegen nyelvi nevelés kisgyermekkorban – WORKSHOPSOROZAT

Idén év elején akkreditált, moduláris rendszerű pedagógus-továbbképzésünk abban a szemléletváltásban kíván segítséget nyújtani a kisgyermek nyelvi neveléséért felelős pedagógusoknak, hogy próbálják meg előhívni a gyerekeknek azt a képességét, amelyet az anyanyelv elsajátításakor természetes módon birtokolnak. A képzéshez kapcsolódóan mostantól workshopokat is szervezünk, melyek pénteki napokon, délután, 5 tanórán belül kínálnak lehetőséget a korcsoporttal foglalkozó, érdeklődő pedagógusoknak arra, hogy egy-egy témakörrel elmélyültebben foglalkozhassanak. Workshopjainkat 7 releváns témakör köré szerveztük, oktatóink az adott témakörökben jártas szakemberek, gyakorló pedagógusok.

Az egyes workshopok témáit és aktuális időpontjait az érdeklődők a honlapunkon találják meg! A workshopokra azok jelentkezését várjuk, akik szeretnének szakmai tanulóközösségben, digitálisan támogatott tananyaggal (Microsoft Teams), kollaboratív módszerekkel tanulni, fejlődni.

A képzés mindenki számára elérhető, így egyrészt várjuk korábbi képzéseink résztvevőit, másrészt minden további érdeklődő pedagógust!

Kérdése van? Kíváncsi a részletekre? Forduljon bátran munkatársunkhoz az alábbi elérhetőségeken: kepzes@tpf.hu vagy +36-1/237-1300!

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁY KÉPZŐKÖZPONT

kepzes@tpf.hu

+36-1/237-1300

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

tka.hu/kepzesek

Felnőttkori tanulás az európai digitális térben

A felnőttkori tanulás elektronikus európai platformja (EPALE) egy soknyelvű közösség a felnőttkori tanulás területén dolgozó tanárok, oktatók, kutatók, tudományos szakemberek, és szakpolitikai döntéshozók, illetve 2018-tól a felnőttkori tanulásban résztvevők számára.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatalban működő EPALE Nemzeti Támogató Szolgálat (NTSZ), melynek feladata a platform nemzeti szintű koordinációja, az elmúlt negyedévben aktívan azon dolgozott, hogy az aktuális témákban minél több és minél színvonalasabb anyagokat gyűjtsön össze és tegyen közzé felhasználói számára magyar nyelven.

A multikulturális szakmai közösség a meghatározott tematikus területeken találhat cikkeket, blog bejegyzéseket és szakmai anyagokat, a partnerkereső eszközzel projektekhez partnereket kereshet és új szakmai kapcsolatokat létesíthet nemzeti vagy nemzetközi szinten. A platform kiváló lehetőséget nyújt új szakmai tartalmak megismerése és a saját tartalmak megosztására, illetve virtuális szakmai közösségek építésére és működtetésére a felnőttkori tanulóhoz köthető bármely témában. A platform eseménynaptárában már megtalálhatók 2018 júniusáig az EPALE NTSZ által szervezett és társszervezett események, amelyekre regisztrált felhasználók jelentkezhetnek.

2018-ban öt új témával bővült az EPALE platform:

- szolgáltatás és tanácsadás (*outreach and guidance*)
- regionális politikák (*regional policies*)
- az egész szakmai pályafutást végig kísérő tanulás (*career-long professional learning*)
- egészségügyi ismeretek (*health literacy*)
- és oktatási módszerek (*teaching methods*)

A témákban feltöltött híreket, anyagokat, blog bejegyzéseket már lehet taggelni, ami alapján a tartalmak jól kereshetők. Az új témák hamarosan önálló alpontként fognak megjelenni a Vitatémák menüpont alatt.

Szintén újdonság a platform új menüpontja: *Szakpolitika az Európai Unióban*, ami alatt felnőttkori tanulóval kapcsolatos európai szakpolitika legaktuálisabb információi találhatóak. A következő kérdéskörökben kereshető információ: *az EU szerepe a felnőttkori tanulásban, a felnőttkori tanulásra vonatkozó cselekvési programok és azok megvalósítása, a cselekvési programok finanszírozása, kutatások, eredmények és bevált gyakorlatok gyűjteménye*. Rendelkezésre áll egy ún. felnőttkori tanulásra vonatkozó *szakpolitika-elemző eszköz*, amelynek általános célja, hogy támogassa a tagállamokat abban, hogy hatékony felnőttkori tanulóval kapcsolatos szakpolitikákat dolgozzanak ki és valósítsanak meg, illetve

jobban ki tudják használni a már meglévő eredményeken alapuló ismereteket. Az eszköz ezen felül kvalitatív és kvantitatív adatokhoz is hozzáférést biztosít, amellyel összehasonlítható az országok egymáshoz viszonyított teljesítménye.

A platformon *magyar nyelvű online szakmai közösségek* indultak egy-egy kiemelt témában, ahol a szakemberek információt és szakmai anyagokat oszthatnak meg egymással. A felületen elérhető tartalmak a csatlakozott felhasználók számára láthatók. A szakmai közösségekhez minden érdeklődő csatlakozhat. A feltöltött tartalmak automatikusan kikerülnek a csoportba, melyről a tagok e-mailen kapnak értesítést. A szakmai közösségek jól alkalmazhatók transznacionális projektek keretében, ahol a különböző országokban élő szakemberek egy közös feladat kapcsán itt oszthatják meg az adataikat, anyagaikat.

A következő témákban indult magyar nyelvű szakmai közösség, amelyekhez *regisztrált felhasználóként* csatlakozhatnak:

- Pályaorientáció és pályatanácsadás
- HR Tanácsadó
- Digitális készségek a felnőttkorban
- Felnőttkori nyelvtanulás

2018 május és június során az EPALE Nemzeti Támogató Szolgálat 4 alkalommal szervez az *EPALE Platform használatát megkönnyítő gyakorlati képzést*, amelyeken a résztvevők megismerhetik a feltöltések alapvető lépéseit és a szakmai közösségek működését.

A képzések számítógépes tanteremben kerülnek megszervezésre. Egy képzésen maximum 20 fő részvétele biztosított. *A képzések ingyenesek*. A képzések helyszíne és időpontja, illetve a regisztráció az eseménynaptárban elérhető.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Hivatalos weboldal:

<https://ec.europa.eu/epale/hu>

Facebook:

www.facebook.com/epalemagyarorszag/

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
EPALE Nemzeti Támogató Szolgálat
E-mail: epale@nive.hu
Telefon: 477-59-62

HousErasmus+

A HousErasmus+ (HE+) az Erasmus Student Network (ESN) egyik kiemelt projektje, mely arra hivatott, hogy feltérképezze a lakhatási kihívásokat és jó gyakorlatokat, melyekkel a cserediákok és gyakornokok találkozhatnak mobilitási időszakuk alatt. Az Európai Unió célja, hogy 2020-ig a felsőoktatásban részt vevő fiatalok 20%-a vegyen részt valamilyen mobilitási programban. Azonban az irányszám eléréséhez szükséges infrastrukturális adottságok még nem kielégítőek. Rengeteg gyakornok és tanulmányi célú mobilitásra jelentkező hallgató hátrál meg az utazástól, hiszen nem találnak megfelelő minőségű és árban is hallgatóbarát szálláshelyeket.

A HE+ projekt kivitelezői egy Európát átívelő kétéves kutatást hajtottak végre, hogy átfogó képet kapjanak a diákok lakhatási lehetőségeiről és nehézségeiről.

A kutatás során tíz európai tanulmányi útra és négy regionális konferenciára került sor - ezek közül a Keleti Regionális Konferenciának Budapest adott otthont. A személyes konzultációk mellett nyomtatott és online kérdőívek kitöltésére volt lehetősége az interjúalanyoknak. A kérdőívek 5 célcsoportot vizsgáltak: tanulmányi mobilitáson és szakmai gyakorlaton résztvevők; nemzetközi irodák; diákszervezetek; lakásszolgáltatók és döntéshozók.

A diákok többnyire közepes méretű városokban, 6 hónapnál rövidebb mobilitásban vettek részt, a kitöltők között többségben voltak a nők, a legnépszerűbb országok pedig Portugália és Spanyolország voltak. A kitöltők 75%-a már a kiutazás előtt talált szállást, és 60%-a magának intézte. 12% arról számolt be, hogy diszkrimináció érte; összeségében 39% magasabb áron talált lakást, mint várta, de 66%-ban úgy gondolták, hogy az árnak megfelelő minőséget kaptak. A felmérések szerint a gyakornokok körében gyakoribbak voltak a pénzügyi nehézségek, és mindössze 13%-nak segített a fogadószervezet a szálláskeresésben. **A diákszervezetek pozitív és segítő szerepét is hangsúlyozták a cserediákok.** A lakásszolgáltatók döntően a kulturális diverzitást mint pozitív hatást emelték ki a külföldieknek kiadott lakások esetében.

A regionális konferenciák legfontosabb megállapításai között a privát és állami szektor diverzitása, a fejlődésre való lehetőség, illetve az összefogás szükségessége szerepeltek. Az érdekelt felek mindegyike egyetértett abban, hogy a mobilitás lehetősége nem lehet szociálisan szelektív. Az ehhez szükséges intézkedések első lépése a lakhatás kérdésének prioritizálása és lehetséges megoldások kidolgozása. A lakhatási problémák nem oldódtak meg a projekt eddigi szakaszában, viszont az érintett felek (diákság, lakásközvetítők, felsőoktatási intézmények) képviseltették álláspontjukat a brüsszeli HE+ záró platformon, melynek sikeressége egy gyümölcsöző kooperációt sejtet.

További információ az Erasmus Student Network tevékenységeiről:
www.esn.org

A kutatás eredményeiről bővebben a www.houserasmus.eu/research oldalon olvashatnak.

JAKAB RÉKA ÉS ÁDÁM LILIÁNA
ESN Hungary

Megvan benned az Erasmus+?

Elképzelted már, milyen lenne külföldön tanulni néhány hetet vagy hónapot? Ennek a játékos tesztnek a segítségével megtudhatod, mi mindent hozhatnál ki magadból külföldön ösztöndíjasként!

1. SZERETNÉD FELFEDEZNI A VILÁGOT?

- A. Igen!
- B. Miért is ne?
- C. Valójában nem.

3. ÉLTÉL VAGY TANULTÁL MÁR KÜLDFÖLDÖN?

- A. Igen.
- B. Még nem, de nagyon szívesen megtenném.
- C. Nem, és igazán nem is szeretnék.

5. JÓL BOLDOGULSZ AZ IDEGEN NYELVEKKEL?

- A. Nagyon jól!
- B. Elég jól.
- C. Nem olyan jól.

7. VANNAK KÜLFÖLDI ISMERŐSEID, BARÁTAID?

- A. Igen, sokféle helyről származó emberrel találkoztam.
- B. Igen, találkoztam néhány különböző helyről származó emberrel.
- C. Nincsenek.

9. HA ELUTAZOL VALAHOVÁ, IGYEKSZEL ALKALMAZKODNI A HELYI SZOKÁSOKHOZ?

- A. Szinte mindig.
- B. Néha.
- C. Soha.

11. JÓL KIJÖSSZ KÜLÖNFÉLE TÍPUSÚ EMBEREKKEL?

- A. Igen, ez nem probléma.
- B. Igen, azt hiszem.
- C. Valójában nem.

2. NYITOTT VAGY AZ ÚJ NÉZETEK ÉS VÉLEMÉNYEK IRÁNYÁBAN?

- A. Majdnem mindig
- B. Néha.
- C. Nem igazán.

4. VAN OLYAN HOBBID, AMELY FOLYAMATOSAN ÚJ DOLGOK MEGTANULÁSÁRA KÉSZTET?

- A. Igen, abszolút!
- B. Igen, részben.
- C. Nem igazán.

6. AKTÍV VAGY KÜLÖNBÖZŐ NETES CSOPORTOKBAN (JÁTÉK, BLOG, KÖZÖSSÉGI MÉDIA)?

- A. Igen, sok helyen.
- B. Igen, néhány helyen.
- C. Nem, egyáltalán nem.

8. KÖVETED A VILÁG ESEMÉNYEIT, A HÍREKET, SPORTOT, DIVATOT, ZENÉT, FILMES ESEMÉNYEKET?

- A. Igen, nagyon.
- B. Igen, részben.
- C. Nem igazán érdekelnek.

10. ÉRDEKELNEK AZ AKTUÁLIS GLOBÁLIS KÉRDÉSEK?

- A. Nagyon!
- B. Igen, kicsit.
- C. Nem érdekelnek.

12. HASZNÁLSZ SKYPE-OT ÉS FACEBOOKOT, HOGY KAPCSOLATOT TARTS A VILÁG KÜLÖNBÖZŐ TÁJAIN ÉLŐ BARÁTAIDDAL?

- A. Gyakran.
- B. Néha.
- C. Ritkán.

Pontok 1–11:

Pontok 2–12:

Elértektél a teszt végéhez!

A pontjaidat így számíthatod ki: Az A válaszok 3, a B válaszok 2, a C válaszok pedig 1 pontot érnek. Add össze külön a páratlan számosságú (1., 3., 5. stb.) kérdéseknél szerzett pontjaidat, és külön a páros számosságú (2., 4., 6. stb.) kérdéseknél szeretteket.

Ha megvan az eredmény, lapozz és tudd meg, hogy megvan-e benned az Erasmus+!
A tesztet online is kitöltheted a www.tka.hu/megvan-benned-az-erasmus oldalon!

Pontok és eredmények:

Páratlan számozású kérdések
legalább 13 pont

Páros számozású kérdések
legalább 13 pont

Te egy igazán sokoldalú nemzetközi személyiség vagy!

Páratlan számozású kérdések
legalább 13 pont

Páros számozású kérdések
kevesebb, mint 13 pont

Te egy bátor világgjáró vagy!

Páratlan számozású kérdések
kevesebb, mint 13 pont

Páros számozású kérdések
legalább 13 pont

Te vagy a tudatos NetMenő!

Páratlan számozású kérdések
kevesebb, mint 13 pont

Páros számozású kérdések
kevesebb, mint 13 pont

A világ előtted is nyitva áll!

Te egy igazán sokoldalú nemzetközi személyiség vagy!

Tudod, hogy a franciák arcra adnak pusztit, ismered az angol *small talk*ot, és elegánsan eszed pálcikával a sushit. Beszélsz idegen nyelveket és figyelemmel kíséred, hogy mi történik a világban. Utazásaid és netes szörfözéseid során különböző kultúrákat ismertél meg. Nem adod fel könnyen, kitartóan munkálsz a céljaid megvalósításán. Kíváncsi és nyitott gondolkodású vagy, ötletes megoldásokat találsz a problémákra.

A külföldi ösztöndíjakat neked találták ki, hiszen egy nemzetközi csapatban igazán elemekben lehetsz!

A világ előtted is nyitva áll!

A megszokott környezetben érzed a legjobban magadat? Így is sokféle módon szerezhetsz nemzetközi tapasztalatot, akár otthon, vagy az interneten.

Ha pedig késznek érzed magad egy igazán nagy kalandra, vedd fel a bakancslistádra, hogy külföldre utazol ösztöndíjasként!

Te egy bátor világgjáró vagy!

Világlátott vagy, és beszélsz idegen nyelveken. Otthon érzed magad multikulturális csoportokban, mivel jól kijössz a különböző emberekkel. Lehet, hogy már töltöttél el hosszabb időt külföldön, vannak külföldi barátaid, akikkel az interneten tartod a kapcsolatot.

Ha éltél már külföldön, ha nem, érdemes fejben tartanod, hogy különböző ösztöndíjak segítségével rengeteg új helyre juthatsz el!

Te vagy a tudatos NetMenő!

Neked tényleg nemzetközi tapasztalatod van az online szörfözésben! Különböző módokon szerzett készségeid vannak, beleértve a nethasználatot és a hobbijaidat. Lehetséges, hogy már most nemzetközi vagy, anélkül, hogy hosszabb időt külföldön töltöttél volna? Aktívan figyeled a világ eseményeit, és jól kijössz mindenféle emberrel. Kíváncsiságotnak és nyitottságotnak köszönhetően új, kreatív ötletekre és megoldásokra jössz rá.

Ha szeretnéd továbbfejleszteni a készségeidet, tedd magad próbára egy külföldi ösztöndíjjal!

GAZDAGÍTANÁ A TANÓRÁIT? ITT A REMEK ALKALOM!

Hamarosan érkezik a Digitális Módszertár új felhívása – Idén is várjuk a legkreatívabb ötleteket!

Idén júliusban már hatodik alkalommal hirdeti meg a Tempus Közalapítvány a Digitális Módszertár felhívását, és teszi elérhetővé bárki számára a köznevelésben dolgozó pedagógusok digitális módszertani ötleteit. A módszertár az IKT-eszközök kreatív használatával kapcsolatos, a tanításban-tanulásban alkalmazható ötletek és projektleírások gyűjteménye, gyakorlati és módszertani tanácsokkal, valamint letölthető csatolmányokkal.

A feltöltött ötletek közül azok, amelyek megfelelnek a felhívás szempontjainak, az értékelést követően bárki számára elérhetővé, publikussá válnak a Digitális Módszertárban.

A szakértői értékelés alapján a felhívásra jelentkező, kiemelkedő ötletek feltöltőinek munkáját Digitális Pedagógus Díjjal ismerjük el, **melynek átadására és a díjazott ötletek bemutatására a 2018 őszén várható Digitális Konferencián kerül sor.**

A Digitális Módszertár közvetlenül böngészhető – az eddig feltöltött ötletekkel és a korábbi felhívásokkal együtt – a www.digitalismodszertar.tka.hu oldalon. A hamarosan megjelenő idei felhívás elérhető lesz a honlapon, kísérje figyelemmel híreinket!

További információ:
modszertar@tpf.hu

digitalismodszertar.tka.hu

TKA.HU

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, kiemelten közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkben adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítvánnyunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és szinergiájának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.